

VERTAISOPPIMISEN JÄRJESTELMÄ

KOULUTTAVIEN VANHEMPIEN KÄSIKIRJA

Tiivistelmä

Innovatiivinen ParENTrepreneurs-hanke kehitettiin tunnistamaan, miten yrittäjyystaidoilla voitaisiin edistää vanhemmuutta sekä rikastuttaa lasten elämää ja oppimista siten, että vanhemmat itse osallistuvat lastensa kanssa leikkeihin ja epäviralliseen koulutukseen. ParENTrepreneurs-käsikirjan lähtökohtana on, että vanhemmat ovat asiantuntevia, luovia ja kekseliäitä, minkä vuoksi juuri heillä on parhaat edellytykset järjestää koulutusta yhdessä muiden vanhempien kanssa.

ParENTrepreneurs käsikirja tarjoaa kattavaa tietoa siitä, miten vanhemmat voivat tunnistaa ja vahvistaa taitojaan kehittyäkseen kouluttajiksi. Käsikirja sisältää ohjeita ja tietoa siitä, miten viestiä koulutuksesta kiinnostuneille vanhemmille sekä käytännön neuvoja siitä, miten houkutella vanhempia osallistumaan koulutukseen. Lisäksi opas sisältää suunnitteluvinkkejä ja - tekniikoita sekä ohjeita suunnitellun koulutuksen seurantaan.

Opas on käytännönläheinen etenemissuunnitelma kaikille koulutuksen tarjoamisesta kiinnostuneille vanhemmille ja sitä voidaan käyttää suurten ja pienten ryhmien kanssa niin virallisissa kuin epävirallisissakin yhteyksissä, olipa kyseessä sitten päiväkodin vanhempainryhmä tai pieni ryhmä ystävyksiä, jotka tarjoavat koulutusta muille verkostoonsa kuuluville vanhemmille.

ParENTrepreneurs käsikirja tarjoaa kaikki ne tiedot, joita vanhemmat tarvitsevat neuvoakseen muita vanhempia. Opas onkin erinomainen voimavara, jonka hankkeeseen osallistuvat eurooppalaiset kumppanit ovat yhdessä suunnitelleet. ParENTrepreneurs-käsikirja sisältää johdannon hankkeeseen, pääpiirteittäisen kuvauksen yhteistyökumppaneista ja heidän asiantuntemuksestaan, hankkeen vaiheet, yksityiskohtaisen opetussuunnitelman, selvityksen opetussuunnitelman suunnitteluun liittyvistä tavoitteista sekä luettelon oppaan moduuleista yksityiskohtaisine sisältöineen. Alla listattuna edellä mainitut moduulit:

Moduuli 1 - Vanhemmuus, perhedynamiikka ja yrittäjähenkkinen ajattelutapa

Moduuli 2 - Mahdollisuuksien havaitseminen yrittäjyyshenkisyuden vahvistajana

Moduuli 3 – Yrittäjyyshenkisyuden vaaliminen luovuuden edistämiseksi

Moduuli 4 - Sinä ja muut

Moduuli 5 - Luovuuden ja innovatiivisten ideoiden edistäminen

Moduuli 6 - Päivittäisten ongelmanratkaisutaitojen ja päätöksentekokyvyn harjoittelu

Moduulit ovat joustavia, minkä vuoksi vanhemmat voivat perehtyä yksittäisiin moduuleihin sopivaksi katsomallaan tavalla tai ne voidaan käydä läpi peräkkäin. Oppaan käytännönläheisyys auttaa onnistuneen koulutuksen suunnittelussa. Lisäksi opas sisältää vinkkejä sellaisille vanhemmille, joiden opetuskokemus on vähäistä.

Eurooppalaiset hankekumppanit ovat liittäneet mukaan tapaustutkimuksia vanhemmista, jotka ovat osallistuneet koulutukseen. Koulutukseen osallistuneet vanhemmat ovat kotoisin hankekumppanien edustamista maista ja osallistujat koostuvat niin nais- kuin miespuolisistakin vanhemmista. Vanhemmat ovat kirjoittaneet pohdintoja oppimisestaan, rooleistaan vanhempina sekä siitä, millaista apua kurssi on tarjonnut heille oppimisen ja haasteiden päihittämisen tukena. Vanhemmat ovat kertoneet, että erityisesti Covid-19-pandemian aikana heidän ajankäyttöään ja taitojaan koskevat vaatimukset ovat kiristyneet, mihin kurssi on tarjonnut loistavaa tukea. ParENTrepreneurs-käsikirja sisältää myös kumppanimaista kotoisin olevien vanhempien kirjoittamia kertomuksia sekä roolimalleina pidettävien vanhempien neuvoja siitä, miten opetusta voidaan mukauttaa oppijoiden tarpeita vastaavaksi.

Koulutus voidaan toteuttaa olosuhteista riippuen joko kasvokkain tai verkossa, tiedostettaessa kuitenkin se, että vanhemmat saattaisivat hyötyä henkilökohtaisista tapaamisista ja muiden paikallisten vanhempien tarjoamasta tuesta.

ParENTrepreneurs-käsikirja sisältää kaikki vanhempien tarvitsemat materiaalit kuuteen opintomoduliin liittyen, sisältäen sekä luovia että käytännön harjoituksia. Käytännössä se on kaikenkattava kokoelma harjoituksia, joihin sisältyy myös valmis materiaalivalikoima. Opas sisältää myös tarkistuslistoja opetuksen suunnittelua varten, jotta prosessin sujuvuus voitaisiin varmistaa. Mukana on myös opetusta täydentäviä avoimia opetusmateriaaleja, joita vanhemmat voivat käyttää itsenäisesti lisätäkseen tietämystään. Lisäksi, lukijat voivat löytää näkemyksiä yrittäjyyskasvatuksen edistämisestä kussakin maassa. Opas tarjoaa myös käytännön vinkkejä koulutuksesta kiinnostuneille. Materiaalien hyödyllisyydestä kertovat parhaiten koulutukseen osallistuneiden vanhempien kommentit:

"Käsitellyt aiheet ovat nykyaikana hyvin ajankohtaisia, kun vanhemmuudesta tulee yhä vaativampaa maailman muuttuessa nopeasti ympärillämme. Olemme luopuneet joistakin vanhoista vanhemmuuden käytännöistä, jotka vaativat päivitystä. Meidän onkin näin ollen esiteltävä uusia käytäntöjä."

"Pidin osallistavista ja pohdiskeluvista aktiviteeteista"

"Suosittelen vanhempia muistamaan, että lapsemme toimivat peileinämme siinä, mitä me heille esittelemme ja annamme."

"Yrittäjähenkinen ajattelutapa auttaa meitä ajattelemaan luovasti sen sijaan, että noudattaisimme rutiininomaisia toimintatapoja. Tämä on tietynlainen ajattelutapa, joka lapsille pitäisi luoda, jotta he ymmärtäisivät elämän tarjoamat mahdollisuudet laajemmin."

Sisällysluettelo

Johdanto ParENTrepreneurs-koulutusohjelmaan.....	1
VERTAISKÄSIKIRJAN KEHITTÄMINEN	3
Miten kehittyä vertaiskouluttajaksi.....	3
ParENTrepreneurs opetussuunnitelma.....	4
Miten vanhempien houkuttelu koulutukseen.....	5
Arviointi ja laatuvaatimukset.....	7
Tee koulutuksestasi menestykseäs.....	10
Yrittäjyyskasvatusta kaikille.....	13
TAPAUSTUTKIMUKSET.....	14
Inova Consultancy, Iso-Britannia.....	15
Karla Mayoral.....	15
Inova Consultancy, Iso-Britannia.....	16
VAMK, Suomi.....	18
Siddharth Gurjar.....	18
VAMK, Suomi.....	20
IPA, Alankomaat.....	24
IPA, Alankomaat.....	25
Materhahub, Italia.....	28
Maternahub, Italia.....	29
CEYE, Espanja.....	31
CEYE, Espanja.....	32
Bantani, Belgia.....	34
Bantani, Belgia.....	35
ROOLIMALLIEN KOKOAMINEN.....	37
Materahub, Italia.....	38
Inova Consultancy, Iso-Britannia.....	39
IPA, Alankomaat.....	41
VAMK, Suomi.....	43
CEYE, Espanja.....	45
Bantani, Belgia.....	47
Päätelmiä tapaustutkimuksia ja roolimalleja koskien.....	49

Suosittelava lisälukemisto.....	50
Koulutuksen toteuttamista tukevat harjoitukset.....	51
MODUULI 1: "Vanhemmuus, perhedynamiikka ja yrittäjähenkisyys" – IPA.....	51
Harjoitus 1:.....	53
Harjoitus 2:.....	54
Harjoitus 3:.....	55
Moduuli 2:.....	57
"Mahdollisuuksien havaitseminen yrittäjähenkisyyden vahvistajana" – Bantani.....	57
Harjoitus 1:.....	59
Harjoitus 2:.....	61
Harjoitus 3:.....	62
Moduuli 3:.....	64
"Yrittäjyyshenkisyyden vaaliminen luovuuden edistämiseksi" -MateraHUB.....	64
Harjoitus 1:.....	65
Harjoitus 2:.....	66
Harjoitus 3:.....	66
Moduuli 4:.....	68
"Sinä ja muut" – Inova Consultancy.....	68
Harjoitus 1:.....	69
Harjoitus 2:.....	70
Harjoitus 3:.....	70
Moduuli 5:.....	74
"Luovuuden ja innovatiivisten ideoiden edistäminen" - VAMK, Finland.....	74
Harjoitus 1:.....	75
Harjoitus 2:.....	77
Moduuli 6:.....	79
"Päivittäisten ongelmanratkaisutaitojen ja päätöksentekokyvyn harjoittelu" - CEYE, Espanja.....	79
Harjoitus 1:.....	80
Harjoitus 2:.....	81
Harjoitus 3:.....	82
Lisätukea vertaistuutoreille.....	85
Lisäresursseja.....	87
AVOIMET OPETUSRESURSSIT.....	87

ParENTrepreneursin sosiaalinen oppimisympäristö.....	93
Yhteisö ja yrittäjyyskulttuuri.....	95
Hankekumppaniorganisaatio: IPA, Alankomaat.....	95
Hankekumppaniorganisaatio: CEYE, Espanja.....	98
Hankekumppaniorganisaatio: VAMK, Suomi.....	100
Hankekumppaniorganisaatio: MateraHUB, Italia.....	102
Hankekumppaniorganisaatio: Bantani, Belgia.....	105
Käytännön neuvoja suunnittelua, toteutusta, seuranta ja arviointia varten.....	107
TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	107
KOULUTUKSEN TOTEUTTAMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ.....	111
SEURANTA JA ARVIOINTI.....	113
KÄYTÄNNÖN NEUVOJA ARVIOINTIA KOSKIEN.....	114
Johtopäätökset.....	116
Sanastoa.....	118
Lähteet.....	121
Liitteet.....	122
Liite 1- Moduuli 2, harjoitus 1: "9 pisteen palapeli".....	122
Liite 2 - Moduuli 2, harjoitus 2: "Minä teen - me teemme - te teette" -menetelmä.....	123
Liite 3: Moduuli 2, harjoitus 3: Matkan suunnittelu.....	124
Liite 4: Moduuli 2, harjoitus 3: Juhlien suunnittelu.....	128

Vastuuvapauslauseke:

"Tämä hanke on rahoitettu Euroopan komission tuella. Tämä julkaisu kuvastaa ainoastaan kirjoittajan näkemyksiä, eikä komissiota voida pitää vastuullisena sen sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä."

Tuotoksen on johtanut ja suunnitellut Inova Consultancy Ltd.

Kaikki kuvat ovat peräisin Unsplash.com -sivustolt

Johdanto ParENTrepreneurs-koulutusohjelmaan

Tervetuloa ParENTrepreneurs käsikirjaan, jonka Erasmus+ -rahoitteinen hanke ParENTrepreneurs on tuonut ulottuville. ParENTrepreneurs -hanke on kuuden maan yhteenliittymä, jonka tuloksena kumppaniorganisaatiot ovat työskennelleet hankkeen parissa tutkiakseen, kehittääkseen ja tuottaakseen vanhemmille tarkoitetun kurssin. Tuotettu kurssi on muodoltaan ja sisällöltään ainutlaatuinen sekä erityisen merkityksellinen tarkasteltaessa yhteisöjemme, lastemme ja tulevien sukupolvien taitoja ja tarpeita. Hankkeen päätavoitteena on tukea yrittäjyystaitojen kehittämistä arjessa oppimisen kautta sekä edistää vanhempien ymmärrystä yrittäjyystaitojen hyödyllisyyteen liittyen. Vanhemmilla onkin mahdollisuus oppia, miten yrittäjyystaitojen luontaista kehittymistä voidaan edistää, sillä yrittäjyystaitojen edistäminen hyödyttää laajemmin myös yhteisöä ja yhteiskuntaa. Kaikilla yhteistyökumppaneilla on laaja kokemus innovatiivisen koulutuksen kehittämisestä, vanhempien kanssa työskentelystä sekä sellaisten hankkeiden parissa työskentelystä, joissa pääpainona on yhteisöjen kehittäminen positiivisilla tavoilla.

Hankkeeseen osallistuvat kumppanuusorganisaatiot ovat:

- Stichting International Parents Alliance (IPA), Alankomaat,
- Consorzio Materahub Industrie Culturali E Creative (MateraHUB), Italia,
- Bantani Education (Bantani), Belgia,
- Inova Consultancy Ltd (Inova), Iso-Britannia,
- Oy Vaasan Ammattikorkeakoulu - Vasayrkeshogskola Ab (VAMK), Suomi,
- Consejería De Educación Y Empleo, Junta De Extremadura (CEYE), Espanja.

ParENTrepreneurs-hanke jaettiin aluksi viiteen eri vaiheeseen:

Vaihe 1

- Kumppanit tekivät tutkimusta yrittäjyyden ja perhedynamiikan parissa ymmärtääkseen niiden merkityksen sekä kokosivat joukon taitoja ja valmiuksia, joihin vanhemmat haluavat keskittyä kehittäessään vanhemmuuttaan ja siihen liittyviä yrittäjyystaitoja.

Vaihe 2

- Hankkeen toisessa vaiheessa kehitettiin ja toteutettiin ParENTrepreneurs-koulutusmoduulit. Covid-pandemian ja maakohtaisten rajoitusten vuoksi osa koulutuksesta järjestettiin verkossa ja osa kasvokkain.

Vaihe 3

- Hankkeen kolmannessa vaiheessa kehitettiin verkkoalusta, joka sisältää kehittämismateriaalit ja -resurssit. Vanhemmat voivat myös keskustella toistensa kanssa verkkoalustalla. Lisätietoja alustasta esitellään myöhemmin tässä käsikirjassa.

Vaihe 4

- Hankkeen toiseksi viimeinen vaihe on parhaimmillaan lukemasi käsikirja! Tavoitteenamme on levittää sinunlaistesi vertaisohjaajien avulla ParENTrepreneurs-koulutus vanhemmille ympäri Eurooppaa!

Vaihe 5

- Hankkeen loppuvaiheessa kehitetään perusteellinen arviointiväline, jolla tuetaan taitojen arviointia ja tunnistamista. Vanhemmat ja kouluttajat voivatkin käyttää arviointivälinettä koko koulutusprosessin ajan.

Sinulla saattaa olla useita kysymyksiä, joihin haluat vastauksen ennen etenemistäsi ParENTrepreneursin vertaiskouluttajaksi. Hankekumppanit ovat tehneet kovasti töitä ennakoidakseen joitakin näistä kysymyksistä ja tukeakseen sinua kaikissa vaiheissa. Asiakirja tukeekin sinua opetuksen kehittämisessä ja auttaa sinua levittämään oppimiasi asioita omille opetettavillesi. Oppaan sisällön lisäksi löydät opastusta myös muista OER:sta (kaikille avoinna olevista opetusresursseista) sekä lisäresursseista, jotka löytyvät [verkkoalustalta](#).

VERTAISKÄSIKIRJAN KEHITTÄMINEN

Tämä käsikirja, osana ParENTrepreneurs-ohjelman neljättä vaihetta, on suunniteltu tarjoamaan opetusvälineitä erityisesti sellaisille vanhemmille, jotka ovat suorittaneet koulutuksen ja haluavat levittää koulutusohjelmaa muille vanhemmille. Mikäli tunnistat itsesi, olet oikeassa paikassa. Kannustamme sinua jakamaan oppimaasi vertaisohjelman kautta (vanhemmalta vanhemmalle).

ParENTrepreneurs-hankkeen tulosten jatkuvuus on taattu siten, että vertaisryhmä menetelmänä jatkaa useiden vanhempien kouluttamista ja kehittää heidän yrittäjäystaitojaan jokapäiväisessä elämässä. Tulokset hyödyttävät vanhempia itsejään, heidän lapsiaan, perheitään sekä laajemmin ajateltuna heidän koko yhteisöään. Tässä käsikirjassa on yksityiskohtaista tietoa kustakin ParENTrepreneur-koulutusmoduulista. Muista käyttää hyväksesi myös verkkoalustan resursseja!

Lisäksi käsikirjasta löytyy:

- Käytännön neuvoja kurssin ja tehtävien sisäistämiseksi
- Vinkkejä vanhempien sitouttamiseksi koulutukseen
- Käytännön neuvoja taitojen seurantaa ja arviointia koskien
- Tapaustutkimukset ja esimerkitapaukset, jotka tukevat omaa toimintaasi ja kehittymistä
- Käytännön neuvoja arviointia ja palkitsemista koskien

Miten tulla vertaiskouluttajaksi

Mikäli olet kiinnostunut ParENTrepreneurs- vertaiskouluttajaksi ryhtymisestä, käsikirja on luotu auttamaan sinua. Oppaan sisältö ja tuki perustuvat vuonna 2021 järjestettyyn ParENTrepreneurs-pilottikoulutukseen. Vuosien 2020 - 2021 Covid-pandemian vuoksi osa koulutuksesta pidettiin verkossa ja osa kasvotusten. Käsikirja tukee ja auttaa sinua toteuttamaan menestyksekkäästi oman ParENTrepreneurs-koulutuksesi kehitettyjen resurssien ja materiaalien pohjalta. Suoritettuasi ParENTrepreneurs- koulutuksen, tunnet kurssin sisällön, ja olet valmis kehittämään taitojasi sekä jakamaan oppimaasi vanhempien kanssa. On tärkeää pohtia omia oppimiskokemuksiasi ja kokemuksiasi vanhempana. Pohdintojen yhdistäminen samanaikaisesti koulutuksen suunnittelun kanssa sekä opettavien syvällinen tunteminen, ovat avain menestykseesi.

ParENTrepreneurs opetussuunnitelma

ParENTrepreneurs-opetussuunnitelma on joukko suuntaviivoja, menetelmiä ja välineitä koulutuksen toteuttamiseksi. Koulutus tukee yrittäjyystaitojen sisällyttämistä osaksi jokapäiväistä elämää. Koulutuksesta tulee tehdä hauskaa, luovaa ja kiinnostavaa ja oppijaa auttaa myös oman persoonallisuutensa hyödyntäminen koulutuksen yhteydessä. Käsikirja opastaa sinut opetussuunnitelman läpi, sisältäen aiemmilta ohjaajilta saatuja vinkkejä. Vinkit helpottavat etenemistäsi vertaisohjaajana. Kehityksen tueksi on runsaasti resursseja saatavilla.

MODUULI T

Moduuli 1 - Vanhemmuus, perhedynamiikka ja yrittäjähenkilön ajattelutapa

Moduuli 2 - Mahdollisuuksien havaitseminen yrittäjyyshenkisyiden vahvistajana

Moduuli 3 - Yrittäjyyshenkisyiden vaaliminen luovuuden edistämiseksi

Moduuli 4- Sinä ja muut

Moduuli 5 - Luovuuden ja innovatiivisten ideoiden edistäminen

Moduuli 6 – Päivittäinen ongelmanratkaisutaitojen ja päätöksentekokykyjen harjoittelu

Resursseja löytyy käsikirjasta ja verkosta ja resursseista useat onkin otettu käyttöön onnistuneen pilottikoulutuksen perusteella. Ennen kuin alat opettaa, tutustu verkkoalustaan ja käy läpi kaikki lisätiedot ja lisäresurssit.

Koulutuksen käyneet vanhemmat ovat kommentoineet myönteisesti koulutuksen tuomia etuja. Koulutuksen on koettu hyödyttäneen vanhempia itsejään, heidän lapsiaan sekä perheitään. Jaettuaan ideoita ja ajatuksia muiden vanhempien kanssa sekä mietittyään uudelleen joitakin omia kasvatusten menetelmiään, erityisesti "leikki" sai vanhempien mielessä uuden merkityksen, ja yrittäjyyskasvatusta toteutetaan nyt laajemmin jokapäiväisissä tehtävissä. Toiminta edistää kaikenikäisiä lapsia ja rakentaa luottamusta vanhemman ja lapsen välille. Tehtäväsi vertaiskouluttajana onkin sitouttaa muut vanhemmat tähän ainutlaatuiseseen kokemukseen. Tehtävänäsi on esitellä jokainen aihe käyttäen olemassa olevia resursseja. Oppimistulokset voidaan saavuttaa käyttämällä resursseja. Moduulit ovat yhdistelmä teoriaa, kirjallisia töitä, luovia tehtäviä ja keskustelua. PowerPointit voivat auttaa opintojakson toteuttamisessa, ja ne ovat valinnaisia.

"Yrittäjähenkkinen ajattelutapa auttaa meitä ajattelemaan luovasti sen sijaan, että noudattaisimme rutiininomaisia toimintatapoja."

MUISTUTUS - Käsikirja auttaa päättämään, millaiset harjoitukset voisivat sopia parhaiten itsellesi ja opetettavillesi. Opas sisältää valikoiman alkuperäisestä koulutuksesta poimittuja harjoituksia sekä lisäresurssit löytyvät koulutuksen verkkoversiosta [täältä](#).

Tarjolla olevien resurssien hyödyntäminen on tärkeää kehittymisesi ja onnistuneen vertaiskoulutusohjelman kannalta.

Miten houkutella muita vanhempia koulutuksen pariin?

Mikäli olet suorittanut ParENTrepreneurs-koulutuksen, olet täydellinen henkilö kertomaan koulutuksesta ja roolinasi vanhempana omaat myös omia kokemuksia jaettavaksi. On olemassa useita menetelmiä, joiden avulla houkutella vanhempia koulutuksen pariin – avullamme pääset tarkastelemaan useita keinoja, joista voit valita itsellesi sopivimmat! Tutustu vinkkeihimme sekä kunkin keinon hyviin ja huonoihin puoliin alla olevan taulukon perusteella:

Vinkkejä vanhempien houkuttelemiseksi	Positiivista	Huomioitavia asioita
Sosiaalisen median käyttäminen: Houkuttelevan sosiaalisen median sisällön luominen saattaa tukea rekrytointiprosessia ja herättää vanhempien kiinnostuksen koulutusta kohtaan.	Sosiaalisen median julkaisut voivat tavoittaa laajan yleisön. Sisältöä voidaan helposti jakaa muiden kanssa, mikä lisää sen tavoittavuutta. Sosiaalisessa mediassa saattaa olla paljon koulutuksesta kiinnostuneita vanhempainryhmiä.	Osa koulutuksesta mahdollisesti hyötyvistä vanhemmista ei välttämättä käytä sosiaalista mediaa. Koska sosiaalisessa mediassa on suuri joukko ihmisiä, koulutuksesi saattaa näkyä suurelle yleisölle (paitsi jos määrää on rajattu).
Puhu ystäville: Aloita verkostoituminen ympärilläsi olevien ihmisten, tuttujen vanhempien tai koulumatalla tapaamiesi vanhempien kanssa - koskaan ei voi tietää, kuka saattaisi olla kiinnostunut tai voisi tietää jonkun, joka on kiinnostunut koulutuksesta!	Voisit tavoittaa tuttujasi ja tukea läheisiäsi. Mikäli omalta alueeltasi löytyy harjoitusryhmä, saattaa se auttaa logistisissa asioissa.	Tavoitettavuutesi voi jäädä melko paikalliseksi, mikä voi olla ongelma, mikäli haluat kouluttaa laajempaa yleisöä. Covid-19 -pandemian vuoksi jutteleminen ja verkostoituminen kasvotusten saattaa olla haastavaa.
Julisteet/esitteet/lehtiset: Julisteiden, lehtisten tai esitteiden suunnittelu on hyvä tapa houkutella vanhempia koulutuksen pariin. Mikäli sinulta löytyy markkinointimateriaalia, voit jakaa esitteitä alueellasi asuville ihmisille, esimerkiksi koulumatalla tai kaupoissa.	Hyvin suunnitellut julisteet ja esitteet voivat olla hyvinkin houkuttelevia ja saada useita vanhempia mukaan. Osa vanhemmista haluaa mieluummin konkreettista tietoa, jota lukea itselleen sopivaan tahtiin kasvatustehtävien välissä.	Kustannusvaikutukset. Covid-19 -pandemian vuoksi fyysisten asiakirjojen jakaminen ei välttämättä ole mahdollista/tehokasta.
Tarveanalyysi: Tarveanalyysi on erittäin hyödyllistä vanhempien tarpeiden ja odotusten selvittämisessä. Vanhempien tarpeisiin voidaan vastata paremmin ja heidän sitoutumistaan voidaan vahvistaa.	Tarveanalyysi voidaan tehdä epävirallisten keskustelujen tai lyhyen kyselyn avulla. Osallistujien mahdollisuus vaikuttaa koulutuksen sisältöön auttaa vanhempien sitoutumisessa ja sitouttamisessa.	Mahdolliset aika- ja resurssirajoitteet

Edellä mainittujen vinkkien lisäksi käsikirja sisältää myös muita ohjeita koulutuksen järjestämisen tueksi. Rekrytoinnin osalta ihmisten lähestyminen pohjautuu koulutuksen järjestäjän omiin ideoihin ja verkostoihin.

A vertical photograph on the left side of the page shows a hand holding a black pen, writing on a document. The background is blurred, showing some greenery and a white surface. The text of the page is overlaid on the right side of this image.

Arviointi ja laatuvaatimukset

Käsikirjasta (sekä verkosta) löytyvät lukuisat keinot tukevat sinua arviointiin ja laatustandardeihin liittyvissä asioissa. Kurssit on kuitenkin yhdenmukaistettava riippumatta siitä, pidetäänkö kurssit verkossa vai kasvokkain tai missä maassa tai yhteisössä se järjestetään. Yhdenmukaistamisen tukemiseksi kukin hankekumppani valitsi kehittämistään moduuleista harjoituksia, jotka sisällytetään tähän käsikirjaan. Nämä harjoitukset sekä verkkoalustalla olevat tehtävät auttavat sinua kehittämään opetussuunnitelman sekä ottamaan huomioon oppijoiden tarpeet. On normaalia, että jotkin harjoitukset tuntuvat mukavammilta kuin toiset. Haluamme oppijoiden kuitenkin kokeilevan uusia asioita, sillä mukavuusalueelta poistuminen auttaa kasvamaan ja kehittymään.

Käsikirjassa esitellään koulutuksen laatuvaatimuksia ja arviointimenetelmiä. Yhdessä omien havaintojesi kanssa sinulta löytyy välineet, jotka tukevat sinua onnistuneen koulutusohjelman toteuttamisessa. ParENTrepreneurs- koulutusohjelman koulutustilaisuuksien ja -harjoitusten toteuttamisen lisäksi on tärkeää seurata myös muita näkökohtia, kuten taitojen arviointia ja itse koulutuksen laatustandardien toteutumista.

Taitojen arviointi: On tärkeää antaa osallistujien arvioida istunnossa (istunnoissa) kehittyneitä taitojaan. Olipa kyse sitten yksinkertaisesta taitojen arvioinnista tai syvällisemmästä analyysistä taitojen kehittymiseen liittyen, arviointi on tärkeää. Hankkeen viidennessä vaiheessa luotiin perusteellinen arviointiväline, joka tukee taitojen arvioinnissa. Lisätietoja arvioinnista ja taitojen kehittymisestä löytyy tästä käsikirjasta. Arviointi voidaan jakaa kahteen osaan: osallistujien taitojen ja tietojen kehittymisen arviointiin sekä koulutuksen laatustandardien täyttämisen arviointiin. Näin toimittaessa koulutuksen laatu voidaan varmistaa. Seuraavassa taulukossa on esitetty lisätietoja kustakin osiosta:

Koulutuksen laatustandardit: Koulutustilaisuuden sujuvuuden arviointi on hyödyllistä, sillä näin tehtäessä kouluttajan omaa suoriutumista voidaan pohtia sekä voidaan varmistaa, että tilaisuuksissa noudatetaan vähimmäislaatuvaatimuksia. Alla on esitetty joukko laatustandardeja sekä se, miten kutakin niistä arvioidaan:

Osio	Laatustandardi	Vähimmäisvaatimus	Miten arvioida	Huomioitavaa
Taitojen arviointi	Moduulissa käsiteltävään aiheeseen liittyvien taitojen sekä muiden asiaankuuluvien taitojen kehittäminen.	Vähimmäisvaatimus vaihtelee henkilöstä riippuen, joten tälle osiolle ei voida asettaa vähimmäisvaatimuksia.	Taitojen itsearviointi Osallistujille laadittu arviointilomake (avoimia kysymyksiä esimerkkien kera).	Katso lisätietoja taitojen arviointia koskevasta osiosta.
	Tyytyväisyys henkilökohtaista kehitystä / minäpystyvyyden kehitystä kohtaan	Vähintään neljän viidestä tyytyväisyysluokituksen kohdasta on täytyttävä	Istunnon arviointilomake	Osallistujat eivät välttämättä koe tätä arvioinnin osa-aluetta tarpeelliseksi
Koulutuksen arviointi	Tyytyväisyys koulutuksen paikkaa ja ajankohtaa koskien	Vähintään kolmen viidestä tyytyväisyysluokituksen kohdasta on täytyttävä	Epävirallinen keskustelu Istunnon arviointilomake	Arviointilomakkeet, jotka sisältävät tyytyväisyysluokituksen yhdestä viiteen, saattavat olla hyödyksi arvioinnissa
	Tyytyväisyys sisältöä ja kouluttajaa kohtaan	Vähintään neljän viidestä tyytyväisyysluokituksen kohdasta on täytyttävä	Epävirallinen keskustelu Istunnon arviointilomake	Arviointilomakkeet, jotka sisältävät tyytyväisyysluokituksen yhdestä viiteen, saattavat olla hyödyksi arvioinnissa
	Tyytyväisyys istunnon aikana vietettyä aikaa kohtaan, liittyen yrittäjyystaitojen kehittymiseen vanhemmuuden tukena	Vähintään neljän viidestä tyytyväisyysluokituksen kohdasta on täytyttävä	Epävirallinen keskustelu Istunnon arviointilomake	Arviointilomakkeet, jotka sisältävät tyytyväisyysluokituksen yhdestä viiteen, saattavat olla hyödyksi arvioinnissa

Kehittäessäsi taitojasi kouluttajana, on hyvä huomata, että jotkin osa-alueet kehittyvät pelkästään harjoittelun avulla - mitä enemmän harjoittelet, sitä taitavammaksi tulet. Aluksi voit pohtia joitakin seuraavista asioista:

Millä tavoin esittelet itsesi mieluiten?

Mitä tietoja haluat jakaa itsestäsi? (Saattaa olla hyödyllistä kertoa, että olet myös itse suorittanut kurssin).

Millainen opetustyylini on? (Pohdi tätä)

Miten voit vastata odottamattomiin kysymyksiin ja kommentteihin? (Muista pysyä rauhallisena, yhdelläkään opettajalla ei ole kaikkia vastauksia).

Miten toimit odottamattomien tapahtumien keskellä (internet-yhteyden katkeaminen, osallistujien määrän väheneminen sekä ylimääräiset osallistujat, jotka eivät ole osallistuneet kaikkiin istuntoihin)?

Taitosi kehittyvät kokemuksen kautta sekä ajan myötä. Paras tapa oppia on kokeilla eri strategioita ja nähdä, mitkä niistä toimivat sinulle parhaiten.

"Kaikki, mitä teemme, on harjoittelua jotakin suurempaa varten. Vain harjoittelemalla voi kehittyä."

– Les Brown

Tee koulutuksestasi menestyksekkäs

Suunnitellessasi koulutustilaisuutta, on tärkeää, että olet tietoinen erilaisista menetelmistä ja lähestymistavoista, jotka voivat auttaa osallistujia oppimaan. Pyri käyttämään erilaisia koulutusmenetelmiä ja sisällytä ne tunti suunnitelmaasi. Ole tietoinen siitä, että ryhmässäsi olevilla ihmisillä on erilaisia taustoja ja erilainen ymmärryksen taso. Kaikki eivät opi samalla tavalla, joten erilaisten opetusmenetelmien käyttäminen auttaa vastaamaan oppijoiden erilaisiin tarpeisiin. Muista, että osa oppijoista reagoi paremmin visuaalisiin tapoihin, kun taas osa oppijoista saattaa reagoida vahvemmin auditiivisiin ja kinesteettisiin opetusmenetelmiin- aivan kuten lapsemmekin!

Esitteet

Jotkut ihmiset oppivat parhaiten, kun heille annetaan visuaalisia apuvälineitä teorian tueksi. Tulostetut käsikirjoitukset ovat hyödyllisiä visuaalisille oppijoille, sillä niitä voi viedä oppitunnin jälkeen myös kotiin ja käyttää muistin tai oppimisen tukena.

Keskustelut ja teoria

Teoreettisen tiedon sisällyttäminen keskusteluihin, kokemusten jakamisen yhteyteen ja harjoitusten yhteyteen on tärkeää. Jos koko koulutustilaisuuden ajan annettaisiin pelkästään luentomuotoista tietoa, oppijat eivät todennäköisesti sitoutuisi koulutukseen, ja oppimista tapahtuisi vain vähän. Oppitunnista pitäisi pyrkiä tekemään mahdollisimman vuorovaikutteinen. Käykää siis keskusteluja, sillä ne voivat johtaa rikkaisiin ja mukaansatempaaviin istuntoihin, joissa oppijat ja vanhemmat pääsevät jakamaan myös omia kokemuksiaan. Osallistujat voi myös ensin jakaa kahteen tai kolmeen ryhmään ja tuoda heidät myöhemmin takaisin pohtimaan käytyjä keskusteluja yhdessä. Lisäksi työskentely pareittain saattaa toimia hyvin joidenkin tehtävien tapauksessa. Jakaessasi oppitunnin teorial tietoon, käytännön toimintaan ja ryhmäkeskusteluihin, osallistujat voidaan pitää keskittyneinä ja vastaanottavina.

Verkkokoulutuksen pitäminen

Toisinaan, esimerkiksi maailmanlaajuisen pandemian aikana, koulutustilaisuudet voidaan joutua järjestämään verkossa. Verkkokoulutus voi kuitenkin olla tehokasta ja onnistunutta, mikäli otat huomioon seuraavat seikat:

Teknologia - oman tietokoneen/mikrofonin tietotekniset valmiudet sekä osallistujien tietotekniset valmiudet ja vaihtoehdot.

Harjoitukset – harjoitusten mukauttaminen verkkoympäristöön sopiviksi.

Varmistukset – varmistus siitä, että osallistujille lähetetään kaikki tarvittavat tiedot ja dokumentit etukäteen.

Turvallisuus – turvallisuuden vuoksi, varmista, että istuntoon osallistuvat vain henkilöt, joiden osallistumisesta tiesit etukäteen.

Tavoitteena on, että oppijat osallistuisivat "livenä" tapahtuvaan koulutukseen ennakkoon nauhoitetun koulutuksen sijasta. Esimerkiksi ZOOM on hyvä foorumi. Varmista, että lähetät linkin hyvissä ajoin, jotta oppijat ovat tietoisia ajoista ja odotuksista. Kysy myös, voivatko oppijat käyttää kameroita, sillä niiden avulla oppijat pääsevät tutustumaan toisiinsa paremmin ja saattavat tuntea olonsa mukavammaksi keskusteluissa. Voit myös käyttää tietokilpailuja ja kyselyitä oppijoiden sitouttamiseksi; niiden käyttäminen on erityisen hyödyllisiä istuntojen alussa ja lopussa.

Tehtävät

Tehtäviä käytetään säännöllisesti opetuksessa oppimistulosten saavuttamiseksi. Ne tukevat muita visuaalisia välineitä ja edellyttävät joko yksilö- tai ryhmätyöskentelyä, olipa kyse sitten kysymyksiin vastaamisesta, ohjeiden noudattamisesta tai piirtämisestä. ParENTrepreneurs-koulutuksessa useat tehtävät ovat luovia. Voit myös kokeilla luoda omia tehtäviä, kuitenkin asetetut oppimistulokset tiedostaen.

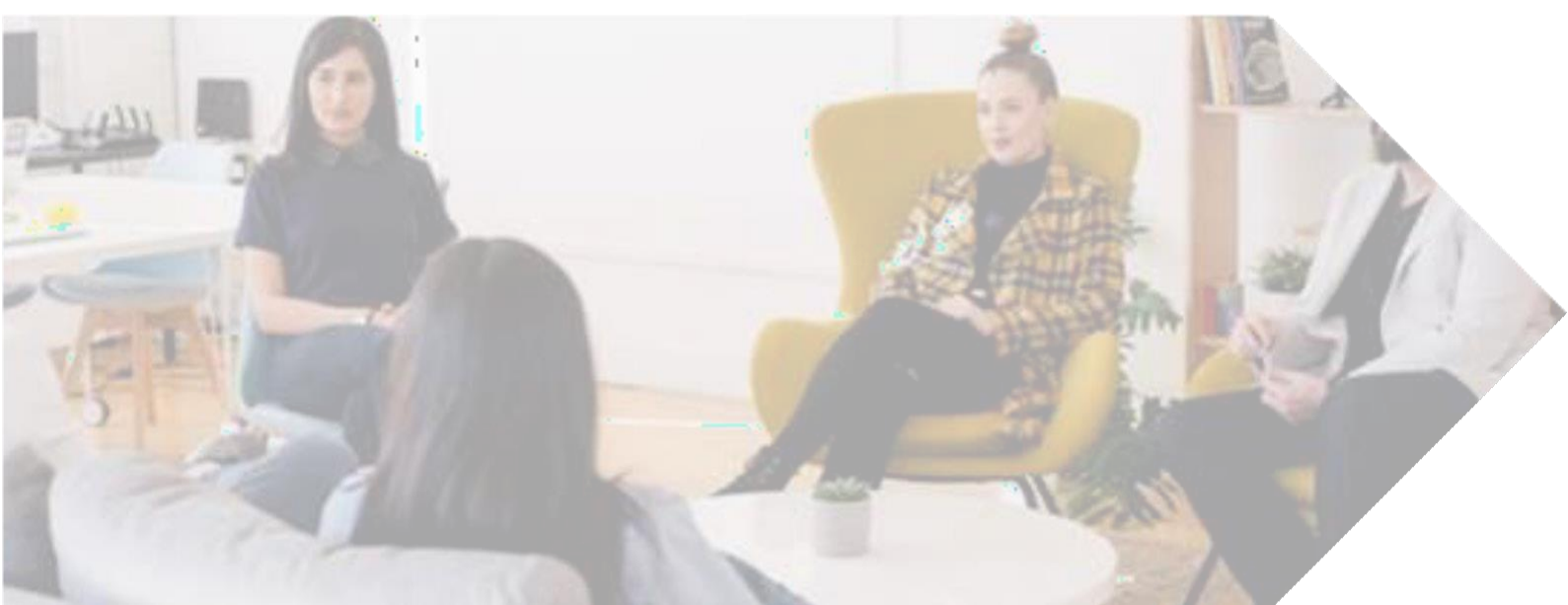
tai sinulla voi olla uusia ideoita nykyisten työlehtien toteuttamiseksi.

Pienryhmäistunnot

Voit rajoittaa yhteen koulutustilaisuuteen osallistuvien oppijoiden lukumäärää, mikäli et tunne oloasi varmaksi kouluttaessasi isompia ryhmiä. Pienemmät ryhmät voivat olla erittäin hyödyllisiä sekä ohjaajalle että oppijoille.

Pienemmässä ryhmässä ohjaaja voi tutustua kuhunkin oppijaan ja oppilaan tilanteeseen paremmin, jolloin oppilaan tarpeet voidaan tiedostaa ja oppimista voidaan tukea. Tämä on ihanteellinen tilanne myös uudelle ohjaajalle, sillä se auttaa ohjaajaa kehittämään opetustaitoja sekä kasvattaa ohjaajan itseluottamusta.

Pienempi ryhmä voi lisätä oppijoiden itseluottamusta ja näin ollen halukkuutta jakaa sellaisia kokemuksia, joita he eivät ehkä olisi jakaneet isommassa ryhmässä. Keskustelu voi olla helpompaa pienemmässä ryhmässä, etenkin kun keskustellaan haasteista, kokemuksista ja henkilökohtaisista näkemyksistä vanhemmuustyylihin ja -taitoihin liittyen.

PowerPoint-esitykset

Powerpoint-esitykset ovat valinnaisia, mutta ne voivat olla hyvä visuaalinen väline tukemaan opetusta. Niiden tulisi täydentää muita koulutusresursseja ja kannustaa vuorovaikutukseen, sen sijasta, että ne olisivat pelkkää lukemista. Esitykseen tulisi täyttää ainoastaan keskeistä tietoa tai avainsanoja. Myös kuvat voivat olla hyödyllisiä oppilaiden sitouttamisessa ja niillä pystytään elävöittämään tekstipohjaisia dioja. Lisäksi linkit lyhyisiin koulutuksen kannalta olennaisiin videopätkiin voivat kannustaa keskusteluun. Lisäämällä dioihin keskusteluihin liittyviä avaintietoja tai kuvia, osallistujat saattavat muistaa tiedot paremmin. Dioja voidaan antaa myös oppilaiden omaan käyttöön.

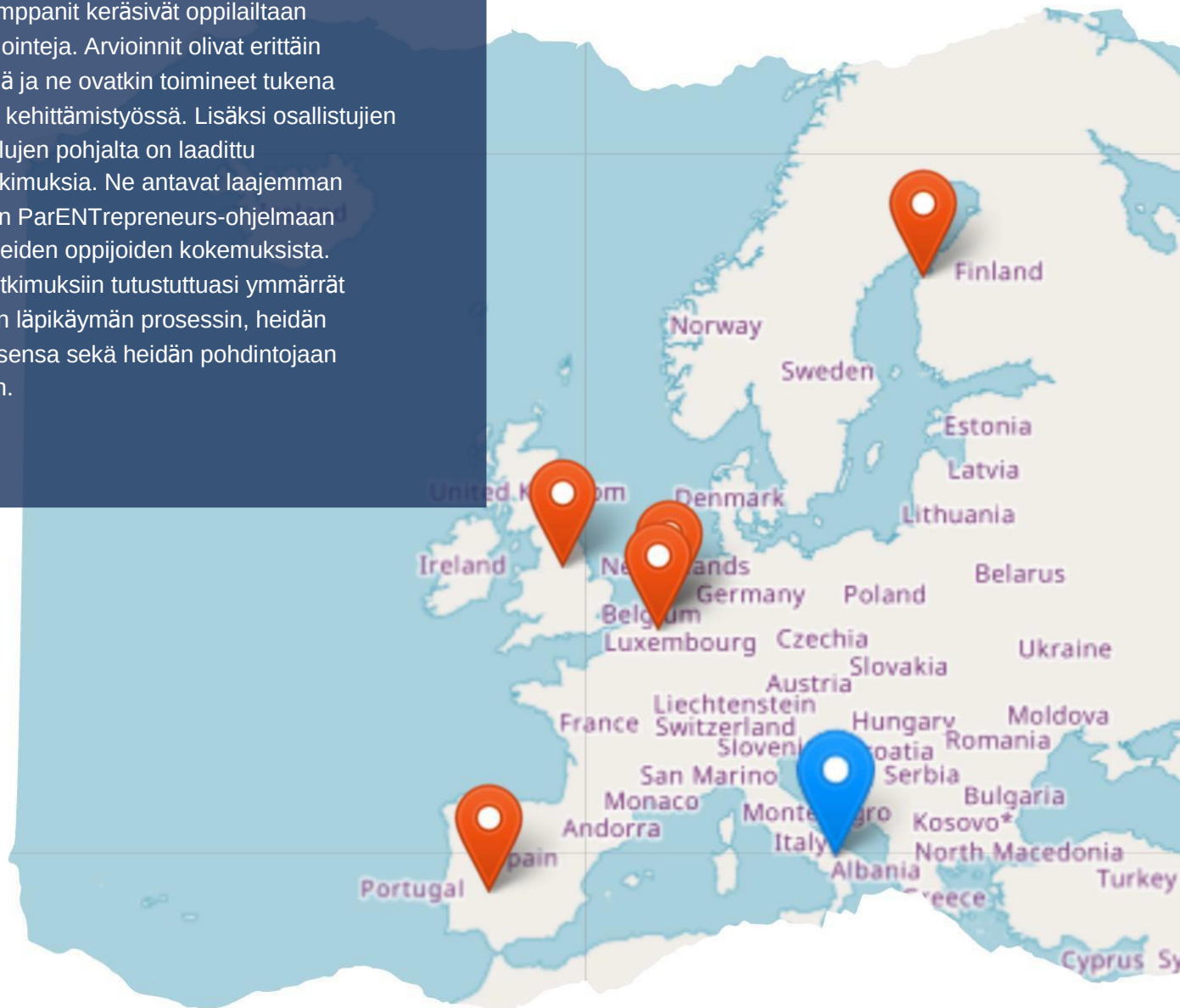
Yrittäjyyskoulutusta kaikille

Tässä osiossa tarkastelemme osallisuutta ja kulttuuria. Tämä tehdään käyttämällä tapaustutkimuksia ja roolimalleja käsitteleviä esimerkkejä. Niiden avulla voit pohtia, miten opetustasi voitaisiin mukauttaa oppijoiden tarpeiden mukaan. Opetuksen mukauttaminen ja joustavuus on välttämätöntä, sillä oppilaat eivät tule samoista lähtökohdista. Erilaiset tarpeet voivat liittyä oppilaiden erilaisiin koulutuksellisiin valmiuksiin sekä tähän kurssiin liittyen myös heidän kasvatustaitoihinsa. Jokaisella vanhemmalla on omia kokemuksia jaettavana, ja niiden jakamiseen voidaankin kannustaa monipuolisten keskustelujen avulla, sillä tällöin vanhemmat tuntevat olonsa mukavaksi ja itsevarmoiksi. Vanhempien kanssa suositellaan katsomaan hankekumppanien toimittamia tapaustutkimuksia, sillä ne voivat tarjota hyödyllisiä lähtökohtia keskusteluille.

TAPAUSTUTKIMUKSET

Hankekumppanit keräsivät oppilailtaan kurssiarvioiteja. Arvioinnit olivat erittäin myönteisiä ja ne ovatkin toimineet tukena käsikirjan kehittämistyössä. Lisäksi osallistujien haastattelujen pohjalta on laadittu tapaustutkimuksia. Ne antavat laajemman käsityksen ParENTrepreneurs-ohjelmaan osallistuneiden oppijoiden kokemuksista. Tapaustutkimuksiin tutustuttuasi ymmärrät oppijoiden läpikäymän prosessin, heidän kokemuksensa sekä heidän pohdintojaan paremmin.

Karla on 39-vuotias kahden lapsen vanhempi.
"Olin saavuttanut ammatilliset tavoitteeni ja elin haluamallani tavalla, joten olin valmis ottamaan seuraavan askeleen. Olen kotoisin Meksikosta, mutta olen asunut Iso-Britanniassa 6 vuotta ilman läheistä yhteisöä tai perheenjäseniä, jotka voisivat tarvittaessa tarjota tukea.
Vanhimmalla lapsellamme on puutteita puhetaidossa ja hän on odotuslistalla autismin tarkastukseen, Hän on 5-vuotias, ja meillä on myös 2,5-vuotias tytär. Teen tällä hetkellä töitä kotoa käsin ja käyn toimistossa kaksi kertaa viikossa."

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"Halusin kehittää itseäni voidakseni olla parempi vanhempi. Minulle tuottaa vaikeuksia ylläpitää avioliittoa, työelämää ja äitiyttä maassa, jossa minulta ei löydy läheisten tukea ja lastenhoitoon ei ole varaa."

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

"Totta kai! Koulutus ei ole osoittanut, miten olla hyviä vanhempi, vaan miten olla paras versio itsestämme. Olemme sitoutuneet olemaan parhaita versioita itsestämme lapsiamme varten."

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi?

"Tree of Life - harjoitus auttoi minua yleisesti ottaen näkemään asioita, jotka ovat hyväksi vanhemmuudellemme. Huomasin, etten tee kaikkia asioita huonosti. Se teki minut jotenkin ylpeäksi siitä, etten ollut täysin hukassa. Vapaapäivät lasten kanssa, heidän kanssaan leikkiminen koulun jälkeen sekä sen kertominen, kuinka paljon rakastan heitä jne. tuntui hyödylliseltä."

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta mitään odottamattomia tuloksia?

"Kyllä, aviomies sitoutui omalta osaltaan vanhemmuuden roolinsa täyttämiseen. Hän kannustaa minua aktiivisesti puhuttelemaan lapsia myönteisellä tavalla. Suhteessamme käydään myös enemmän neuvotteluja. Lapsemme osoittavat vähemmän ahdistusta, kun minä ja aviomies teemme paremmin yhteistyötä."

Mistä pidit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Nautin siitä, että oli tilaa jakaa omia kokemuksia sekä siitä, että erilaiset ihmiset jakoivat ideoitaan ja tapojaan. En kuitenkaan nauttinut istuntojen alussa esitellyistä yhteenvedoista (tunne tästä vahvistui³ istunnon jälkeen)."

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Huomautamme toisillemme, kun emme puhu myönteisesti, olemme asettaneet tavoitteita sekä annamme lapsillemme tylsyyteen johtavaa aikaa, vaikkakin nautimme myös yhteisistä ulkoilupäivistä useammin."

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjyystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Se on seuraava askel, ja tunnustan, että se askel minun olisi otettava ensin itse voidakseni näyttää parempaa esimerkkiä lapsilleni."

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan rooliasi vanhempana?

"Huomasin, että kaikki toteuttamani vanhemmuus ei ollut väärin sekä että en voinut elää vain katumukseen perustuen tai kännykkäni kanssa aikaa viettäen. Yhteenvetona voisin sanoa omaksuneeni joustavuutta, epäonnistumisten jälkeen jatkan yrittämistä."

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Kuuntelen muita tuomitsematta. Sen jälkeen kysyn vain kysymyksiä, jos niille on tilaa. Olen huomannut, että tällä tavoin viestin saa perille läheisten ystävien ja perheenjäsenten kanssa. Kysymyksillä yritän pääasiassa muuttaa näkökulmaa, se tuntuu auttavan."

Huomautus: "huomautus" tarkoittaa tässä asiayhteydessä rakentavaa palautetta.

Inova Consultancy, Iso-Britannia:

Ivan Dinev

(Verkko-osallistuja)

Ivan on 45-vuotias ja kotoisin Bulgariasta. Hän työskentelee vankilavirkailijana ja on asunut Iso-Britanniassa 10 vuotta.

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"Vaimoni kehotti minua sitoutumaan lapsiimme. Täytyy myöntää, että olen yleensä väsynyt uuvuttavan työpäivän jälkeen ja minulla on vain vähän kärsivällisyyttä lasten kanssa, silloin kun lapset haluavat leikkiä eivätkä kuuntele ohjeita."

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

"Kyllä, ehdottomasti."

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi?

"SMART-tavoitteet. Tavoitteiden asettaminen oli minusta paras osa. Sain jäsentyneemmän tavan ymmärtää, että vaimoni on luonteeltaan puutarhuri ja minä taas luonteeltani täysin puuseppä. Jotenkin onnistumme löytämään kuitenkin kultaisen keskitien lastemme vuoksi."

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta mitään odottamattomia tuloksia?

"En enää tuomitse itseäni niin paljon. Olen edelleen väsynyt, mutta näen, että lapset kuuntelevat minua paremmin, kun selitän hieman tarkemmin, miltä minusta tuntuu sekä annan heille tilaa ilmaista itseään."

Mistä pidit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Koulutusta johtavalla henkilöllä oli aina rauhallinen ääni ja hän vaikutti erittäin ammattitaitoiselta. Lisäksi hän näytti ymmärtävän, mistä puhui."

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Tavoitteemme löytyvät paperilla keittiöstä ystävällisenä muistutuksena vaimolleni ja minulle. Puhumme rauhallisemmin lapsille rauhallisemmin."

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjyystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Haluaisin, että lapsilleni opetettaisiin tekniikoita, joiden avulla he voisivat paras versio itsestään, hallita tunteitaan paremmin sekä tunnistaa, millaisia he syvimmiltään ovat. Se vie aikaa, mutta haluamme näyttää esimerkkiä."

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan omaa rooliasi vanhempana?

"Vaimoni pysäyttää minut tai huomauttaa minulle, kun en ole tarpeeksi kärsivällinen keskustellessani. Sovimme tästä yhdessä, joten en enää tunne, että hän katsoisi minua alaspäin, päinvastoin ajattelen hänen tukevan meitä."

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Jos minulta kysyttäisiin, suosittelien vanhempia muistamaan, että lapsemme toimivat peileinämmä. He heijastavat sitä, mitä me heille näytämme ja annamme."

Siddharth on 40-vuotias, hänellä on 3-vuotias poika sekä hän on kotoisin Intiasta.

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"Ensinnäkin ajatus siitä, että koulutusohjelma keskittyy yrittäjyystaitoihin, sai minut kiinnostumaan koulutuksesta. Vanhemmuus sekä lasten koulutus yrittäjähenkiseen ajattelutapaan liittyen, lisäsi kiinnostustani koulutusta kohtaan entisestään.

Pääasiassa seuraavat kolme asiaa herättivät kiinnostukseni koulutusta kohtaan:

- Minulla on vanhempana mielessäni tiettyjä ajatuksia ja arvoja, jotka haluan opettaa lapselleni. Ajatukseni ja arvoni näyttivät olevan linjassa koulutuksen tavoitteiden kanssa, minkä vuoksi kiinnostuin ohjelmasta.
- Koska olen itse yrittäjä, tämä aihe kiinnosti minua henkilökohtaisesti, ja halusin poikani kokevan sen.
- Opiskelen tällä hetkellä opettajaksi, ja uskon, että osallistuminen koulutukseen antaisi minulle paljon tietoa tulevaa uraani varten."

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

"Koulutuksen konsepti oli mielestäni hyvin mielenkiintoinen ja tuore. Suosittelisin koulutusta varmasti muille vanhemmille. Toivoisin, että jotkin asiat olisivat toisin, joista kerron vielä tarkemmin. Tulen itse ympäristöstä, joka ei tukenut yrittäjämäistä ajattelutapaa. Ihmiset seurasivat enimmäkseen niitä polkuja, joita suurin osa ympärillä olevista ihmisistä kulki. Haluankin, että lapseni saa asianmukaista tukea ja tarvittavan ympäristön yrittäjähenkisen ajattelutavan kehittämiseksi, sillä olen nähnyt puutteellisen tuen seuraukset. Mielestäni tämä koulutus voi tarjota tarvittavaa tukea, ja haluaisin, että useammat tietäisivät koulutuksen olemassaolosta. Uskon, että ympäristön muuttuessa nopeasti, yrityksen palveluksessa työskentely ei välttämättä ole kaikkein turvallisin vaihtoehto eikä ehkäpä myöskään paras mahdollinen vaihtoehto yksilön henkilökohtaisen kasvun tai maapallon kehittymisen kannalta. Siksi yrittäjätaitojen merkityksen ymmärtäminen tässä hetkessä on tärkeää. Yrittäjämäinen ajattelutapa on otettava vakavasti, minkä vuoksi hän suosittelisi koulutusta vanhemmille."

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi?

"Mielestäni koulutuksen paras osa oli kaikkien osallistujien aktiivinen osallistuminen ohjelmaan. Ihmiset jakoivat mielenkiintoisia ideoita ja ajatuksia. Minusta se oli hyvin avartavaa ja hyödyllistä, ja olenkin poiminut joitakin ideoita, joita olen toteuttanut arjessa. Suosikkitehtäväni oli se, jossa ohjaaja antoi tehtäväksi keksiä arjessa toistuva ongelma, ja jonka ratkaisemiseksi osallistujien kanssa käytiin keskustelua. Istunto johti siihen, että ideoita jaettiin paljon. Yksi mielenkiintoisimmista asioista haastatellun mielestä oli biomimiikan käsite vanhemmuudessa. Olen ollut aina kiinnostunut biomimiikan käsitteestä

ja koulutuksen avulla pystyin liittämään käsitteen myös vanhemmuuteen."

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta mitään odottamattomia tuloksia?

"Koulutuksesta ei aiheutunut mitään odottamattomia kielteisiä seurauksia. Itse asiassa ideat, kuten biomimiikan sisällyttäminen vanhemmuuteen, toivat jotain uutta, ja oli todella mielenkiintoista löytää tällaisia ennalta odottamattomia mahdollisuuksia. Odottamattomia tuloksia syntyi siis positiivisella tavalla."

Mistä pidit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Koulutukseen osallistujat olivat hyvin aktiivisia, joten jossain vaiheessa keskustelu oli liian vilkasta. Joskus eri osallistujat hahmottivat harjoitusten tarkoituksen eri tavalla, mikä aiheutti sekaannusta. Tämä huomattiin, kun osallistujat jakoivat näkemyksiään. Oli hyvä asia, että osallistujat olivat aktiivisia ja halusivat antaa panoksensa, mutta tämä aiheutti kuitenkin myös hieman häiriötä suunnitellun aikataulun noudattamisessa. Tuntui, että joitakin kohtia ei saatu käytyä vielä kukaan läpi, koska osallistujia oli liikaa. Kaiken kaikkiaan välillä vallitsi kaaos (positiivisella tavalla), joka ei ollut haastateltavan mielestä kovin miellyttävää."

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Koulutuksen myötä olen tullut jokapäiväisessä elämässäni tietoisemmaksi toimistani ja reaktioistani lapseni käyttäytymiseen liittyen. Yritän harjoitella koulutuksessa oppimaani arjessani. Olen esimerkiksi harkitsevampi siinä, miten huomautan asioista lapselleni sekä opettaessani hänelle uusia asioita. Olen tullut tietoisemmaksi siitä, että annan hänelle enemmän vapautta tutkia uusia ideoita ja tilaa kokeilla uusia asioita."

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjyystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Mielestäni nykymaailmassa on erittäin tärkeää, että työ- ja yksityiselämässä toteutetaan yrittäjähenkistä ajattelutapaa. Yrittäjähenkisen ajattelutapa auttaa meitä ajattelemaan luovasti sen sijaan, että noudattaisimme rutiininomaisia toimintatapoja. Yrittäjähenkisyys on tietynlainen ajattelutapa, joka lapsille pitäisi luoda, jotta he ymmärtäisivät elämän tarjoamat mahdollisuudet laajemmin. Uskon myös, että vanhempien tulisi ottaa ensimmäinen askel kohti uutta ajattelutapaa, jotta lapset voisivat oppia vanhemmiltaan näitä taitoja."

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan omaa rooliasi vanhempana?

"Joskus lapseni turhautuu hänen yrittäessään tehdä leikkiessään asioita, jotka eivät toimi. Aiemmin isänä, saatoin suuttua tällaisissa tilanteissa,

mutta osallistuttuani koulutukseen, tunnistan reaktioni paremmin ja yritän olla vastaisuudessa näissä tilanteissa tietoisempi ja pohdiskelevampi. Nyt kun olen paremmin perillä asioista, yritän selittää pojalleni rauhallisesti, että onnistuminen ja epäonnistuminen ovat toissijaisia asioita ja, että tärkeintä on uusien asioiden kokeileminen. Joskus poikani yrittää tehdä mahdottomia asioita, kuten yrittää yhdistää magneetin kaksi samaa napaa. Aikaisemmin, näissä tilanteissa minulla oli tapana keskeyttää poikani ja näyttää hänelle oikea tapa tehdä asioita. Nyt yritän kuitenkin antaa pojalle tilaa ja annan hänen tutkia ja kokeilla itse, mikä on oikea tapa toimia. Koulutus on todellakin vaikuttanut tapaan tarkastella asioita. Nyt yritän välttää 'määräämästä' tehtäviä lapselleni ja annan hänen päinvastoin tutkia itse."

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Koulutuksessa saamani kokemukset olivat erittäin hyödyllisiä, ja haluaisin ehdottomasti kertoa niistä muille vanhemmille. Mielestäni vuorovaikutus vanhempien kanssa heidän viedessään lapsensa ulos leikkimään, voisi olla loistava tilaisuus koulutuksen aikana saatujen tietojen levittämiseksi. Keskusteltaessa vanhempien kanssa, koulutuksen käyneet voisivat kertoa oppimastaan esimerkein, mikä voisi auttaa muita vanhempia saamaan uutta näkökulmaa vanhemmuuteen. Tämä synnyttäisi lopulta vahvemman yhteisön sekä kannustaisi jakamaan tietoja ja oppimaan yhdessä."

VAMK, Suomi:
ZaraSabucido
(Verkko-
osallistuja)

*Zara on , 55-
vuotias ja on
kotoisin
Filippiineiltä.
Hänellä on 13-
vuotias tytär.*

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"ParENTrepreneur-koulutukseen osallistumisessa minua motivoi eniten se, että halusin tutustua samankaltaisiin perheisiin ja saada heiltä tukea vieraassa maassa. Haluan rakentaa verkoston samankaltaisen taustan omaavien vanhempien kanssa. Haluan luoda yhteyden aasialaisiin maahanmuuttajiin, jotka omaavat samanlaisen kasvatuskäyttäytymisen. Uskon, että yhteyksien luominen voisi auttaa meitä keskustelemaan haasteista ja niiden ratkaisemisesta. Näinkin koulutuksen tilaisuutena rakentaa verkosto, joka voisi auttaa esittämään kysymyksiä, ideoita ja ehdotuksia sekä johtaa toisiltamme oppimiseen. Olen innokas oppimaan lisää erilaisista tavoista, joilla kouluttaa tytärtämme kohti varhaista yrittäjyyttä."

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

"Suosittelen koulutusta muille vanhemmille, sillä kaikki odotukseni koulutuksesta täyttyivät."

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi?

"Koulutuksessa parasta oli koulutuksen kysymys- ja vastausosio, ideoiden jakaminen sekä ehdotusten/palautteen saaminen muilta vanhemmilta. Kouluttajalta oppimisen lisäksi koin vertaisoppimisen muilta vanhemmilta tärkeäksi. Huomattuani vain harvojen jakavan täsmälleen samanlaisen vanhemmuushistorian kanssani, aloin uskoa, että minulla olisi mahdollisuus saada yhteys vanhempiin, jotka kohtaavat kanssani samanlaisia haasteita. Se, että saimme toisiltamme tukea haasteiden käsittelyssä ja ratkaisujen etsimisessä, oli minusta jännittävää. Lempitehtäväni oli tehtävä, jossa lapsia pyydettiin valitsemaan maailmanlaajuinen haaste ja heidän tehtävänään oli keksiä luovia ideoita sen ratkaisemiseksi. Tässä tapauksessa kyse oli esimerkiksi kestävydestä. Innostuin todella tällaisten ongelmanratkaisumenetelmien toteuttamisesta, jotka voisivat auttaa lapsia ratkaisemaan yhteisön ongelmia tunnistamalla ongelmat ensin itse. Esimerkkiongelma: Maskeja heitetään kaikkialle, vaikka bussipysäkeillä on roska- astiat. Keskustelimme ongelmasta muiden vanhempien kanssa. Yhdessä korostimme, että roskikset olisi tehtävä isommiksi ja näkyvämmiksi, jotta ihmisten olisi helppo huomata ne. Tavallista suurempi koko voisi auttaa tekemään roskiksesta helpommin huomattavan ja sinne mahtuisi enemmän maskeja, mikä estäisi maskien tippumisen maahan. Mahdollisuus keskustella ideoista ja ratkaisuista yhdessä ryhmän kanssa oli asia, josta todella pidin."

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta mitään odottamattomia tuloksia?

"En kohdannut mitään odottamattomia seurauksia koulutuksesta."

Mistä pudit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Suurin osa koulutukseen liittyvistä odotuksistani täyttyi. Ei ollut mitään, mistä en olisi pitänyt, mutta sen sijaan haluaisin esittää "toiveeni" siitä, mitä olisin halunnut koulutuksen vielä sisältävän. Toivoisin, että ideoiden jakamiseen olisi ollut enemmän aikaa, sillä monet ideat rakentuivat toistensa päälle. Ymmärrän, että aikaa on hallinnoitava, mutta toivoisin silti, että koulutuksessa olisi ollut enemmän aikaa ideoiden jakamiseen ja keskusteluun, eritoten liittyen sellaisiin kouluttajan esittelemiin aiheisiin, joista vanhemmilla heräsi voimakkaita tunteita."

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Tyttärelläni oli koulussa projekti, jossa heidän piti miettiä hanke, joka hyödyttäisi yhteisöä. Tyttäreni ehdotti opinto-ohjaajalleen ideaa, jonka he keksivät koulutuksessa, ja idea onkin jo pantu täytäntöön. Jokaisen ParENTreprenurs- koulutuksen jälkeen keskustelen illalla tyttäreni kanssa kyseisen koulutuksen kohokohdista. Näin varmistan, että tyttäreni oppii yhdessä kanssani. Filippiineillä minut kasvatti yksinhuoltajaäiti, joka ei ollut rikas, joten jouduin auttamaan äitiäni liiketoiminnassa jo hyvin varhain. Myimme paikallisia herkkuja, ja näiden toimien kautta äitini pystyikin

opettamaan minulle säästämisen ja yrittäjyyden perusasioita. Olen pystynyt opettamaan osan näistä tiedoista tyttärelleni. Jaan myös tyttäreni kanssa leivonta- ja ruoanlaittotaitoja sekä opetan häntä myymään luomuksiaan osana koulun leivontamyyntiä. Lisäksi kerron hänelle myös äidiltäni saamiani tietoja. Olen siis jo harjoittanut tyttäreni kanssa vanhemmuutta, jossa pyrkimyksenäni on toteuttaa yrittäjämäistä kasvatustapaa."

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjäystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Tyttäreemme on ainut lapsi, ja koska asumme vieraassa maassa, mielestämme on tärkeää opettaa hänelle omatoimisuutta ilman, että hänellä on aina taustallaan perheen apu. Koulutuksessa ymmärsin, että tyttäreemme yrittäjäystaitojen kehittäminen voi auttaa häntä toimimaan omatoimisesti ja itsenäisesti. Riippumattomuus on avain siihen, että hän selviytyy elämän haasteista ja on jatkossakin luova. Lyhyesti sanottuna olen sitä mieltä, että yrittäjätaidot ovat tyttarellemme välttämättömiä taitoja selviytymisen kannalta ja yrittäjähenkisen ajattelutavan omaksuminen jo varhain yläasteella voi avata hänelle muita uravaihtoehtoja koulun jälkeen. Hän voi esimerkiksi ryhtyä yrittäjäksi sen sijaan, että jatkaisi opintojaan perinteisellä tavalla."

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan omaa rooliasi vanhempana?

"Koulutuksessa korostettiin vanhemmuuden ratkaisevaa merkitystä sekä vanhemmuuden roolia sen varmistamisessa, että lapsestani tulee hyvä kansalainen ja itsenäinen ihminen. Koulutuksessa korostettiin myös ymmärrystä siitä, että vanhemmuus ei ole vain lasten hankkimista ja ruoan ja suojan tarjoamista lapsille, vaan vanhemman rooli sisältää paljon muutakin. Taloudellisista tarpeista huolehtimisen ohella on yhtä tärkeää, että vanhemmat kykenevät kasvattamaan lapsistaan omatoimisia, itsenäisiä ja ympäristöstä välittäviä henkilöitä."

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Olen erittäin kiinnostunut osallistumaan koulutusohjelmaan, jolla levittää tietoa koulutuksesta muille vanhemmille. Tällä hetkellä tällaista foorumia ei ole olemassa, jossa voisi jakaa koulutuksessa saamiaan tietoja ja kokemuksia. Yksi potentiaalinen paikka, jossa tietoa voisi jakaa, on tyttäreemme koulun vanhempainilta. En halua, että siitä muodostuu tiedon jakamistilaisuus, jossa tieto on luentomuotoinen tai muiden perinteisten tiedonvälitystapojen muodossa. Sen sijaan haluan, että vuorovaikutus rakentuisi kaikkien ideoiden ja ajatusten varaan. Toivon, että minulla olisi paikka/alusta, jossa voisin jakaa koulutuksessa saamiani näkemyksiä muiden vanhempien kanssa, sillä mielestäni koulutuksen ei pitäisi rajoittua vain koulutukseen osallistuvien vanhempien pariin, vaan tiedon pitäisi levitä edelleen. Uskon, että kun vanhemmilla on mahdollisuus jakaa koulutuksen aikana saamiaan tietoja, yhä useammat ihmiset voisivat osallistua osaksi yhteisöä ja toimintatapoja voitaisiin harjoittaa laajemmassa mittakaavassa. Voisimme mahdollisesti järjestää myös virallisia tiedotustilaisuuksia sekä tapaamisia koulutuksen jo käyneille

vanhemmille, jotta he pysyvät ajan tasalla koulutuksessa opituista käytännöistä. Vaikka koulutuksen tiedot olisivat myöhemmin saatavilla verkossa, säännöllisiä tilaisuuksia olisi silti järjestettävä, sillä niiden avulla vanhemmat voisivat pitää yllä tietojaan ja heillä olisi mahdollisuus jatkuvaan tietojen jakamiseen sekä toisiltaan oppimiseen."

IPA, Alankomaat:

Agnes Major

(Osallistui kasvokkain)

Agnes Major on 47-vuotias ja syntynyt Unkarissa.

Tällä hetkellä hän asuu Irlannissa.

Hänellä on 3 lasta, jotka ovat iältään 19-, 10- sekä 7-vuotiaita.

Hänellä on peruskoulun opettajan tutkinto, ja tällä hetkellä hän opiskelee Irlannissa varhaiskasvattajaksi sekä järjestää samalla kehitystapaamisia Irlannissa asuville unkarilaisille lapsille.

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"Pidin hankkeen verkkosivuja ja yhteisöä erittäin mielenkiintoisina, sillä aiheet heijastivat niitä haasteita, joita kohtaan päivittäisessä elämässäni vanhempana. Yksi hankkeen kumppaneista, IPA, kertoi minulle koulutuksesta. Olenkin seurannut heidän työtään jo jonkin aikaa."

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

"Suosittelisin ehdottomasti koulutusta. Käsitellyt aiheet ovat hyvin ajankohtaisia nykyaikana, kun vanhemmuudesta tulee vaativampaa maailman muuttuessa nopeasti ympärillämme. Olemme luopuneet joistakin vanhoista käytännöistä ja meidän onkin valjastettava uusia käytäntöjä käyttöön. Aiemmat sukupolvet voivat tukea meidän sukupolveamme huonosti monista syistä: nykyään etäisyydet ovat pitkiä, lasten elämässä on paljon uusia asioita ja isovanhemmat ovat työssäkäyviä. Meidän onkin kasvatettava lapsista sellaisia, että he kykenevät kohtaamaan näitä nopeita muutoksia."

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi?

"Suosikkiteemani oli luovuus, henkilökohtaisen kiinnostukseni vuoksi. Järjestän paljon luovaa toimintaa lapsilleni ja muille. Alkuperäinen taustani on kasvatustieteen koulutuksen parista, ja olenkin kokenut tarvetta muuttaa menetelmiä niin ammattikasvattajana kuin vanhempanakin."

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta mitään odottamattomia tuloksia?

"Oli hieno kokemus kohdata ihmisiä, jotka ovat samanhenkisiä ja kohtaavat samanlaisia haasteita."

Mistä pidit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Pidin osallistavista ja pohdiskelevista harjoituksista. Tiedämme, että oppimista tapahtuu enemmän, kun oppija on aktiivisesti opetuksessa mukana. Esitykset tulisi rajoittaa koulutuksen verkko-osaan tai kuten joissain tapauksissa koulutuksessamme tehtiin, ottaa ne käyttöön vaihtelevissa muodoissa, jotta itse koulutuksessa ei olisi passiivisia jaksoja."

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Lapseni ovat eri-ikäisiä, ja olen yrittänyt kasvattaa heitä niin, että he kaikki hyötyisivät. Minun on edistettävä lasteni itsenäisyyttä. Minulla on joitakin koulutukseen osallistumisesta tulleita ideoita, joita aion toteuttaa omassa vanhemmuudessani sekä yhdessä muiden vanhempien kanssa. Ylläpidän myös koulutuksen Facebook-sivua, joka on suunnattu ammattilaisille ja vanhemmille."

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjäystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Uskon, että taidot ja pätevyudet, joihin tässä ohjelmassa keskitytään, ovat olennaisen tärkeitä heidän tulevan menestyksensä kannalta riippumatta siitä, minkä urapolun he tulevat valitsemaan. Samalla olen sitä mieltä, että sana yrittäjäyys liittyy useimpien ihmisten mielissä liikaa yrityksiin. Olisi tarpeen joko keksiä uusi ilmaisu tai saada ihmiset ymmärtämään, mitä yrittäjäyden käsite tarkoittaa erityisesti vanhemmuudessa."

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan omaa rooliasi vanhempana?

"Harjoitusten avulla pystyin pohtimaan omia kasvatuskäytäntöjäni ja sain uusia ideoita. Oli joitakin asioita, joita en ollut koskaan aiemmin ajatellut. Uskon, että tämänkaltaisen koulutus voi auttaa kehittymään tietoisemmaksi vanhemmaksi."

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Käytän mielelläni hyväkseni tietämystäni sekä meille tarjottua ja verkkosivuilta löytyvää materiaalia lasteni koulussa vanhempainyhteisön aktiivisena jäsenenä. Kuten aiemmin mainittua, olen myös yksi Facebook-sivun ylläpitäjistä. Sivuston nimi on Neveljűk egyűtt! (suom. Koulutetaan heitä yhdessä) ja sillä on paljon vakituksia lukijoita. Aion jakaa ajatuksia yhteisön kanssa ja ottaa heitä mukaan keskusteluihin tulevana kuukausina."

IPA, Alankomaat
Eszter Horváth
(Osallistui kasvokkain)

*Eszter Horváth,
on 51-vuotias
ja kotoisin
Unkarista, mutta
asuu nykyään
Maastrichtissa,
Alankomaissa.*

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"Ensimmäinen ajattelin, että koulutus on suunnattu ihmisille, jotka "pyörittävät" perhettään pienyrityksen tavoin, mutta tarkasteltuani aihetta syvemmin, olen ymmärtänyt, että se heijastaa melko hyvin hollantilaista tapaa kasvattaa lapsia. Pidän koulutusta mielenkiintoisena mahdollisuutena saada järjestelmällisempi käsitys lasten kasvattamisesta."

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

Hänestä tuli vanhempi suhteellisen myöhään, vasta 33- vuotiaana, ja hänellä on kolme lasta, jotka ovat 18-, 16- ja 14- vuotiaita. Hänellä on tekninen korkeakoulutus. Hän on hyvin aktiivinen paikallisyhteisössä ja tekee vapaaehtoistyötä. Hän pitää itseään kaksikulttuurisena, sillä hän on syntynyt ja kasvanut Unkarissa, mutta hän on kasvattanut lapsensa Alankomaissa.

"Suosittelisin koulutusta muille, erityisesti vanhemmille, joilla on nuorempia lapsia, sekä niille, jotka kokevat olevansa yksin vanhemmuuden haasteidensa keskellä. Olen havainnut useimmat elementit toimiviksi, joita alankomaalaisessa vanhemmuudessa toteutetaan, ja olenkin kasvattanut lapseni enimmäkseen alankomaalaisella tavalla (vaikka pidänkin yllä tiukempaa, unkarilaistyylistä käsienpesutapaa). Tämä koulutus heijastaa tapoja, joilla hollantilaiset kasvattavat lapsiaan, ja nämä lapset ovat maailman menestyneimpiä ja onnellisimpia. Tiedän, että nopeasti muuttuva todellisuutemme pelottaa monia, mutta koulutus voi auttaa vanhempia ymmärtämään, ettemme voi suojella lapsia kaikelta. Meidän pitäisi pikemminkin varustaa lapset tarvittavilla selviytymistaidoilla."

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi?

"Ajankohtaisimpana pidin epävarmuuden ja riskien kanssa selviytymistä koskevia neuvoja. Viimeisten puolentoista vuoden aikana olemme kohdanneet enemmän epävarmuustekijöitä kuin minkään muun ajanjakson aikana vuosikymmeniin, ja meidän on todella varusteltava itsemme ja lapsemme kohtaamaan haasteita nyt ja tulevaisuudessa. Tässä hetkessä tehtävillä päätöksillä on suuri vaikutus lastemme tulevaisuuteen. Tarvitsemme välineitä, joilla varmistaa lastemme fyysinen ja henkinen hyvinvointi, sillä ne ovat perusta tulevalle menestykselle. Nautin myös siitä, että tapasin muita ihmisiä, jotka omaavat samanlaisen ajattelutavan ja kohtaavat samanlaisia haasteita."

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta odottamattomia tuloksia?

"Olen tajunnut, että nautin edelleen uusien asioiden oppimisesta."

Mistä pudit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Koska minulla on kolme lasta ja paljon muita velvoitteita, olen hyvin kiireinen. Pidin todella paljon koulutuksen niistä osista, jotka mahdollistivat oman itseni pohtimisen ja muiden käytännöistä oppimisen. Pidin myös siitä, että meillä oli mahdollisuus syventyä teoriaan lukumateriaalin avulla silloin, kun meillä oli aikaa, eikä materiaalin saatavuus ollut sidottu koulutuksen ajankohtaan."

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Lapseni ovat itsenäistymässä ja yritän yhä tottua siihen, että he ovat (melkein) aikuisia. Koulutus ja verkkosivuilta löytyvä materiaali ovat olleet erittäin hyödyllisiä yrittäessäni hyväksyä lasteni itsenäistymisen. Tiedän, että itsenäistyminen on väistämätöntä. Olen kamppaillut joidenkin asioiden kanssa vanhimman, nyt virallisesti aikuisen tyttäreni kanssa. Uskon, että se, mitä opin tässä koulutuksessa, auttaa minua kohtaamaan asiat helpommin ja löytämään sujuvampia ratkaisuja. Luultavasti se auttaa minua myös eriyttämään lähestymistapaani, sillä kolme lastani ovat hyvin erilaisia keskenään, mikä vaatii myös erilaisia kasvatusmenetelmiä. Vapaaehtoistyöntekijänä toivon, että voin käyttää oppimaani tukiessani muita vanhempia tulevina vuosina."

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjyystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Mielestäni tässä koulutuksessa ja ohjelmassa esiin tuodut taidot ja pätevyudet ovat välttämättömiä sukupolvelle, jota lapseni edustavat. Kuten aiemmin mainittua, tämä sukupolvi on se sukupolvi, jonka nykyhetki ja tulevaisuus ovat arvaamattomampia kuin aiemmin. Ne ovat tärkeitä myös minulle. Hollantilaisten kulttuuri on yrittäjähenkkinen ja he ovatkin kasvattaneet lapsensa sen mukaisesti. Silti on mielestäni syytä korostaa, että yrittäjähenkkinen toiminta ei ole sama asia kuin yrityksen omistajana toimiminen."

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan omaa rooliasi vanhempana?

"No, ilmoittauduin koulutukseen pohtiakseni omaa itseäni ja odotukseni täytyivät siltä osin."

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Kuten aiemmin mainittua, olen varsin aktiivinen paikallisyhteisössäni sekä yhteisöissä, joihin lapseni kuuluvat (koulu, urheilu). Suosittelen ehdottomasti muille vanhemmille verkkosivuston artikkelien lukemista ja harjoitusten kokeilua. Lasteni kasvaessa saatan ryhtyä aktiivisemmin tukemaan vanhempia, joilla on omat haasteensa."

"Nimeni on Maria, olen 43-vuotias ja minulla on kaksi lasta: 11-vuotias tyttö ja 9-vuotias poika. Asun Milanossa mieheni ja lasteni kanssa. Työskentelen toimistolta käsin 3 päivää viikossa ja kotoa käsin 2 päivää viikossa; viime vuosina olen työskennellyt kolmena päivänä viikossa klo 9-19 ja kahtena päivänä viikossa osa-aikaisesti, jotta voin viettää iltapäivän lasteni kanssa."

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"Minua viehätti se, että L'Orma toimi yhtenä kumppanina tässä hankkeessa. Olen pitänyt L'Ormaa pätevänä yhdistyksenä, joka tarjoaa kursseja ja koulutusohjelmia lapsille. Olen nähnyt kurssien hyödyllisyyden lasteni kokemusten kautta, ja uteliaisuuttani olen ollut mukana myös vanhemmille suunnatulla ilmaisella kurssilla. Olen kliininen psykologi ja yritän tukea vanhempia heidän monimutkaisessa elämässään lasten ja teini-ikäisten lasten kanssa. Harvoin minulla on kuitenkaan tilaisuuksia, joissa minua tuettaisiin vanhempana, omaa perhettäni koskevista ongelmista."

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

"Kyllä, suosittelisin koulutusta muille vanhemmille, koska se on mielestäni loistava tilaisuus kasvaa vanhempana ja ihmisenä."

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi? (Selitä vastauksesi).

"Nautin monista harjoituksista, mutta suosikkini oli arvoja koskeva keskustelu, koska se antoi minulle mahdollisuuden pohtia muiden vanhempien kanssa tulevaisuutta sekä loi yhteyden lasten kasvatukseen ja yhteiskunnan välille."

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta mitään odottamattomia tuloksia?

"Tämä ei ehkä ole odottamaton tulos, mutta olin iloinen siitä, että löysin ilmapiirin, joka on avoin erilaisille näkemyksille ja jossa ei suhtauduta kriittisesti henkilökohtaiseen ajatteluun: Minun oli helppo ilmaista itseäni ja kuunnella muita ihmisiä, vaikka en aina ajatellutkaan asioista samalla tavalla."

Mistä pidit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Pidin siitä, että koulutus ei ollut liian pitkä sekä siitä, että se järjestettiin verkossa: näin eri maantieteellisiltä alueilta tulevat vanhemmat pääsivät tapaamaan toisiaan. Arvostin myös sitä, että ryhmä oli pieni sekä sitä, että meillä oli mahdollisuus puhua vieläkin pienemmissä ryhmissä, sillä se helpotti pohdintaa ja vuoropuhelua kaikkien kannalta. Mielestäni jotkin harjoitukset voisivat kestää pidempään, koska joskus minusta tuntui siltä, ettei minulla ollut riittävästi aikaa työn loppuun saattamiseen."

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Yritin ottaa lapseni ja mieheni mukaan joihinkin kurssin kotona tehtäviin harjoituksiin: tämä oli hyödyllistä ajatustenvaihdon ja teorioiden soveltamisen kannalta. Löysin joistakin aiheista myös samankaltaisuuksia ammatillisen taustani kanssa (esim. Winnicott) ja arvostin aiheiden soveltamista kasvatuksessa ja jokapäiväisessä elämässä."

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjyystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Mielestäni yrittäjyystaidot ovat tärkeitä siinä mielessä, että ne voivat näyttää kasvatuksessa suuntaa vanhemmille, jotka ovat epävarmoja kasvatustavoistaan tai vaikeuksissa niiden kanssa: vanhemmuus voi olla vaikeaa, joten uskon, että vinkit voisivat olla arvokkaita useille vanhemmille."

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan omaa rooliasi vanhempana?

"Löysin mielenkiintoisen tavan toteuttaa vanhemmuutta niin, että voisimme mieheni kanssa yhdistää kasvatustapamme: minun tapani kasvattaa lapsia on sallivampi ja mieheni tapa kasvattaa lapsia on autoritäärisempi. Usein sanomme, että toisella meistä on järkeä ja toinen tekee virheitä, vaikka koulutuksen mukaan erilaisia tapoja toteuttaa vanhemmuutta voitaisiin arvioida ja yhdistellä. Olen sitä mieltä, että jos koulutuksesta tehtäisiin eri variaatioita, esimerkiksi toteutettaisiin vanhempien käyttäytymiseen liittyvää seurantaa, voisi kurssilla olla enemmänkin vaikutusta osallistujien arjessa."

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Psykologina minulla on paljon mahdollisuuksia hyödyntää koulutuksessa saatua tietoa muiden vanhempien tukemisessa. Minulla on myös paljon ystäviä, jotka voisivat olla kiinnostuneita osallistumaan tällaiseen koulutukseen, joten voisin kutsua heidät mukaan osallistumaan kokemukseen."

Materhahub,
Italia: Paola
Matilde Del Zotto
(Osallistui verkkos

Paola Matilde
on 52-vuotias
ja hänellä on
yksi 12-vuotias
poika.

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"Koulutusta suositteli l'Orma -järjestö. Tiedän, että järjestö on ollut aina hyvin tarkka lasten kouluttamisesta, erityisesti osallistavien ja huolehtivien menetelmien toteuttamisesta"

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

"Kyllä, epäilemättä. Mielestäni on erittäin tärkeää parantaa lasten yrittäjyysvalmiuksia. Kykyjä, kuten kykyä kuunnella, tulkita, nähdä, kyseenalaistaa, olla utelias sekä ratkaista ongelmia ei ole helppo kehittää. Materahubin avulla ja ohjauksella se oli kuitenkin helpompaa ja hausempaa."

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi?

"Mielenkiintoisin harjoitus, jonka muistan, oli pienryhmäkeskustelu taukotiloissa. Näin ystävällisempien suhteiden luominen muiden osallistujien kanssa oli helpompaa. Oli myös helpompaa rohkaista heitä ilmaisemaan itseään."

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta mitään odottamattomia tuloksia?

"Kyllä, se huomio, jota ystävät ja vanhemmat minuun kiinnittivät kertoessani heille toiminnastani, oli odottamatonta."

Mistä pidit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Arvostin suuresti Materahubin edustajien opastusta, sillä he pystyivät luomaan toimivan ilmapiirin osallistujien välille välittömästi."

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Sovelsin monia keskusteluissa esiin tulleita ehdotuksia suhteessani poikaani. Sain hänet puhumaan pohtivaan sävyyn, ilman että hän tunsu itseään tuomitukseksi, päinvastoin hän sai vapaasti ilmaista jokaisen ajatuksensa."

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjyystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Mielestäni se on hyvin tärkeää."

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan omaa rooliasi vanhempana?

"Vertailu muihin vanhempiin sai minut huomaamaan joitakin omista virheistäni."

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Kyllä, tietenkin."

*"Olen omistautunut
yrittäjyydelle ja
sosioekonomiselle
dynamiikalle.
Kumppanini on
puuseppä sekä
toimii opettajana
Juntade
Extremadurassa.
Meillä on kaksi
poikaa,
yläastetta
käyvä Hugo ja
alakoulua
käyvä
Guillermo.
Pidämme
maaseutumaisesta
ympäristöstä sekä
kaikesta, mikä
liittyy kyseisen
ympäristön
kehittämiseen."*

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"Sosiaalisuutta ja yhteenkuuluvuutta käsittelevät ulottuvuudet sekä toiminnan laajuus. Yrittäjyys, joka on mielestäni läpileikkaava tekijä kaikilla elämän osa-alueilla."

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

"Kyllä, tietenkin, koska koulutuksessa asioita jaetaan useiden perheiden kanssa ja opit sekä omaksut muita ulottuvuuksia, jotka liittyvät erilaisiin kasvatuksellisiin teemoihin."

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi? (Selitä vastauksesi).

"Korostan aina yhteisön ja perheen dynamisointia. Asioita on tehtävä eri tavoin, jos haluamme saada erilaisia tuloksia sekä enemmistön sitoutumaan."

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta mitään odottamattomia tuloksia?

"Ehdottomasti ei."

Mistä pidit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Pidin yleisesti ottaen kaikesta, mutta olisin halunnut enemmän kasvokkain tapahtuvaa koulutusta."

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Kyllä, tietenkin. Itse asiassa toimin yrittäjyyden lähettiläänä ja sovellan yrittäjyyttä työssäni ja jokapäiväisessä elämässäni."

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjäystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Yhteiskunnan ja ihmiskunnan on tarpeellista ja välttämätöntä tarkastella muutosta todellisenä ja jatkuvana asiana, ja siksi yrittäjyyteen on kannustettava."

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan omaa rooliasi vanhempana?

"Muut tuovat mukanaan erilaisia näkemyksiä ja osaamista, ja vaikka työskentelen yrittäjyysympäristössä, ovat muiden näkemykset rikastuttavia."

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Olemme nykyään mukana lasteni koulun vanhempainyhdistyksen toiminnassa ja mielestäni olisi hyvä idea alkaa tukea muita vanhempia yhdistyksen kautta."

CEYE, Espanja:

Guadalupe Moreno Lisso

(Online-osallistuja).

"Olemme
nelihenkinen
perhe:
Guadalupe
(äiti), Íñigo
(isä), Gabriel ja
Carmela (poika
ja tytär).
Elämme
kaupungis-
sa
nimeltään
Badajoz".

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"Perheille suunnatun koulutuksen innovatiivisuus".

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

"Kyllä, koska perheiden osallistuminen koulutukseen on erittäin tärkeää ja perustavanlaatuista".

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi? (Selitävastauksesi).

"Pidin kaikista koulutuksen osa-alueista. Kouluttajat hoitivat koulutuksen joustavasti, innostavasti ja mielekkäästi".

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta mitään odottamattomia tuloksia?

"Ei".

Mistä pidit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Nautin koulutuksessa täysin rinnoin kaikesta sekä nautin erityisesti harjoituksista, jotka kukin osallistuva perhe jakoi muiden osallistujien kanssa".

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Otamme huomioon kaikkien perheenjäsenten osallisuuden ja mielipiteet sekä sisällytämme heidät osaksi useimpia kotimme tärkeimpiä prosesseja".

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjyystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Joskus arjen tahti ei salli sitä, mutta yritämme ottaa huomioon sen, mitä olemme koulutuksen aikana oppineet".

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan omaa rooliasi vanhempana?

"Aina löytyy asioita, joista ei voida neuvotella, sillä roolinsa myötä äitinä ja kasvattajana on vastuussa asioista. Yritämme kuitenkin keskustella keskenämme, jotta pääsisimme yhteisymmärrykseen".

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Kokemustemme jakaminen muiden perheiden kanssa kannustaa muita osallistumaan tämän tyyppisiin hankkeisiin".

Bantani, Belgia:

Olivia Rimell

(Verkko-osallistuja, Wales)

*Olivia on 32-
vuotias
viidennen
luokan
opettaja ja 2-
vuotiaan
lapsen äiti
Swanseassa,
Penyrheolissa.*

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"Koulutuksessa käsiteltiin monia Walesin uuden opetussuunnitelman mukaisia näkökohtia. Huomasin myös, miten ParENTrepreneursin perustana olevat taidot ja teoria noudattavat loistavaa pedagogiikkaa."

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

"Kyllä, koska koulutus tarjoaa helposti ymmärrettävässä muodossa taitoja ja keskusteluja, jotka auttavat sinua kehittämään vanhemmuustyyliäsi. Koulutus on hyvä keino omien ajatuksien jäsentämiseen liittyen siihen, mitä hyvä vanhemmuus on; pidän siitä, että koulutuksessa vanhemmuutta käsittävän maailman mainitaan olevan kilpailullinen, mihin helposti kietoutuu. Mikä lopulta onkaan tärkeää?"

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi? (Selitä vastauksesi).

"Käytännön tehtävät, joita teimme ymmärtääksemme paremmin kutakin käsitettä."

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta mitään odottamattomia tuloksia?

"Ei."

Mistä pidit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Vanhempien ja henkilökunnan kanssa keskusteleminen – sekä koulutuksen toimintatapojen toteuttaminen koulussa ja jokapäiväisessä elämässä."

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Olen omaksunut kokonaisvaltaisemman lähestymistavan siihen, miten kasvatan poikaani, ja toteutan kaikkia taitoja, jotka on mainittu yrittäjän kukka kaaviossa. Samoin tarjoan oppilailleni luokassa mahdollisuuksia kokea erilaisia ajattelu- ja oppimistapoja, jotka sopivat sen hetkiseen meitä ympäröivään maailmaan."

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjyystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Se on erittäin tärkeää, sillä niiden taitojen avulla he voivat saavuttaa täyden potentiaalinsa, toimia tehokkaasti sekä tulla parhaiksi versioiksi itsestään 21. vuosisadalla. He saavat taitoja, jotka sopivat ympäröivään maailmaan."

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan omaa rooliasi vanhempana?

"Keskustelu ja artikkelit, joita luin verkossa jokaisen istunnon jälkeen avarsivat ajattelutapaani ja antoivat minulle erilaisia näkökulmia."

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Harjoitusten avulla voitaisiin kehittää vahvempi ja tiiviimpi yhteys koulun ja kodin välille."

Bantani, Belgia:

Kelly Francis

(Verkko-osallistuja, Wales)

Kelly on 29-vuotias, ensimmäisen vuoden opetusavustaja ja 9- ja 11-vuotiaiden lasten äiti.

Mikä kiinnosti sinua ensin ParENTrepreneurs-koulutukseen osallistumisessa?

"Koulutuksella oli selviä yhtymäkohtia työni ja vanhemmuuteeni kanssa. Näin sen loistavana tilaisuutena oppia, miten voisin kehittää taitojani kyseisillä aihealueilla edistääkseni oppilaideni ja omien lasteni taitoja."

Suosittelisitko ParENTrepreneurs-koulutusta muille vanhemmille? Mikäli kyllä, miksi?

"Kyllä, koska se auttaa sinua kehittämään tapojasi toteuttaa vanhemmuutta. Niitä tapoja, joilla voitte vanhempina kehittyä auttaaksenne lastanne saavuttamaan täyden potentiaalinsa."

Minkä koit koulutuksessa parhaaksi? Mikä oli suosikkiteemasi/harjoituksesi? (Selitä vastauksesi).

"Käytännön tehtävät, joita teimme ymmärtääksemme paremmin kutakin käsitettä."

Syntyikö koulutukseen osallistumisesta mitään odottamattomia tuloksia?

"Ei."

Mistä pidit (tai et pitänyt) koulutuksessa?

"Vanhempien ja henkilökunnan kanssa keskustelemisesta liittyen tapoihin, joilla koulutus voitaisiin parhaiten toteuttaa."

Mitä oppimiasi asioita olet ottanut osaksi jokapäiväistä elämääsi? Miten olet toteuttanut yrittäjähenkistä vanhemmuutta?

"Olen omaksunut kokonaisvaltaisemman lähestymistavan vanhemmuuttani koskien. Käytän omassa vanhemmuudessani sekä työympäristössäni Entrecomp-kukan tarjoamia käytännön harjoituksia sitouttaakseni lapsia kohti yrittäjähenkistä toimintatapaa."

Mitä mieltä olet nyt siitä, miten tärkeää yrittäjyystaitojen opettaminen lapsellesi/lapsillesi on?

"Se on erittäin tärkeää, sillä tällä tavoin lapset saavat kukoistaa ja voivat saavuttaa täyden potentiaalinsa. Samalla he omaksuvat taitoja, sitkeyttä ja joustavuutta, joita nopeasti muuttuva maailma tulevaisuudessa tulee tarvitsemaan kehittyäkseen ja kukoistaakseen."

Miten koulutus auttoi sinua pohtimaan omaa rooliasi vanhempana?

"Koulutuksen sisältämät keskustelut ja artikkelit saivat minut pohtimaan vanhemmuuttani ja antoivat minulle erilaisen näkökulman, josta ammentaa."

Miten voisit käyttää koulutuksessa saamiasi tietoja hyödyksi muiden vanhempien tukemisessa?

"Jakamalla vanhemmille harjoituksia kotiopiskelua varten."

ROOLIMALLIEN KOKOAMINEN

Tapaustutkimusten lisäksi kumppanit keräsivät tietoa roolimalleista. Heillä on vahva asema muiden vanhempien tukemisessa. Nämä henkilöt voivat toimia roolimalleina muille vanhemmille omissa yhteisöissään, olla yrittäjyyskouluttajia tai ihan vain henkilöitä, jotka ovat onnistuneestivaljastaneet yrittäjyyshenkisyyttä oman vanhemmuutensa rinnalle sekä tukeneet muita vanhempia prosessissa.

Materahub,
Italia:
Sarah Marini

"Nimeni on Sarah, ja olen 44-vuotias. Työskentelen kasvatus- ja opetusalailla ja olen vuosittain tekemisissä satojen perheiden ja lasten kanssa. Tavoitteenani on jakaa tietämystäni vanhempien kanssa sekä opettaa heitä käyttämään välineitä, joilla auttaa heitä ohjaamisessa. Pyrin edistämään avaintaitojen kehittämistä ja keskeisten metodien käyttöä. Pidän erilaisten ihmisten tapaamisesta ja uusien asioiden oppimisesta. Rakastan ulkoilua ja kirjojen lukemista."

Ovatko roolimallit olleet tärkeä osa omaa elämääsi? Mikäli ovat, miksi?

"Olen oppinut kokemusteni kautta, miten suuri merkitys toimintatapojen olemassa ololla sekä sillä, että niitä osataan käyttää tilanteen vaatimalla tavalla, on ihmisten elämän toimivuuden kannalta."

Millaisena roolimallina koet toimineesi muille?

"Mielestäni vanhemmuus on todella haastavaa, ja joskus saatetaan tarvita ohjausta, tukea ja apua. Pyrin näyttämään, miten kärsivällisyydellä, mielikuvituksella ja pienellä opiskelulla voi saada aikaan suuria muutoksia."

Miten olet käyttänyt yrittäjyystaitoja arjessa?

"Käytän niitä melkein pä kaikkessa mitä teen. Ne näkyvät kyvyissäni valita, tehdä päätöksiä ja johtaa tiimejä."

Miksi yrittäjyystaidot muodostuvat erityisen tärkeiksi juuri nyt?

"Elämme yhteiskunnassa, jossa mikään ei toistu, ja tuntuu, että muutos on lähes päivittäistä. Yrittäjyystaidot auttavat sinua ottamaan oman elämäsi ohjat käsiisi sekä auttavat sinua välttämään joutumasta keskelle hajaannusta."

Mitä vinkkejä antaisit muille vanhemmille tukeaksesi heitä?

"Älä koskaan lakkaa oppimasta. Vanhemmuus on aktiivinen valinta!"

Perustuen siihen, että toimit roolimallina, miten voisimme lisätä tietoisuutta roolimallin tärkeydestä elämässä?

"Kouluttakaa, kannattakaa niin aktiivista kuin passiivistakin toimintaa, osallistakaa ja jakakaa tietoa, älkääkö koskaan lakatko uskomasta."

Inova Consultancy,
Iso-Britannia:

Carolyn

"Olen Carolyn, 37-vuotias 1- ja 3-vuotiaiden tytärten äiti. Työskentelen kouluttajana ja projektipäällikkönä 4 päivää viikossa sekä olen myös jooga opettaja, joten elämäni on kiireistä yrittäessäni tasapainottaa useita elämäni osa-alueita."

Ovatko roolimallit olleet tärkeä osa omaa elämääsi? Mikäli ovat, miksi?

"Luulen niin, vaikka en olekaan koskaan tunnustanut tätä virallisesti! En ole koskaan nimittänyt ketään 'roolimallikseni', mutta kun ajattelen asiaa, on varmasti ollut naisia, joiden kanssa olen työskennellyt ja joiden sanoisin vaikuttaneen minuun. Olen saattanut 'ottaa heistä mallia' liittyen työelämäni osa-alueisiin (olen esimerkiksi oppinut, miten toimia tietyissä tilanteissa). Ja varmasti sanoisin myös, että oma äitini on ollut minulle äitinä valtava roolimalli – pyrinkin antamaan omille lapsilleni samanlaista rakkautta ja kasvatusta kuin mitä häneltä olen saanut."

Millaisena roolimallina koet toimineesi muille?

"En ole varma, täytyykö minun olla rehellinen! Mutta jos olen voinut jollain tavalla vaikuttaa muihin, toivoisin, että olisin onnistunut näyttämään tavan osoittaa empatiaa ja ystävällisyyttä."

Miten olet käyttänyt yrittäjyystaitoja arjessa?

"Luulen, että vanhempana käytämme päivittäin paljon yrittäjyystaitoja - hyvää viestintää, luovuutta, joustavuutta ja, mikä tärkeintä pienten lasten tapauksessa, neuvottelutaitoja!". Karanteenin aikana nämä taidot muodostuivat mielestäni erityisen tärkeiksi, koska yhtäkkiä hoidimme monia asioita samaan aikaan. Aiemmin meillä oli melko selkeät rajat työn ja kotielämän välillä, mutta yhtäkkiä ne sulautuivat yhteen, mikä vaati paljon neuvottelutaitoja. Kumppanini ja minun oli tehtävä tiivistä yhteistyötä varmistaaksemme, että jaamme vastuun lastenhoidosta ja voimme samalla jatkaa työskentelyä kotoa käsin - tämä tarkoitti neuvottelua toistemme, tyttäreemme sekä työnantajiemme kanssa! Meidän oli myös oltava luovia ja keksittävä uusia ideoita aktiivisen 2-vuotiaan viihdyttämiseksi ilman leikkitreffejä, pikkulasten ryhmiä jne. Päädyimme pitämään hauskaa keksimällä uusia leikkejä, rakentamalla "esteratoja" olohuoneen huonekaluista sekä askartelemalla isovanhemmille ja naapureille lähetettäviä lahjoja. Minusta tuntuu myös, että sietokykyni on ollut kovalla koetuksella viimeisten puolentoista vuoden aikana. Olin kuudennella kuulla raskaana, kun COVID-pandemia iski ensimmäisen kerran, joten pandemia vaikutti suuresti raskauteni loppukuukausiin ja nuorimman tyttärenti synnytykseen. Tuolloin sekä heti hänen syntymänsä jälkeen turvauduin sisäiseen voimaani ollessamme eristyksissä ja terveydenhuollon ammattilaisten, ystäviemme ja naapureidemme tavanomaisen avun ulottumattomissa. Tämä on kuitenkin osoittanut meidän vahvuutemme
sekä
sopeutumiskykymme."

Mitä hyötyä vanhemmille on mielestänne siitä, että heiltä löytyy roolimalleja?

"Luulen, että vanhempina löytyy aina tilanteita, joissa tunneemme olevamme hieman pihalla emmekä ole varmoja siitä, toimimmeko oikein - tässä tilanteessa roolimalli tai joku, jolle voi puhua vanhemmuudesta, muodostuu todella tärkeäksi. On helppoa ajatella, että olisi ainoa ihminen, joka kokee tietyn tilanteen haastavaksi, mutta puhuttaessa muiden kanssa tai kuultaessa muiden kokemuksia, sitä ymmärtää, että kohtaamansa asiat eivät olekaan harvinaisia."

Miksi yrittäjäyystaidot muodostuvat erityisen tärkeiksi juuri nyt?

"Luulen, että olen käsitellyt tätä hieman jo edellä, mutta mielestäni ne ovat tällä hetkellä tärkeitä, koska meidän kaikkien on oltava sopeutumiskykyisiä ja joustavia selvitäksemme tämän hyvin vaikean ajanjakson läpi. Uskon, että yrittäjähenkisyys ja kyky mukautua markkinoiden tarpeisiin sekä kyky vastata ajan tarpeisiin ovat taitoja, joita voimme kaikki käyttää jokapäiväisessä elämässä selviytymään tästä tilanteesta. Olen saanut paljon inspiraatiota kuullessani tarinoita yrityksistä, jotka ovat joutuneet sopeutumaan täysin uusiin toimintatapoihin pysyäkseen hengissä - esimerkiksi lähellä asuinalueettani sijaitseva paikallinen leipomo päätti aloittaa myydä leipää verkossa ja olikin hyvin yllättynyt siitä, miten suurta kysyntä oli! Uskon, että me voisimme oppia tästä jotain - emme saisi pelätä muutosta, vaan meidän pitäisi yrittää nähdä muutoksen tuomat mahdollisuudet, hidastaa vauhtia, vietettää enemmän aikaa ulkona sekä kokeilla jotain uutta."

Mitä vinkkejä antaisit muille vanhemmille tukeaksesi heitä?

"Puhu! Älä pidä huolia tai murheita sisälläsi - puhu kumppanillesi, ystävällesi tai terveydenhuollon ammattilaiselle. Ympäröi itsesi ihmisillä, jotka ovat positiivisia ja tukevat. Mielestäni on myös hyödyllistä hyväksyä se, ettet voi tietää kaikkea ja on ok keksiä asioita matkan varrella! En tiedä, kuka seuraavan sitaatin on alun perin sanonut, mutta törmäsin siihen jokin aika sitten, ja pidän sitä hyvin rohkaisevana: "Kun olet lapsi, et ymmärrä, että katsot myös äitisi ja isäsi kasvavan aikuisiksi." Näinhän se on."

Perustuen siihen, että toimit roolimallina, miten voisimme lisätä tietoisuutta roolimallin tärkeydestä elämässä?

"Luulen, että se onnistuu vain puhumalla asiasta sekä tarjoamalla ihmisille mahdollisuus pohtia heidän omassa elämässään olevia roolimalleja. Luulen, että meillä on taipumus ajatella, että roolimalli olisi joku, joka on kuuluisa tai hyvin menestynyt, mutta itse asiassa roolimallit ovat usein tavallisia ihmisiä, ihmisiä, joiden toimintaa tai käyttäytymistä haluamme jäljitellä."

IPA, Alankomaat:

Fred Verboon

"Asun Alankomaissa ja opiskelin aiemmin liiketaloutta Haagin yliopistossa. Myöhemmin opiskelin vielä markkinointistrategiaa Henleyn yliopistossa Englannissa. Olen nyt 52-vuotias ja minulla on kaksi tytärtä. Toinen heistä on juuri täyttänyt 18 ja toinen on 19-vuotias. Isälläni oli oma yritys, hän kävi kalakauppaa."

Ovatko roolimallit olleet tärkeä osa omaa elämäsi? Mikäli ovat, miksi?

"Minulla ei ole ollut roolimalleja enkä näe ketään henkilöä roolimallina. Koen roolimallit oikeastaan jonkinlaisina ihailtavina ihmisinä. Mikäli pidät jalkapallosta, löytyy sieltä nuori erittäin hyvä pelaaja: hän on esikuvasi. Elän siis elämäni ilman esikuvia. Rehellisesti sanottuna edes isälläni tai perheelläni ei ole ollut sellaista roolia elämässäni, ei varsinkaan isälläni."

Millaisena roolimallina koet toimineesi muille?

"Minun on hyvin vaikea sanoa olevani roolimalli, koska en oikeastaan usko roolimalleihin. Minulle roolimalli on joku, joka on tehnyt jotain poikkeuksellista. Joku, jota voi seurata, enkä minä kuvittele itseäni sellaiseksi. Olen vain yksinkertainen kaveri, jolla on ollut onnea saadessani erittäin hyvän koulutuksen. Lisäksi, omaan yrittäjähenkisen ajattelutavan. En siis pidä itseäni roolimallina. Olen mielestäni saavuttanut paljon yritysteni kautta, enkä ole tyhmä tai tietämätön vanhempi, joten minusta sekin on ihan ok. Mutta pyydän, muistuttakaa, että jotkut asiat ovat vain niin kuin ne ovat. Olen ollut elämässäni helvetin onnekas. Olen tehnyt tiettyjä valintoja, joista melkein kaikki ovat onnistuneet, kun taas muilla tuntemillani ihmisillä ei ole ollut sellaista onnea. Onko se siis syy siihen, että olen menestynyt paremmin yrittäjänä? Vai johtuuko se vain siitä, että minulla on ollut onnea? Rehellisesti sanottuna en tiedä. Jopa ajoituksella saattaa olla valtava merkitys siinä, saavutatko tavoitteesi vai et. Olen vain keskiverto ihminen, jolla on ollut paljon onnea."

Miten olet käyttänyt yrittäjyystaitoja arjessa?

"Etsin päivittäin asioita, joita voitaisiin parantaa. Kun törmää johonkin, sanoo, että tämän voisi tehdä toisin, mikä on mukavaa. Minulla on aina sellainen tunne, että haluaisin parantaa asioita, ja mielestäni se on yrittäjyyden perusta, mikäli omaat myös tietämystä siitä, kuinka näitä asioita voitaisiin parantaa." Tämä on yrittäjyyden perusta. Se on minulle ydinasia. Toisaalta se on hyvin myönteistä, mutta toisaalta se voi olla myös hyvin kielteistä, koska yrittäessään parantaa asioita on aina kiireinen. Jopa parantaessaan asioita, joita ihmiset eivät halua parantaa. Se, mitä tein vanhemmuudessani, on se, etten ole lähes koskaan antanut heille tietä, joka johtaisi heidät suoraan ratkaisuun. Tarjoamme heille aina vain jonkinlaisen haasteen ja

sitten kysymme tyttärltämme, miten he yrittäisivät saavuttaa tietyntaisia tavoitteita. Elämässä on kyse siitä, että asetat tavoitteita ja suunnittelet reitin niiden tavoittamiseksi. Emme siis koskaan anna heille 100- prosenttista ratkaisua asioiden saavuttamiseksi. Emme halunneet, että he sitoutuisivat löytämään oman reittinsä menestyä, vaan halusimme heidän määrittelevän menestyksen tavalla, joka saa heidät tuntemaan, että he voivat olla onnellisia tulevaisuudessa."

Mitä hyötyä vanhemmille on mielestänne siitä, että heiltä löytyy roolimalleja?

"Minusta olisi hyvin mielenkiintoista tarkastella arkipäiväisiä ihmisiä ja katsoa, miten he saavuttavat jotakin. Ja tietystikin vanhemmuus on yksi tärkeimmistä asioista, joita teemme elämässämme. Mutta emme koskaan suorittaneet koetta tullaksemme vanhemmiksi. Joten tärkeimpiä asioita, joita teette elämässänne, teitä ei koskaan koulutettu tekemään. Olisi hienoa, jos kykenisimme kuvaamaan, miltä vanhempien toivottujen käyttäytymismallien pitäisi näyttää. Luulen, että tästä voisi olla suurta hyötyä vanhemmille. En kuitenkaan kutsuisi heitä varsinaisesti roolimalleiksi. Samaan aikaan olisin ollut hyvin iloinen, jos minulla olisi ollut joku, jota peilata kasvattaessamme lapsiamme. Isäni ei ollut paikalla, eikä äitinikään ollut paikalla, sillä he molemmat kuolivat melko nuorina. Minulla ei oikeastaan ole koskaan ollut ketään, ketä katsoa ylöspäin tai keneltä kysyä, miten asiat pitäisi tehdä. Haluaisin todella, että minulla olisi joku, jonka kanssa puhua siitä, miten lapsia kasvatetaan, mitä tehdä ja mitä olla tekemättä."

Miksi yrittäjäystaidot muodostuvat erityisen tärkeiksi juuri nyt?

"Koska maailmassa on tällä hetkellä paljon epävarmuutta, on erittäin tärkeää ryhtyä hieman yrittäjähenkiseksi, mutta uskon myös, että yrittäjähenkistä käyttäytymistä voi ajatella ja oppia. Vanhempina esimerkiksi autoimme tyttäriämme ainoastaan määrittelemään, mitä he halusivat saavuttaa. Sitten annoimme heidän suunnitella oman polkunsä, jotta heistä tulisi se henkilö, joksi he halusivat tulla. He etsivät edelleen, joten en tiedä, ovatko he onnellisia. Toivottavasti ovat, sillä minulle lasteni onnellisuus on perimmäinen tavoitteeni."

Mitä vinkkejä antaisit muille vanhemmille tukeaksesi heitä?

"Haluaisin vanhempien todella tietävän, että on tärkeää lopettaa tien viitoittaminen lapsilleen. Heidät tulisi altistaa jonkinlaiselle riskille tai jonkinlaiselle kontrolloidulle riskiympäristölle ja heidän tulisi antaa tehdä omia juttujaan. Yrittäkää auttaa heitä oppimaan ja kertokaa heille, etteivät virheet ole epäonnistumisia. Matkan varrella oppimasi asiat tekevät sinusta hyvän ihmisen."

Perustuen siihen, että toimit roolimallina, miten voisimme lisätä tietoisuutta roolimallin tärkeydestä elämässä?

"Minusta roolimallit eivät ole tärkeitä. On erittäin hyödyllistä, että elämässäsi olisi joku, josta ottaa mallia vanhempänä toimiessasi. On myös tärkeää, että koet roolimallin olemassaolon tällöin itse tärkeäksi."

VAMK, Suomi:

Alifya

Alifya on 39-vuotias ja kotoisin Venäjältä. Hän on kuitenkin asunut Suomessa viimeiset 15 vuotta ja pitää opettamisesta. Hän pitää myös taidekurssia, mikä tekee hänestä yrittäjän. Lisäksi hänellä on alakoulua käyvä lapsi. Alifya on kuitenkin onnistunut löytämään tasapainon yrityksensä pyörittämisen ja vanhemmuuden välillä. Haastateltava on valmistunut yliopistosta tulkiksi ja nauttii englannin kielen parissa työskentelystä. Hän nauttii kuitenkin myös lasten kanssa työskentelystä, minkä vuoksi opettajan ammatista on ajan myötä tullut hänen toinen ammattinsa.

Ovatko roolimallit olleet tärkeä osa omaa elämääsi? Mikäli ovat, miksi?

Haastateltavan mukaan hänen entisellä esimiehellään oli oma studio, ja entinen esimies onkin todennäköisesti toiminut roolimallina haastateltavan elämässä. Hän sai paljon tietoa lasten kanssa työskentelystä sekä toiminnan järjestämisestä lapsille, ja oppikin paljon esimieheltään. Haastateltavan mukaan roolimalli on tärkeä siksi, että se auttaa saamaan perustiedot siitä, miten asiat toimivat, miten oppia virheistä ja mitä ei pitäisi ylipäätään tehdä. Hyviä oppeja voidaan mukauttaa omaan työskentelytapaan sopiviksi ja joissain tapauksissa voidaan oppia, mitä ei kannata tehdä. Kummassakin tapauksessa roolimallin avulla voidaan oppia jotain.

Millaisena roolimallina koet toimineesi muille?

Hän mainitsee, että opettajana oleminen tuo hänet luonnollisesti asemaan, jossa hän voi vaikuttaa muihin. Tämä voidaan nähdä roolimallina toimimisena. Vaikka hän toimisi roolimallina tällä hetkellä, lapset saattavat kuitenkin unohtaa hänet kasvaessaan. Tällä hetkellä hän opettaa taidetta, venäjää ja englantia.

Miten olet käyttänyt yrittäjyystaitoja arjessa?

Yrittäjyystaidot eivät ole käyttäytymistä, jota voi tietoisesti päättää toteuttavansa. Se on pikemminkin ajattelutapa, joka kehittyy ajan myötä ja mukautuu jokapäiväisessä elämässä harjoittelun myötä. Esimerkkinä mainittakoon, että hän pystyy johtamaan yritystään hyvin, koska hänellä on yrittäjähenkinen ajattelutapa. Se, että hänellä on yritys, ei sellaisenaan tarkoita, että hänellä olisi yrittäjätaitoja. Hänen mielestään asia on pikemminkin päinvastoin.

Mitä hyötyä vanhemmille on mielestänne siitä, että heiltä löytyy roolimalleja?

Roolimallit vaikuttavat paljon haastateltavan käyttäytymiseen, mikä edelleen vaikuttaa myös lapsiin,

joita hän opettaa. Roolimallin olemassaololla saattaa siis olla sekä tahallisia että tahattomia vaikutuksia.

Miksi yrittäjyystaidot muodostuvat erityisen tärkeiksi juuri nyt?

Yrittäjätaitoja, jotka muodostuvat erityisen tärkeiksi tänä aikana, ovat: Ajanhallintakyky, suunnittelukyky, kyky asettaa tavoitteita sekä joustavuus. Taidoista tärkein on hänen kokemuksensa perusteella joustavuus. Hänestä taidekurssin pitäminen pandemian aikana oli haastavaa, koska kurssia ei saanut pitää samanaikaisesti monelle oppilaalle. Toiminnan toteuttaminen verkossa ja vanhempien sitoutuminen toimintaan vaati häneltä luovuutta. Muuttuvien olosuhteiden mukainen innovointi onkin yksi tärkeimmistä yrittäjätaidoista.

Mitä vinkkejä antaisit muille vanhemmille tukeaksesi heitä?

Haastateltava haluaisi jakaa kokemuksiaan ja haasteitaan vanhemmuuteen ja yrittäjyyteen liittyen muiden vanhempien kanssa. Hänen mukaansa tärkeintä on osata tasapainottaa ajankäyttöä yrityksen ja perheen välillä. Hänen on löydettävä keinoja, joilla sisällyttää lasta mukaan yritystapahtumiin sekä hänen täytyy varmistaa, että toiminta säilyy myös kiinnostavana lapselle. Hän uskoo myös vahvasti, että vanhempien on ehkä harjoiteltava sitä, mitä he haluavat lastensa oppivan. Vanhempien tulisi olla hyvin tarkkoja toimistaan, sillä lapset oppivat puheiden sijaan enemmän aikuisten käytöksestä.

Perustuen siihen, että toimit roolimallina, miten voisimme lisätä tietoisuutta roolimallin tärkeydestä elämässä?

Roolimallina toimiminen on yksi tehokkaimmista tavoista kasvattaa muita. Ihmisten tulisi pohtia sitä, miten heidän elämänsä ovat muuttuneet roolimallien myötä tiedostaakseen roolimallien merkityksen elämässään. Haastateltavan mukaan ihmisillä on aina mahdollisuus oppimiseen. Jotkut ihmiset oppivat paremmin lukemalla kirjoja ja toiset muilta ihmisiltä. Haastateltava kokeekin oppivansa erityisesti muilta ihmisiltä. Mikäli hän haluaa oppia jotakin, hän yrittää löytää kyseistä toimintaa harjoittavan henkilön, jolta oppia lisää toiminnasta.

CEYE, Espanja:
Annabelle Favreau

"Nimeni on Annabelle Favreau. Olen 43-vuotias ja olen 7-vuotiaan Maëlin ja 5-vuotiaan Emman äiti. Olen ranskalainen, mutta olen asunut Espanjassa vuodesta 1997 asti. Teini-ikäisestä lähtien olen yhdistänyt opiskelun ja työn. Seuratakseni unelmaani (ja sydäntäni) päätin muuttaa ollessani 19-vuotias. Kun minusta tuli äiti, tiesin (mieheni ja minä tiesimme), että haluan antaa lasteni "kukoistaa" ja että haluan tarjota heille turvallisen, rakastavan ja avoimen ympäristön."

Ovatko roolimallit olleet tärkeä osa omaa elämääsi? Mikäli ovat, miksi?

"Roolimallit ovat tärkeitä, mutta omalla kohdallani sanoisin, että vapaus tehdä itsenäisiä päätöksiä sekä lapsena ja teini-ikäisenä tuntemani luottamus, ovat olleet ratkaisevammassa asemassa. Perheeni on antanut minun päättää, mitä haluan tehdä ja millainen haluan olla. He ovat antaneet minulle tarvittavan ympäristön ja mahdollisuudet, jotta minusta on voinut tulla sellainen, joksi olen halunnut tulla. Vapautta, kunnioitusta ja luottamusta. Sekä kovaa työtä."

Millaisena roolimallina koet toimineesi muille?

"En oikeastaan usko roolimalleihin. Uskon kuitenkin ihmisiin, jotka ovat inspiroivia jollakin elämänsä tai persoonallisuutensa osa-alueella. Minun tapauksessani päättäväisyyteni ja organisointikykyyni sekä kykyyni saada ihmiset toimimaan yhdessä, saattavat olla inspiroivia muille. Äitinä koen, että lapseni ymmärtävät, miten tärkeää on tavoitella unelmiaan ja että jokaisella on mahdollisuus parantaa maailmaa."

Miten olet käyttänyt yrittäjyystaitoja arjessa?

"Olen ratkaisukeskeinen ihminen, enkä voi vältellä asioiden järjestämistä ja suunnittelua. Rakastan ideoida pieniäkin asioita ja sovellan käsitettä paikallisesta ja globaalista vaikuttamisesta jokapäiväisessä elämässäni 😊."

Mitä hyötyä vanhemmille on mielestänne siitä, että heiltä löytyy roolimalleja?

"Mielestäni vanhemmat tarvitsevat enemmänkin ymmärrystä. Vanhempana oleminen ei ole helppoa. Vaikka tuntisit "teorian" (kaikki eivät tiedä eivätkä halua tietää), sen soveltaminen ei ole helppoa. Ensinnäkin sanoisin, että roolimallin olisi oltava normaali ihminen. Haluanko todella täydellisen äidin roolimallikseni? Ehdottomasti en. Tarvitsen jonkun, joka on tehnyt tai tekee jotain inspiroivaa, sen sijasta, että joku olisi tehnyt useita asioita "hyvin". Kukaan ei ole täydellinen, etenkin puhuttaessa kasvatuksesta."

Miksi yrittäjyystaidot muodostuvat erityisen tärkeiksi juuri nyt?

"Minulle yrittäjyystaidot ovat taitoja elämää varten. Ne edustavat tiettyä ajattelutapaa sekä tietynlaista tapaa elää elämää. Voit päättää olla yrittäjä tai vaihtoehtoisesti odottaa, että muut päättävät, millaista elämää sinun on elettävä. Älä odota ratkaisua, vaan keksi se itse!"

Mitä vinkkejä antaisit muille vanhemmille tukeaksesi heitä?

"Ensin keskittyisin tietoisuuden lisäämiseen. Kysy heiltä kysymyksiä valmentajan tavoin. Millainen haluaisit lapsesi olevan tulevaisuudessa? Miten voisit auttaa häntä? Mitä uskomuksia ja arvoja haluat lapsesi oppivan? jne."

Perustuen siihen, että toimit roolimallina, miten voisimme lisätä tietoisuutta roolimallin tärkeydestä elämässä?

"Kuten aiemmin mainittua, suosittelisin "luomaan" roolimallin useiden ihmisten perusteella ja ottamaan heistä jokaisesta myönteisiä ja inspiroivia piirteitä, jotta jokaiselle muodostuisi oma ainutlaatuinen roolimalli."

Bantani, Belgia:
Felicity Healey-Benson

Felicity on kolmen 4-8-vuotiaan lapsen äiti, ja hän toimii yrittäjyyden asiantuntijana International Institute of Creative Entrepreneurial Development -instituutissa, jossa hän suorittaa parhaillaan tohtorintutkintonsa loppuvaihetta. Kirjoittajana ja akateemisena yrittäjänä hän perusti Emergent Thinkers.com- ja Pirates in Education -verkkosivustot, jotka kartoittavat ja jakavat koulutus- ja liiketoimintakäytäntöjä, joilla edistää kestävyyttä sekä laajempaa taloudellista ja sosiaalista kehitystä. Hän on myös ollut mukana perustamassa Harmonious Entrepreneurship Society -yhdistystä sekä hanfod.NL-sivustoa, jonka tavoitteena on vahvistaa fenomenologian osuutta verkottuneessa oppimisessä. Hän toimii yhteisössään vanhempainyhdistyksen hallituksessa ja identifioi itsensä muutosagentiksi."

Ovatko roolimallit olleet tärkeä osa omaa elämääsi? Mikäli ovat, miksi?

"Ovat, niitä onkin useita! Vanhempieni arvot ja etiikka ovat muokanneet suuresti omia arvojani. Lisäksi minuun ovat vaikuttaneet opettajat, jotka ovat vahvistaneet halujani oppia ja kohdata haasteita. Minulla on myös monia kirjallisia vaikuttajia. Viimeisten kolmen vuoden aikana minua ovat innoittaneet yrittäjyys- ja yritysverkostot, sillä ne rohkaisevat ajattelutapaan, joka kannustaa kasvuun ja toimintaan. Maailmanlaajuinen "Be More Pirate" -verkosto paljasti minulle kultakauden merirosvojen innovatiiviset strategiat, joiden avulla maailmaa voidaan muuttaa paremmaksi. Se on ajattelutapa, joka valaisee, missä ja miten voit pyrkiä vaikuttamaan muutokseen, olipa kyse sitten "marginaaleista, tiloista, keskusteluista tai toimista, joihin muut eivät kykene tai pelkäävät tarttua."

Millaisena roolimallina koet toimineesi muille?

"Olen mielestäni toiminut naiskouluttajia ja -tutkijoita edustavana myönteisenä roolimallina. Tohtorintutkintoni, työni, henkilökohtaisten projektieni sekä perheeni vuoksi olen tehnyt osa-aikatyötä useiden vuosien ajan. Monissa oppilaitoksissa suhtaudutaan edelleen huonosti naisiin, jotka tekevät osa-aikatyötä säilyttääkseen joustavuutensa ympäröivien vaatimusten vuoksi. Tämä liittyy erityisesti siihen, millaisena heidän arvoonsa, sitoutumisensa ja panoksensa koetaan kokoaikaisiin työntekijöihin verrattuna. Työskentelen sen puolesta, että tuon lisäarvoa osa-aikaisena ammattilaisena, ja pyrin myös edistämään perfektionistisen ajattelutavan hylkäämistä. Emergent Thinkers -postaukseni ovat henkilökohtaisia ja pohdiskelevia sekä käsittelevät avoimesti paineita, huolia ja pelkoja. Aiheisiin kuuluvat WFH, kotiopetus karanteenin aikana ja "emotionaalisen haavoittuvuuden" osoittaminen. Haluaisin ajatella, että projektieni, yhdistysten ja yritykseni tuotokset motivoisivat muita."

Miten olet käyttänyt yrittäjyystaitoja arjessa?

"Minun on vaikea löytää sellaista arjen osa-aluetta, jossa en hyödyntäisi yrittäjyystaitojani.

– ne liittyvät tutkimuksiini, työhöni, elämäni ja vanhemmuuteeni. Uskon, että me kaikki pystymme vauhdittamaan muutosta, jonka haluaisimme maailmassa tapahtuvan. Innovaatioita syntyy yleisemmin kokeilukulttuureissa ja "turvallisen kokeilun" ympäristöissä. Yrittäjämäiseen oppimiseen liittyvä keskeinen hyöty on se, että se houkuttelee tarvittaviin käytännön yrittäjyyskokemuksiin kannustavassa ympäristössä. Täällä virheet hyväksytään ja epäonnistumista pidetään korvaamattomana osana oppimista."

Mitä hyötyä vanhemmille on mielestänne siitä, että heiltä löytyy roolimalleja?

"Vanhempiin kohdistuu monenlaisia paineita, ei liittyen pelkästään päivittäisten velvollisuuksien ja vanhemmuuden hoitamiseen, vaan myös pyrkimykseen näyttää hyvää esimerkkiä lapsilleen. He kohtaavat tulevaisuuden, joka muuttuu nopeasti sekä on teknologiavetoinen ja epävarma - se voi olla rankkaa, väsyttävää ja pelottavaa. Samanhenkisten ihmisten löytäminen toimii valtavana tuen, ymmärryksen ja viisauden lähteenä, etenkin siksi, että se auttaa haastamaan perinteitä ja kyseenalaistamaan vallitsevaa tilannetta, jotta kykenisimme näkemään, voiko asiat tehdä paremmin."

Miksi yrittäjyystaidot muodostuvat erityisen tärkeiksi juuri nyt?

"Mielestäni vanhempien, opettajien ja työnantajien tulee rohkaista lapsia, oppilaita, työntekijöitä ja kansalaisia kyseenalaistamaan, haastamaan ja muuttamaan sellaisia yhteiskunnan järjestelmiä, jotka eivät enää sovellu tarkoitukseensa."

Mitä vinkkejä antaisit muille vanhemmille tukeaksesi heitä?

"Etsi verkosto, joka inspiroi, tukee ja haastaa sinua. On tärkeää, että ympäröit itsesi ihmisillä, jotka ovat rehellisiä ja joiden aikeet ovat hyviä. Vanhempien, myös työssäkäyvien vanhempien, haasteet ovat todellisia. Rehellisyys itseämme ja muita kohtaan on tärkeää; muuten luomme illuusion siitä, että olisimme superolentoja, ja päädymme edistämään tahattomasti omaa tai muiden huonoa mielenterveyttä."

Perustuen siihen, että toimit roolimallina, miten voisimme lisätä tietoisuutta roolimallin tärkeydestä elämässä?

"Tarinoiden jakaminen! Toisten ideoiden, kokemusten, tarinoiden ja yhteyksien hyödyntäminen herättää minussa innostusta ja toivoa."

Päätelmiä tapaustutkimuksia ja roolimalleja koskien

Toivomme, että edellinen osio oli hyödyllinen. Roolimallit ovat varmasti vanhemmuuden kannalta uskomattoman tärkeitä, vaikka niiden tärkeys riippuukin asiayhteydestä. Tapaustutkimukset ja oppijoiden arvioinnit ovat olleet uskomattoman hyödyllisiä hankkeen kehittämisen kannalta. Pilottikoulutuksen tarkoitus onkin juuri tämä – sen kehittämistä varten tarvitaan palautetta osallistujilta. Jos kysyt omilta oppilailtasi, kuka on heidän roolimallinsa, saatat saada mielenkiintoisia vastauksia. Vastaukset auttavatkin meitä hahmottamaan, mikä merkitys roolimalleilla voi olla ihmisten innostamisessa ja motivoimisessa. Roolimallit toimivat meille oppaina tai vertailukohtina. Vanhempina haluamme toimia roolimalleina lapsillemme - lapsi saattaa kuitenkin löytää oman roolimallinsa myös itse.

Epävarma vanhempi saattaa löytää ystävän tai toisen vanhemman, josta ottaa mallia. Tällaisesta henkilöstä saattaakin tulla uskomattoman tärkeä. Roolimallit ovat kaikille tärkeitä, huolimatta siitä, onko kyseessä vanhempi, työntekijä, yrityksen omistaja vai lapsi. Sinua saatetaankin pitää roolimallina, vaikket ole siitä itse tietoinen. Sinun pitäisi tuntea olosi imarrelluksi, mikäli joku sanoo, että olet hänen esikuvansa. Oman toimivan roolimallin löytäminen on hienoa. Roolimallin ei tarvitse olla kuuluisa henkilö, vaan se voi olla naapurisi, toinen vanhempi samasta koulusta tai joku, jota ihaillet. Heiltä oppiminen on hienoa, mutta on tärkeää arvostaa myös itseään ja tunnistaa ainutlaatuisuutensa-saatat olla roolimalli jollekin!

Suosittelava lisälukemisto

- Acosta, J. (2017). *Maailman onnellisimmat lapset -värityskirja* (Clr Csm ed.). CreateSpace Independent Publishing Platform.
- Bregman, R. (2020). *Ihmiskunta: Toiveikas historia*. Van Haren Publishing.
- Cohen, L. J. (2002). *Leikkisä vanhemmuus* (3/31/02 ed.). Ballantine Books.
- Gopnik, A. (2016). *Puutarhuri ja puuseppä*. Vintage Publishing.
- Grant, A. (2016). *Originaalit: Kuinka ei-konformistit muuttavat maailmaa*. Ebury Publishing.
- Greene, J. (2013). *Moraaliset heimot*. Atlantic Books.
- Juul, J. (2016). *Leitwölfe Sein*. Edition + Plus.
- Kahnemann, D. (2011). *Nopea ja hidas ajattelu*. Farrar, Straus and Giroux.
- Levine, M. (2012). *Kasvata lapsesi oikein*. HarperCollins Publishers.
- Lythcott-Haims, J. (2015). *Kuinka kasvattaa yrittäjäksi*. Pan Macmillan.
- Machol Bisnow, M. (2016) *Yrittäjän kasvattaminen*. Bisnow.
- Mogel, W. (2010). *B miinuksen siunaus*. Simon & Schuster. Noah, T. (2016). *Syntynyt rikolliseksi*. Spiegel & Grau.
- Reischer, E. (2016). *Miten erinomaiset vanhemmat toimivat*. Penguin Books Australia. Sahlberg, P. (2019). *Anna lasten leikkiä*. Oxford University Press.
- Thaler, R.H. (2009). *Tönäisy*. Penguin.

Koulutuksen toteuttamista tukevat harjoitukset

MODUULI 1: "Vanhemmuus, perhedynamiikka ja yrittäjähenkisyys" - IPA

Tämä moduuli perustuu nykyaikaista vanhemmuutta koskevaan tutkimukseen ja käytäntöön. Se perustuu nopeasti muuttuvan ympäristömme vaatimuksiin, jossa tärkeäksi muodostuu muuttuvien olosuhteiden tunnistaminen ja kyky opettaa lapsia myös kotona. Tässä ensimmäisessä moduulissa vanhemmat tutustuvat kahteen keskeiseen osaamisalueeseen yrittäjähenkisen vanhemmuuden toteuttamiseen liittyen:

Kokemusten kautta oppiminen

Eettinen ja kestävä ajattelu

Nämä kaksi osaamisaluetta ovat oppilasta koskevan filosofian ja suositellun lähestymistavan perusta sekä liittyvät taitojen kehittämiseen koko ParEntrepreneur-kehiksen ajan. Moduuliin sisältyy myös talouslukutaito, FL. Vaikka FL on tärkeä osa-alue, sitä ei kuitenkaan pidetty vanhempien tapauksessa keskeisenä osaamisalueena. Sen sijaan FL:ään liittyvät toimet sisällytettiin aiheen tunnettuuden lisäämiseksi sekä tukemaan koulutuksen muita osa-alueita.

muiden hankekompetenssien kehittämisen tueksi.

Kokemusten kautta oppiminen

Moduulissa hyödynnetään vanhemmuuden teoreetikoiden ja käytännön toimijoiden työtä. Joissain tapauksissa he lähestyvät aihetta eri näkökulmista, mutta päätyvät lopulta samoihin ratkaisuihin: lasten kasvattaminen luottamuksellisessa ja hoivaavassa, mutta myös sopivasti haastavassa ympäristössä on keskiössä. Suositellussa lähestymistavassa painotetaan erityisesti autenttisen leikin kautta tapahtuvaa oppimista. Autenttinen leikki tarjoaa rikkaan perustan oppimiselle, joka on sosiaalisesti vuorovaikutteista, toistuvaa, iloista, mielekästä sekä osallistavaa. Tämän uskotaan luovan vankan perustan yrittäjähenkiselle ihmiselle. Tällaisessa leikissä lapset oppivat paremmin, koska he ovat luovassa mielentilassa, jossa heitä haastetaan, muttei ylikuormiteta. Lapset kokevat suurta iloa siitä, että he voivat itse löytää ratkaisuja. Mahdollisuuksien tarjoamisen nuorille oppijoille kehittää myönteisen asenteen ongelmanratkaisua kohtaan ja tämän uskotaankin olevan keskeinen vastuu osana vanhemman roolia yrittäjyyskasvattajana. Tällä koulutuksella on tarkoitus tukea vanhempia tasapainon löytämisessä ja tarjota samalla heidän lapsilleen kannustava ympäristö oppimista varten.

Eettinen ja kestävä ajattelu

Vanhempien on kehitettävä kasvatustaitojaan siten, että heistä tulee myös eettisiä vanhempia, jotka arvioivat tekojensa seurauksia kahden periaatteen pohjalta:

Periaate A | Hyödyllisyys ja haitattomuus sekä

periaate B | Uskollisuus ja vastuu.

Periaatteessa A on kyse siitä, että ei saa tehdä pahaa ja että on löydettävä oikea tapa tehdä oikeita asioita. Tämä ei ole niin yksinkertaista kuin miltä se saattaa kuulostaa, sillä se edellyttää usein sitä, että suhtautuu kriittisesti omilta vanhemmiltaan saamiinsa kasvatusesimerkkeihin, vaikkakin löytää keinon olla hylkäämättä näitä esimerkkejä pelkän kapinoinnin vuoksi. Periaate B viittaa sellaisiin asioihin kuin lupausten pitämiseen, luotettavuuteen, asioiden loppuun saattamiseen sekä vanhempana toimimisesta oppimiseen. Se tarkoittaa myös sitä, että otat roolisi vanhempana vakavasti. Vanhempana sinun tulisi pyrkiä toimimaan aina oikein. Et huijaa, valehtelet, syytä muita omista virheistäsi sekä näytät jatkuvasti mallia, miten käyttäytyä moraalisesti ja eettisesti oikein.

Harjoitus 1:

Harjoituksen nimi	Leikkimielinen oppimiskokemus Tehtävä 4
Kesto	1,5 minuuttia sorsan rakentamiseen ja toiset 10-15 minuuttia keskustelua ja pohdintaa varten.
Materiaalit	Lego ankkasarja nro 1551 (voidaan pyytää Lego-säätiöltä koulutustarkoituksiin, mutta niitä voi ostaa myös suurempina pakkauksina), fläppitaulupaperia, post-it lappuja, kyniä
Tavoite	Kyseessä on käytännönläheinen toiminta, joka tarjoaa osallistuville vanhemmille mahdollisuuden kokea leikkimielistä oppimista sekä ymmärtää tällaisen toiminnan merkityksen lastensa elämässä.
Selvennykset	Tämä harjoitus osoittaa, miten yksinkertainen leikkimielinen toiminta aktivoi monenlaisia taitoja, tarkalleen ottaen noin 24:ä taitoa. - Aivosi työskentelivät täydellä teholla - Kun sait tehtävän, sinun oli löydettävä motivaatiota sitä varten. Sinun oli ohjattava itseäsi, sillä rakennusohjeita ei ollut sekä sinulla oli vain 45 sekuntia aikaa suorittaa tehtävä. - Käytit pitkäkestoista muistiasi miettiessäsi, miltä ankka näyttää. - Visualisoit (pääsi sisällä) LEGO-tiilistä tehdyn ankan, jonka halusit luoda. - Symbolinen esimerkki: Esimerkiksi musta ympyröity tiili voisi olla ankan pää, punainen 2 x 3 kokoinen tiili voisi toimia nokkana, häntänä, jalkoina, siivivä jne. - Rakentamisen aikana harjoittelit motorisia taitojasi - Rakentamisen aikana kävit uudelleen läpi visualisoimasi ankan (työmuisti). - Ehkä tajusit, ettet voinut rakentaa ankkaa suunnitellulla tavalla. Sinun oli käytettävä toista strategiaa (kognitiivinen joustavuus). - Saatuasi ankkasi valmiiksi käänsit sen luultavasti ympäri nähdäksesi sen eri näkökulmista - olet saattanut tuntea ylpeyttä (itsearviointi). - Useimmat teistä alkoivat katsella ympärilleen nähdäkseen muita ankoja - ja saivat siten ideoita (jakaminen).

Harjoitus 2:

Harjoituksen nimi	Rahoituksen perusteet Tehtävä 5 Kuinka monta rahapolitiikkaa koskevaa päätöstä teit tänä aamuna?
Kesto	Toimintaa voidaan parhaiten tukea koko ryhmän kattavalla keskustelulla, mutta kouluttaja voi tarvittaessa pyytää keskustelemaan ensin pareittain enintään 10 minuutin ajan, minkä jälkeen on keskusteltava kaikkien kanssa toiset 10 minuuttia - yhteensä siis 20 minuuttia.
Materiaalit	Virikelehtiöitä yksi yhtä osallistuvaa henkilöä kohti. Lehtiö sisältää yksityiskohtaiset tiedot toiminnasta keskustelun tueksi. Jompikumpi seuraavista: fläppitaulu, paperia ja kyniä tai vaihtoehtoisesti näyttötaulu ja muistilappuja.
Tavoite	Tämän lyhyen harjoituksen tarkoituksena on lisätä osallistujien ymmärrystä talousosaamisen perustavanlaatuisesta merkityksestä jokapäiväisessä elämässä. Sen tarkoituksena on parantaa vanhempien/huoltajien itseluottamusta heidän puhuessaan raha-asioista sekä ottaessaan niistä vastuuta.
Selvennykset	Kouluttajien tulee vakuuttaa vanhemmille/huoltajille, ettei vanhempien rahanhallintataidoista tai taloudellisesta tilanteesta tulla keskustelemaan. Vaikka vanhemmilla on erilaisia kulttuurisia arvoja ja odotuksia, joita välittää eteenpäin oppilaille, on oppilaiden ymmärrettävä tulevaisuudessa mahdollisesti tekemiensä päätösten vaikutukset pitkällä aikavälillä sekä eettisestä näkökulmasta. Lähes kaikki toimintamme liittyy rahaan tai sisältää taloudellisen päätöksen, joko suoraan tai epäsuorasti. Jos yritämme olla avoimia ja puhua rahasta luottavaisesti, olemme paremmin perillä taloudellisista päätöksistä. Jos pystyt keskustelemaan raha-asioista lastesi kanssa, kasvatat heistä nyt ja aikuisena taloudellisesti kykeneviä. Yksittäisillä pienillä valinnoilla voi olla suuri merkitys sinun ja perheesi kannalta. Siksi on tärkeää puhua raha-asioista, joiden kanssa olemme tekemisissä päivittäin.
Videolinkki (tarvittaessa)	https://www.youtube.com/watch?v=wf91rEGw88Q

Harjoitus 3:

Harjoituksen nimi	Asenteet rahaa ja rahoitusta kohtaan
Kesto	Osallistujien määrästä riippuen ehdotetaan, että keskustelut käydään pienryhmissä (vähintään kaksi henkilöä) ja sen jälkeen koko ryhmässä (yhteensä 30 minuuttia).
Materiaalit	Virikelehtiöitä yksi yhtä osallistuvaa henkilöä kohti. Lehtiö sisältää yksityiskohtaiset tiedot toiminnasta keskustelun tueksi. Jompikumpi seuraavista: fläppitaulu, paperia ja kyniä tai vaihtoehtoisesti näyttötaulu ja muistilappuja.
Tavoite	Tehtävä sisältää useita mahdollisia vaihtoehtoja joko olemassa olevien varojen käyttämiseksi tai rahan lainaamisen perustelemiseksi. Eri ikäkausien / elämänvaiheiden lisääminen osaksi tehtävää on suunniteltu korostamaan ikävaiheiden välillä mahdollisesti eroavia näkökulmia ja prioriteetteja. Prioriteetteja ei tietenkään voi valita oikein tai väärin.
Selvennykset	Tutkimukset ovat osoittaneet, että ihmisillä on taipumus jakaa varojen käyttöä tarpeellisiin ja tarpeettomiin hankintoihin, esimerkiksi lainan ottaminen lomamatkaa vastaan asuntolainan ottaminen. Kouluttajat saattavat haluta esittää keskustelun lomassa esimerkiksi auton hankintaan liittyviä kysymyksiä keskustelun. Onko auton hankinta välttämätöntä työnteon kannalta? Jos on, millainen ajoneuvo olisi sopiva? (Korona-aikana käytettyjen autojen markkinat ovat kiristyneet joissakin maissa huomattavasti, kun ihmiset ovat halunneet välttää julkista liikennettä).

Vinkkejä moduulin 1 ohjaamiseen

Ensimmäisen moduulin aikana ryhmän on tutustuttava toisiinsa ja erilaisten kouluttajien lähestymistapoihin. Tämän vuoksi on tärkeää käyttää tunnelmaa keventäviä harjoituksia, jotta kaikki osallistujat saadaan osallistumaan aktiivisesti. Kasvokkain tapahtuvassa koulutuksessa merkittävä osa kokemuksesta ovat myös uudet kontaktit ja työpajojen ulkopuolella tapahtuvat epäviralliset keskustelut. Erilaisten harjoitusten keskeisenä tavoitteena on herättää monipuolista keskustelua osallistujien todennäköisesti erilaisiin taustoihin nojautuen. Ohjaajan tehtävänä on herättää keskustelua työpajojen aikana sekä edistää keskustelun jatkumista myös työpajojen jälkeen.

Moduulin 1 päätelmät

Moduulin jälkeen osallistujat ovat tutustuneet seuraaviin aiheisiin:

- 🌱 Yrittäjyyskasvatus on keskeinen tekijä ja se mahdollistaa oppilaiden kehityksen niin virallisen kuin epävirallisenkin koulutuksen kautta.
- 🌱 Sosiaalisten taitojen ja elämäntaitojen/valmiuksien merkitys, jotka tukevat yrittäjyyttä.
- 🌱 Kaksi ParENTrepreneur-viitekehikseen liittyvää avaintaitoa: -
 - Kokemusten kautta oppiminen
 - Eettinen ja kestävä ajattelu

"Moduuli 2:

Mahdollisuuksien havaitseminen yrittäjähenkisyyden vahvistajana" - Bantani

Moduuli perustuu tutkimukseen ja käytäntöön, joissa keskitytään visuaaliseen lukutaitoon, innovointiin ja ongelmanratkaisukykyyn. Moduuli on suunniteltu edistämään vanhempien henkilökohtaista oppimista, oppimista yhdessä lasten kanssa sekä vanhempien oppimista muiden vanhempien kanssa. Moduulissa esitellään harjoituksia, välineitä ja strategioita, joilla kehittää taitoja hyödyntää mielikuvitusta sekä kykyä tunnistaa mahdollisuuksia luodakseen arvoa. Moduuli kehittää myös ymmärrystä siitä, miten ideoita ja asioita voidaan analysoida kriittisesti.

Tässä moduulissa keskitytään kahteen osaamiseen:

Mahdollisuuksien havaitseminen

Ideoiden arvostaminen

Mielikuvitus on oppimisen, luovuuden ja kekseliäisyyden perusta. Lapset on luonnostaan ohjelmoitu oppimaan mielikuvitusleikkien, harjoittelun, empatian, tutkimisen sekä löytämisen kautta. Moduulin harjoitukset rohkaisevat lapsia tarkastelemaan maailmaa eri tavoin. Heitä kannustetaan arvioimaan jokapäiväisiä tilanteita uusista näkökulmista: mahdollisuuksina luoda arvoa muille.

Mahdollisuuksien havaitseminen

Mahdollisuuksien havaitseminen on osaamista, joka luo ideoille tarkoituksen. Arvon luontia koskevien mahdollisuuksien tunnistaminen on ensimmäinen askel siihen, että ideat voidaan muuttaa sosiaaliseksi, kulttuuriseksi ja/tai taloudelliseksi arvoksi. Mahdollisuuksien havaitseminen tarkoittaa tapaa tarkastella asioita mahdollisuuksina, ja se alkaa sillä, että tunnistaa, ymmärtää tai keksii, mikä voisi olla mahdollista. Harjoituksessa opetetaan ymmärtämään sitä, miten aivomme suodattavat tietoa kiinnostuksen kohteidemme mukaan. Harjoituksessa harjoitellaan tekniikoita, joilla voidaan päästä eroon mielen suodattimista ja sokeista pisteistä, sillä ne saattavat rajoittaa käsityksiämme koskien sitä, mikä on mahdollista.

Leikkiin ja askarteluun perustuvassa toiminnassa kehitetään mielikuvituksen käyttöä, jotta lasten käsitys siitä, mikä on mahdollista, laajenee. Positiivisessa psykologiassa käytetyt lähestymistavat tukevat oppijoita ymmärtämään, miten jokin kysymys, ongelma tai tarve on mahdollisuus luoda arvoa. Tämä tehdään käyttämällä myönteistä kieltä mielikuvituksen ja motivaation lisäämiseksi.

Ideoiden arvostaminen

Lasten on opittava ideoimaan sekä tunnistamaan, arvioimaan ja toteuttamaan ideoita ymmärrettävällä tavalla. Vaihtoehtoisesti lasten on opittava myös olemaan toteuttamatta ideoita. Lapset oppivat tehokkaasti, kun heille tarjotaan tilaisuuksia oppia leikin sekä ideoiden testaamisen ja jäsentämisen kautta.

Tämän moduulin tehtävien avulla lapset kehittävät ja harjoittelevat kriittistä ajattelua. Kriittisessä ajattelussa käytetään erilaisia ajattelutaitoja, kuten analysointi- ja arviointikykyjä. Kriittisen ajattelun avulla voidaan analysoida ja arvioida ideoita. Se antaa mahdollisuuksia kehittää parempaa ymmärrystä itseään kohtaan, liittyen esimerkiksi motivaatioon ja tavoitteisiin. Tämä ymmärrys johtaa parempaan itseluottamukseen. Ideoiden kriittinen analysointi ja arviointi auttaa lapsia tunnistamaan idean arvokkaimmat ja hyödyllisimmät näkökohdat, jotta niitä voidaan soveltaa tai ne voidaan toteuttaa. Tällä tavoin lapset voivat tehdä enemmän aloitteita ottaakseen vastuuta kehityskohteista.

Harjoitus 1:

Harjoituksen nimi	Näkemisen tavat - aistiemme hyödyntäminen, jotta asiat voitaisiin nähdä eri tavalla
Kesto	30 minuuttia
Materiaalit	Tulosteita, kolikoita, kyniä, paperia.
Tavoite	Erilaisten tekniikoiden käyttäminen, jotta asiat voitaisiin nähdä uudella tavalla. Sen ymmärtäminen, miten aivomme suodattavat tietoa kiinnostuksen kohteidemme mukaan. Mielelme suodattimia ja sokeita pisteitä poistavien tekniikoiden harjoittelu, jotta pääsisimme eroon asioista, jotka rajoittavat mahdollisuuksien ja tilaisuuksien havaitsemista.
Selvennykset	Osallistujat voivat harjoitella tekniikoita, joilla he voivat päästä eroon mielen suodattimista ja sokeista pisteistä, jotka rajoittavat mahdollisuuksien ja tilaisuuksien havaitsemista Näin voidaan ymmärtää, että lapsen on tärkeää käyttää mielikuvitustaan. Aloita istunto esittelemällä valikoima optisia harhoja. Voit käyttää annettuja tai keksiä omia. Jakakaa käsiohjelma 2.1. Pyydä osallistujia kertomaan, mitä he näkevät kussakin kuvassa, ja pyydä heitä vertailemaan tuloksiaan parin tai pienryhmän kanssa. Selitä, että aivot ovat erittäin tehokas tietojenkäsittelyväline, mutta, että niillä on joitakin todella mielenkiintoisia puutteita. Joskus saatamme katsoa suoraan jotakin asiaa, muttemme näe sitä. Anna oppijoille aikaa kommentoida kokemusta ymmärtääkseen jotain tai pohdiskellakseen aiempia kokemuksiaan. Aiheen havainnollistamiseksi jaa paperia ja kyniä ja pyydä osallistujia piirtämään pienen kolikon kaksi puolta. Kun piirroksat ovat valmiit, pyydä osallistujia vertailemaan tuloksia parinsa kanssa. Jaa osallistujille kolikoita piirrosten ja kolikoiden vertailua varten. Kysy osallistujilta, mikä heidän tuloksissaan yllätti heidät. Selitä oppijoille, että aistimme vastaanottavat ympäröivän maailman hajujen, näkymien, äänien ja tuntemusten sinfoniana. Aivomme keskittyvät niihin asioihin, joiden uskomme olevan meille hyödyllisiä, mistä olemme kiinnostuneita tai mitkä sopivat yhteen uskomustemme kanssa. Aivot toimivat näin auttaakseen meitä käsittelemään, ymmärtämään ja jäsentämään tietoa. Pyydä oppijoita ajattelemaan hetkeä, jolloin he päättivät vieraila jossakin paikassa tai ostaa tietyn auton. He alkavatkin huomata asioita, jotka liittyvät kyseiseen ajatukseen tai aiheeseen. Ihmiset, jotka asuvat vilkkaasti liikennöityjen teiden, lentokenttien tai rautateiden läheisyydessä, huomaavat, miten vähän he huomioivat näitä ääniä jonkin ajan kuluttua.

	Monissa sosiaalisen median algoritmeissa on samankaltaisia suodatustoimintoja, jolloin sivustot näyttävät meille enemmän mainoksia, meemejä ja artikkeleita sen perusteella, mihin käytämme eniten aikaa. Jos katsomme paljon kissojen kuvia, algoritmi näyttää meille enemmän kissojen kuvia. Pyydä oppijoita testaamaan mielensä suodattimia – pyydä heitä laskemaan, kuinka monta valkoista pakettiautoa he näkevät liikenteessä heidän ollessaan ensi kerran liikkeellä. Yleensä suodatamme ne pois emmekä huomaa niitä, koska valkoisia pakettiautoja on niin paljon kaikkialla. Ollessamme nuoria, meillä on taipumus jättää huomiotta kasvojen raikas kauneus, päinvastoin taipumuksenamme on miettiä pakkomielteisesti pientä punaista pilkkua kasvoissamme, jonka uskomme tekevän meistä rumia. Olemme erittäin hyviä siinä, ettemme kiinnitä huomiota asioihin, joita emme usko tarvitsevamme tai joita emme arvosta. Kehota oppijoita kokeilemaan tätä harjoitusta minkä tahansa hyvin tutun esineen kanssa – esimerkiksi matkapuhelin, televisio, tietokoneen työpöytä tai auton kojelauta käyvät. Oppilaat voivat suorittaa tehtävän yhdessä perheen kanssa ja tehdä siitä pelin, jossa annetaan pisteitä jokaisesta mukana olleesta esineestä. Pyydä osallistujia kirjoittamaan paperille luettelo aakkosista. Pyydä heitä etsimään pareittain harjoitushuoneesta asia, joka alkaa kullakin kirjaimella. Se pari, joka löytää lyhyessä ajassa jokaiselle aakkoselle asian, on voittaja. Selitä, että oppijat voivat pelata tätä peliä ystävien tai perheen kanssa ja etsiä huoneesta esineen jokaista aakkosten alkukirjainta varten. Aseta aikaraja jännityksen luomiseksi. Oppilaat eivät todennäköisesti pysty tunnistamaan konkreettisia esineitä jokaista kirjainta kohden, ja peli tarjoaa tilaisuuden miettiä huoneessa vallitsevia tunteita, arvoja ja suhteita, jotta haaste voitaisiin ratkaista. Kannusta oppijoita käyttämään tehtäviä ystävien ja perheenjäsenten kanssa harjoitellakseen ja osoittaakseen tapoja nähdä enemmän kuin mihin meidät on yleensä ohjelmoitu. Kun oppijat pystyvät näkemään enemmän ja tarkastelemaan asioita useammalla tavalla, heidän kykynsä havaita mahdollisuuksia kasvaa. Tämän moduulin jälkeen oppijat ovat tietoisempia mielensä suodatustoiminnasta sekä siitä, miten he voivat huomata omien henkilökohtaisten mielensä suodattimien läsnäolon omassa toiminnassaan. Kokeile tällä tavalla oppimista perheen ja ystävien kanssa. Kerää optisia harhoja ja asioita, jotka ovat yllättäviä, uusia ja tuoreita. Jatkaa sellaisten keinojen etsimistä, joilla voitte avartaa omaa ja muiden mieliä nähdäkseenne tuttuja asioita uudella tavalla, uusin silmin. Etsi tapoja nähdä uusia näkökulmia.
Videolinkki (tarvittaessa)	https://psmag.com/social-justice/did-you-see-the-gorilla

Harjoitus 2:

Harjoituksen nimi	Onnekkaita sattumia korostava ajattelutapa
Kesto	30 minuuttia
Materiaalit	Tulosteet, lyijykynät, paperi ja värilliset tussit.
Tavoite	Myönteisemmän ja avoimemman ajattelutavan kehittäminen, jotta tilaisuuksien havaitseminen olisi helpompaa. Tutkia erilaisia lähestymistapoja muotoilla ongelma/parannusehdotus uudelleen, jotta syntyisi mahdollisuus tuottaa lisäarvoa.
Selvennykset	Osallistujat voivat tutustua erilaisiin lähestymistapoihin, joiden avulla ongelma/parannusehdotus voitaisiin muotoilla uudelleen, jotta syntyisi mahdollisuus tuottaa lisäarvoa sekä edistää ja ylläpitää onnekkaita sattumia korostavaa ajattelutapaa. Osallistujat voivat kuvitella ja tunnistaa tapoja luoda arvoa ja ratkaista ongelmia vaihtoehtoisilla tavoilla. Osallistujat ja heidän lapsensa voivat auttaa muita tunnistamalla toisten tarpeita. He voivat yrittää ratkaista muiden haasteita. Jaa osallistujille käsikirjan 4.1 Artikkel – Onnekkaita sattumia korostava ajattelutapa. Lue artikkeli läpi ryhmän kanssa ja pyydä heitä kirjaamaan ylös 5 artikkelin keskeistä viestiä tai opetusta. Esitä kysymys, mitä he ovat oppineet ajattelutapaan liittyen. Anna osallistujille riittävästi aikaa, jotta he voivat kertoa havainnoistaan ryhmälle, keskustella niistä ja esittää kysymyksiä. Pyydä osallistujia laatimaan muistilista tai juliste, jossa on 5 artikkelin keskeistä viestiä, jotka voidaan asettaa esille kotona. Osallistujat voivat halutessaan jakaa ja kuvailla suunnittelemaansa malleja. Jakakaa käsiohjelma 4.2. Järjestä ryhmä pareiksi tai pienryhmiksi. Pyydä osallistujia ideoimaan 4 tapaa, joilla he voisivat auttaa muita täyttämään yhteisen tarpeen (mahdollisesti edellisessä toiminnassa opitun pohjalta). Pyydä osallistujia valitsemaan pienryhmissä tai pareittain kaksi ideaa ja analysoimaan ja kehittämään niitä edelleen käyttäen esitteessä 4.2 olevia apukysymyksiä. Selitä ryhmälle, että innovointi ei aina tarkoita jonkin aivan uuden keksimistä. Innovointiin kuuluu myös asioiden tarkastelu eri tavalla, asioiden yhdistäminen eri tavoin tai jonkin asian käyttäminen eri tavalla eri tarkoitukseen. Selitä innovaatioprojektissa esitetyn tutkimuksen taustaa ja kuvaile. Ohjaajan tulisi käyttää kysymyksiä edistääkseen monipuolista ajattelua. Ohjaajan tulisi myös korostaa, että tässä harjoituksessa mikään ei ole mahdotonta tai typerää, sillä luovuus edellyttää avointa mieltä. Kun osallistujat ovat valinneet idean ja analysoineet sitä kysymysten avulla, pyydä kutakin paria tai ryhmää kertomaan ideastaan ja tuloksistaan. Kysy osallistujilta, millä tavoin kysymykset paransivat heidän kykyään ajatella. Kysy, oliko jokin harjoituksessa yllättävää.

Harjoitus 3:

Harjoituksen nimi	Negatiivisten asioiden kääntäminen positiiviseksi - myönteisen kielen käyttäminen positiivisuuden rakentamiseen.
Kesto	20 minuuttia
Materiaalit	Tulosteet ja lyijykynät.
Tavoite	Kielellisten valintojemme vaikutuksen ymmärrys. Se, miten kieltä voidaan muotoilla myönteiseen sävyyn motivaation ja mielikuvituksen lisäämiseksi.
Selvennykset	Osallistujat harjoittelevat käyttämään myönteistä ja rakentavaa kieltä tunnistaakseen tapoja, joilla luoda arvoa ja ratkaista ongelmia vaihtoehtoisin tavoin. Käyttämällä tätä myönteistä kieltä ja antamalla ongelmille ja asioille myönteisen sävyn, osallistujat ja heidän lapsensa voivat auttaa muita tunnistamalla muiden tarpeita sekä yrittämällä auttaa muita ratkaisemaan heitä koskettavia haasteita. Jaa osallistujille käsikirjan kirjoitus 5.1: Olemme sitä, mitä ajattelemme. Ajatuksillamme luomme maailmamme." Buddha Selitä oppijoille, että sillä, miten puhumme itsellemme, on suuri vaikutus itseluottamukseemme ja asenteisiimme. Pyydä osallistujia ajattelemaan, että heidän asenteensa ja käsityksensä maailmasta ovat kuin vaaka, asennevaaka. Selitä, että asenteemme ja näkemyksemme voivat luoda aivoihin suodattimen, joka vaikuttaa kykyymme tunnistaa tilaisuuksia ja hyödyntää niitä parhaalla mahdollisella tavalla. Vaa'an toisella puolella on positiivinen asenne ja toisella puolella negatiivinen asenne. Pyydä heitä kuvittelemaan, että kaikki, mitä he sanovat itselleen, edustaa painoyksikköä. Joka kerta, kun he sanovat jotain positiivista tai negatiivista, vaa'an kyseiselle puolelle lisätään painoyksikkö. Ajan mittaan he huomaavat, että se, miten he puhuvat itselleen, muodostaa heidän asenteensa. Esitä kysymys, onko itsekeskustelusi enimmäkseen myönteistä vai kielteistä? Idean sanoittaminen voi auttaa. Osallistujat voivat lisätä itseluottamustaan ja pätevyyttään myönteisemmän kielenkäytön avulla. Positiivisemmän kielen käyttö johtaa positiivisempaan asenteeseen ja positiivisemmat asenteet ja uskomukset luovat mahdollisuuksia. Kun osallistujat ovat laatineet väitteensä, pyydä heitä jakamaan ne pienryhmissä palautetta ja ideoita varten. Kehota osallistujia ehdottamaan tapoja, joilla myönteisen kielen voimaa voidaan soveltaa muihin tilanteisiin tai ryhmiin.

Vinkkejä moduulin 2 ohjaamiseen

Tämän moduulin onnistuminen riippuu osallistujien panoksesta sekä siitä, miten he soveltavat oppimaansa omaan elämäänsä ja/tai keksivät omaan elämään sopivia esimerkkejä. Tällä tavoin oppimisesta voidaan tehdä henkilökohtaista ja mielekkäämpää.

Keskusteluun osallistumista ja pohdintojen jakamista olisi kannustettava, ja siihen olisi suhtauduttava myönteisesti ja rakentavasti. Oikeaa vastausta ei ole olemassa, olemassa on ainoastaan henkilökohtaisia vastauksia, pohdintoja ja ehdotuksia.

Moduulin 2 päätelmät

Moduulin tavoitteet ja osaamisalueet, jotka liittyvät keskittymiseen, mahdollisuuksien havaitsemiseen ja ideoiden arvostamiseen kannattaa vielä kerrata. Pyydä osallistujia kertomaan, mikä heidän mielestään heidän käsityksessään mahdollisuuksien havaitsemista ja ideoiden arvostamista koskien on muuttunut.

Tarkastele oppimista yhdessä osallistujien kanssa, jotta voidaan ymmärtää, miten he käsittävät opitut asiat. Rohkaise osallistujia pohtimaan ja kertomaan, miten he voisivat käyttää oppimaansa elämässään moduulin jälkeen. Pyydä osallistujia ehdottamaan tapoja, joilla moduulin oppimiskokemuksia voitaisiin mukauttaa, parantaa tai käyttää muiden ryhmien kanssa.

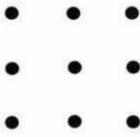

Moduuli 3:
"Yrittäjyyshenkisyiden
vaaliminen arjessa
luovuuden
edistämiseksi" -
MateraHUB

Tässä moduulissa tarkastellaan luovaa ja kriittistä ajattelua edistäviä strategioita. Luovaa ajattelua kutsutaan kyvyksi ajatella laatikon ulkopuolelta, mikä tarkoittaa käytännössä luovuutta, innovointia, mahdollisuuksien tunnistamista ja riskinottoa. Kriittinen ajattelu on laatikon ulkopuolisen ajattelun analyttinen puoli. Se on kykyä tarkastella tilannetta eri näkökulmista ja nähdä mahdollisuuksia asioissa, joissa muut saattavat nähdä ongelmia. Kriittiseen ajatteluun kuuluu myös lopputulosten etukäteisarviointi ennakoimalla toimien tuloksia. Kriittinen ajattelu on luovan ajattelun looginen osa, sillä ne kulkevat käsi kädessä luodakseen täydellisen prosessin, jossa idean suunnittelusta edetään idean toteuttamiseen. Nämä kaksi kykyä auttavat lähestymään jokapäiväisen elämän asioita tuoreesta näkökulmasta, ennakoivalla ajattelutavalla. Tämä on juuri se, mistä yrittäjyydessä on kyse.

Harjoitus 1:

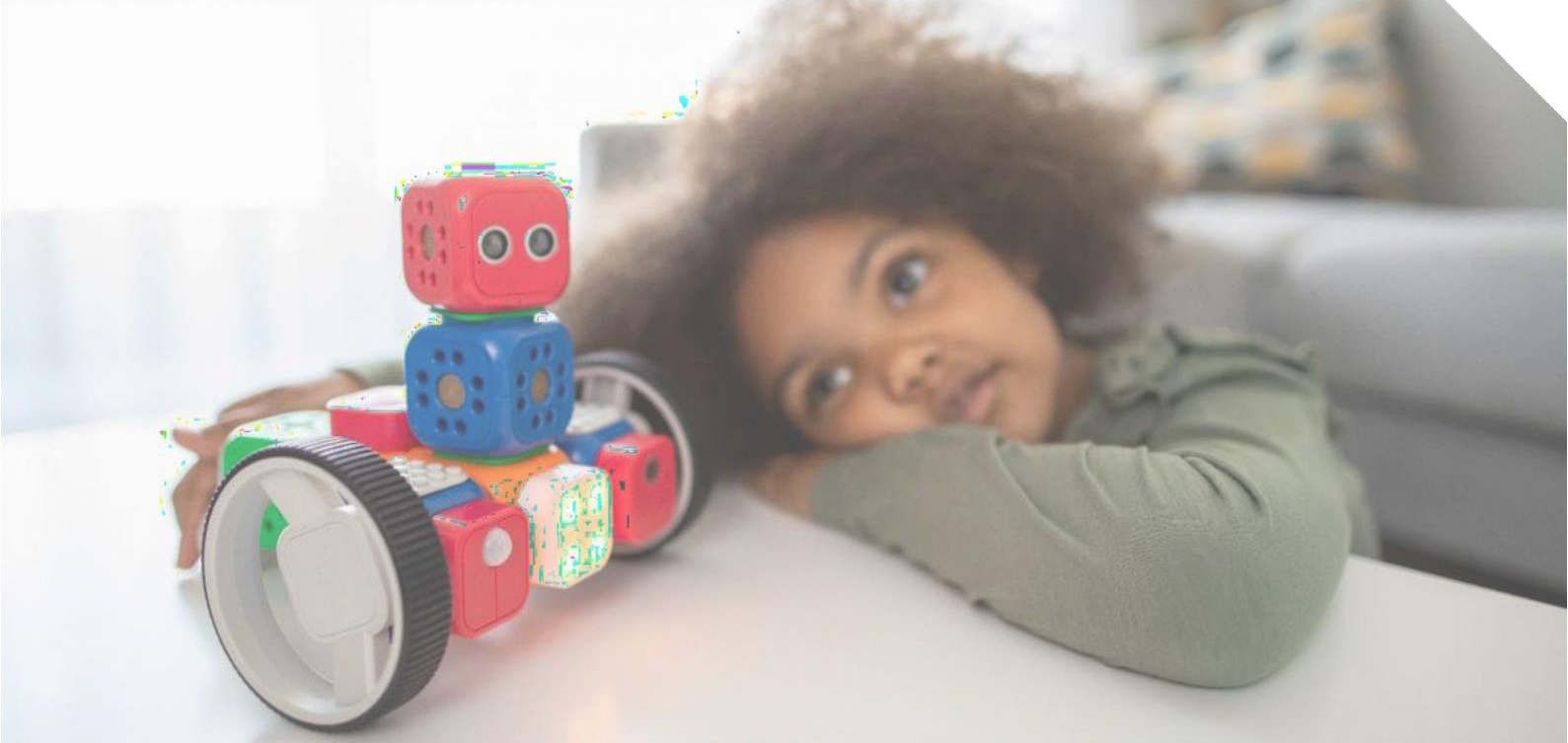
Harjoituksen nimi	Luovan ajattelun palapeli "Yhdeksän pisteen ongelma" auttaa sinua kohti luovaa ajattelua, ajattelemaan laatikon ulkopuolelta.
Kesto	20 minuuttia (10 minuuttia harjoitusta, 10 minuuttia yhteistä pohdintaa).
Materiaalit	"9 pistettä" -pelin ohjeet löytyvät liitteistä - Liite 1 - Moduuli 2 - harjoitus 1. Tarvitset kynän ja paperia.
Tavoite	Tämän harjoituksen avulla osallistujat ymmärtävät, mistä metafora "laatikon ulkopuolelta ajattelu" tulee. Harjoitus on tehokas, koska se auttaa meitä ymmärtämään, mitä laatikon ulkopuolella ajatteleminen tarkoittaa kirjaimellisesti ja kuvaannollisesti.
Selvennykset	Moduulin esittelyn sekä "laatikon ulkopuolelta ajattelu" -metaforan alkuperän selittämisen jälkeen kouluttaja jakaa jokaiselle osallistujalle "9 pistettä ja 4 viivaa" -tehtävän tai tyhjän paperin (kouluttajan valinta). Osallistujien tulee ottaa kynä ja seurata ohjeita palapelin piirtämiseen liittyen. Kouluttaja voi antaa ohjeet joko suullisesti tai ne löytyvät 4. Liitteissä olevasta "9 pisteen pelin ohjeesta". Yhdeksän pisteen on oltava yhtä kaukana toisistaan: 3 x 3. Palapelin ohjeita seuraten tavoitteena on yhdistää kaikki pisteet neljällä suoralla viivalla irrottamatta kynää paperista. Lisää ohjeita ja ratkaisu löytyvät seuraavasta osoitteesta: http://www.brainstorming.co.uk/puzzles/ninedotsnj.html https://creativityboost.net/solutions-to-the-nine-dot-problem/ https://creativityboost.net/solutions-to-the-nine-dot-problem/ Osallistujia pyydetään ratkaisemaan yhdeksän pisteen palapeli alle kymmenessä minuutissa, kouluttaja voi asettaa ajastimen. Sitten osallistujat jakavat tuloksensa ja keskustelevat harjoituksesta kouluttajan kanssa. Kouluttajan tulisi paljastaa kohdassa "I. Johdanto" esiteltyt kaksi tapaa ratkaista ongelma.

Harjoitus 2:

Harjoituksen nimi	Yhteistoiminnallinen oppiminen, "Minä teen, me teemme, sinä teet".
Kesto	30 minuuttia
Materiaalit	"Minä teen, me teemme, te teette" -ohje löytyy liitteestä 1 - Moduuli 2, harjoitus 2 "Minä teen, me teemme, te teette -menetelmä" -ryhmäkeskustelun foorumi.
Tavoite	Tämän harjoituksen avulla osallistujat oppivat menetelmän, jonka avulla he voivat jakaa lastensa kanssa uusia käsitteitä "laatikon ulkopuolelta ajatteluun" liittyen. Harjoitus auttaa rakentamaan vankan suhteen lapsiin. Osallistujat ymmärtävät, miten tärkeää on järjestää aikansa ja toimintansa niin, että he voivat viettää laatu-aikaa lastensa kanssa.
Selvennykset	Intuiitiivisemmän vuorovaikutuksen ja syvällisemmän ymmärryksen luomiseksi kouluttaja voi halutessaan esitellä menetelmää videopuhelun avulla (kuten Zoom). Kouluttaja voi selittää menetelmän vaihe vaiheelta käyttäen visuaalista tukea, kuten PPT:a tai käsikirjaa 15 minuutin ajan ja johtaa sitten keskustelua osallistujien kanssa. Kun videopuhelu on päättynyt, kouluttajan olisi vielä jaettava osallistujille "Minä teen, me teemme, te teette" -lomake, jonka he voivat ladata tietokoneelleen ja säilyttää.

Harjoitus 3:

Harjoituksen nimi	Perhetapahtuman suunnittelun opettelu
Kesto	45 minuuttia (35 minuuttia itseohjautuvaa toimintaa, 10 minuuttia yhteisten palautteiden antoa varten).
Materiaalit	Malli syntymäpäiväsuunnittelua tai matkan suunnittelua varten löytyy liitteestä 3 - Moduuli 2, harjoitus 3.
Tavoite	Harjoituksen avulla osallistujat voivat parantaa suunnittelu- ja hallintataitojaan. Heidän on järjestettävä tapahtuma, kuten syntymäpäiväjuhla, matka/retki tai illallinen.
Selvennykset	Kouluttaja voi valita, onko tämä tehtävä parempi toteuttaa itsenäisesti, pareittain vai ryhmissä, ryhmän dynamiikasta riippuen. Vaihtoehtoisesti ryhmä voidaan jakaa kahtia ja kummallekin ryhmälle voidaan antaa yksi tapahtuma, jolloin kuhunkin tapahtumaan lisätään lisää yksityiskohtia/rajoitteita/tavoitteita.

Vinkkejä moduulin 3 ohjaamiseen

Tämä moduuli koostuu erityyppisistä harjoituksista. Osa harjoituksista voidaan tehdä ryhmissä vanhempien kanssa, osa itsenäisesti ja osa vanhempien ja heidän lastensa välisesti. Oli toimintatyyppi mikä tahansa, on tärkeää, että kouluttaja auttaa vanhempia ja järjestää pohdintahetken jokaisen harjoituksen jälkeen. Pohdintahetken tulisi olla hetki, jolloin vanhemmat ja kouluttaja kokoontuvat yhteen ja antavat palautetta liittyen siihen, mitä he ovat kokeneet ja oppineet harjoituksen aikana. Kouluttajan tehtävänä on ohjata pohdintaa esittämällä kysymyksiä vanhemmille sekä rohkaisemalla vanhempia kertomaan, mitä vanhemmat ovat tehneet lastensa kanssa käyttäen valokuvia, piirroksia ja videoita menetelminä. Kouluttaja tekee myös johtopäätöksiä, joissa arvioidaan tavoiteltujen taitojen saavuttamista. Siksi on tärkeää, että kouluttaja luo virtuaalisen tai fyysisen tilan, jossa vanhemmat ja kouluttaja voivat kokoontua ja käydä keskusteluja sekä jakaa materiaaleja. Jotkin aktiviteetit on parasta toteuttaa, niin, että vanhemmat ottavat lapsensa mukaan, koskien aktiviteetteja n.2.2, n.7 ja n.8. Näin osaamista voidaan arvioida käytännön menetelmin.

Moduulin 3 päätelmät

Tässä moduulissa käsitellään luovaa ajattelua sekä suunnittelua ja johtamista taitoina, jotka eivät ole synnynnäisiä kykyjä vaan kykyjä, joita on edistettävä ja harjoitettava. Moduulissa ehdotettujen harjoitusten, videoiden ja artikkelien avulla lukijaa kehoitetaan pohtimaan luovaa oppimisprosessia ja sen soveltamista ajatusten, ajan ja toiminnan hallinnan kautta. Tämän moduulin johtopäätös on, että luovien ja kriittisten ajattelutaitojen oppiminen ja kehittäminen on tärkeää, sillä tavat ovat avainasemassa haluttaessa kehittää taitoja joustaa ja innovoida. Näitä taitoja tarvitaan tilanteissa, joissa kohdataan arkisia haasteita ja globaaleja ongelmia.

Moduuli 4:
"Sinä ja muut" - Inova Consultancy

Tässä moduulissa vanhemmat tutkivat omia arvojaan ja tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet heidän henkilökohtaisiin arvoihinsa. Arvojen tutkiminen ja pohdinta lisäävät oman itsensä tuntemista. Toisten arvoja ymmärrys on tärkeää opetettaessa yrittäjyystaitoja muille, sillä silloin oppilaan kanssa voidaan luoda vahvempi yhteys. Ylipäätään hyvinvointi paranee myönteisen vanhemmuuden myötä. Lisäksi moduulissa tutkitaan itseluottamusta sekä sen yhteyttä liittyen omiin kykyihin luottamiseen. Alkuperäisessä koulutuksessa käytettiin erilaisia teemoja ja aiheita oppijoiden kehityksen tukemiseksi, ja ohjelman tähän vaiheeseen harjoituksista onkin valittu kolme. Lisäksi käytettävissä on laaja valikoima resursseja, jotka tukevat sinua ja oppijoitasi.

Harjoitus 1:

Harjoituksen nimi	Minäpystyvyys / luottamus omaan kykyihin
Kesto	20 minuuttia
Materiaalit	Harjoituksen selittävä käsikirja ja arvokortit.
Tavoite	Luoda pohdintaa siitä, miten minäpystyvyys ja luottamus omaan kykyihin tukevat vanhemmuutta.
Selvennykset	Istunnon päätteeksi osallistujat ymmärtävät käyttäytymistään ohjaavia vaikutteita ja arvoja, niin myönteisiä kuin kielteisiäkin. Osallistujat ovat myös näin ollen arvioineet, tarvitseeko heidän käyttäytymisensä muuttua. Lisäksi he ovat laatineet toimintasuunnitelman henkilökohtaista muutosta varten. <u>Minäpystyvyys/luottamus omaan kykyihin</u> Näkemykset ja arvot: mistä ne syntyvät? (Keskustelua vastauksiin liittyen kontekstina vanhemmat, isovanhemmat, yhteisö, kulttuuri, uskonto, koulunkäynti jne. jne.). Miten nämä arvot vaikuttavat käyttäytymiseesi ja ajattelutapaasi? 2 Millaiset tekijät vaikuttavat vanhemmuuteen? (Jälleen laaja valikoima vastauksia tutkittavaksi – kontekstina vanhempien ikä, yksinhuoltajuus, vanhemman tai vanhempien työpaikat, koulutus, itseluottamus jne. jne.) Mitä asioita tuot esiin vanhemmuustyyllissäsi? Käytä arvokortteja keskustelun apuna. Keskustelun ja harjoitteiden avulla kehitetään laajempi ymmärrys vanhemmuuteen ja perheen sisäiseen viestintään liittyvää käyttäytymistä koskien. Erilaisia välineitä ja tekniikoita voidaan käyttää hyödyksi tarjottaessa psykologisesti perusteltuja tapoja kommunikoida. Tekniikat voivat sisältää kysymyksiä kasvavan miehen liittyen, ratkaisukeskeisiä lähestymistapoja ja positiivisen psykologian käyttöä vanhemmuuden ja perhe-elämän parantamiseksi.

Harjoitus 2:

Harjoituksen nimi	Tarpeeksi hyvä vanhemmuus
Kesto	25 minuuttia
Materiaalit	Mikäli tapaaminen tapahtuu kasvokkain, alla olevan videolinkin artikkeli voidaan tulostaa osaksi keskustelua, vertaisopettajan esittämien kysymysten, teorian, taustatiedon ja lisätietojen tueksi.
Tavoite	Ymmärtää toisiamme, muita kulttuureja ja muita kasvatustyyliä tuomitsematta niitä.
Selvennykset	Selitä oppilaille teoria. Opettajana tutki ja katso teoriaa koskeva video varmistaaksesi oman ymmärryksesi aihetta koskien.
Videolinkki (tarvittaessa)	https://www.oxfordclinicalpsych.com/page/winnicott-radio-bbc

Harjoitus 3:

Harjoituksen nimi	Minäpystyvyys ja luottamus omiin kykyihin
Kesto	30 minuuttia
Materiaalit	Käsikirja, video ja tehtävälehtinen.
Tavoite	Itsensä ymmärtäminen, itseluottamuksen rakentaminen, minäpystyvyyden lisääminen sekä omia kykyjään koskevan luottamuksen parantaminen.
Selvennykset	Selitä, mitä minäpystyvyydellä ja omiin kykyihin luottamisella tarkoitetaan, ja jaa teoreettinen tausta (Bandura) osallistujille. Opettajana tutki ja käy läpi teoriaa koskeva video varmistaaksesi oman ymmärryksesi aiheesta ennen koulutusta.
Videolinkki (tarvittaessa)	Omiin kykyihin luottamisen merkitys https://www.youtube.com/watch?v=VW5v6PQ5PEc Kasvatetaan lapsista vahvoja - Miten kasvattaa uskoa omia kykyjä kohtaan? https://www.youtube.com/watch?v=RG4hINA5kyc

Käytä tunnelmaa keventäviä harjoituksia ja sekä harjoituksia, jotka auttavat osallistujia rentoutumaan ja sitoutumaan. Kertaa tämän jälkeen edellinen istunto osallistujien kanssa. Moduulin ensimmäinen harjoitus luo pohjaa minäpystyvyyden ymmärtämiselle ja omiin kykyihin luottamiselle. Sen avulla oppijat voivat pohtia omaa matkaansa kohti vanhemmuutta sekä taitoja, joita osallistujat ovat oppineet vanhemmuuden myötä. Tutustu "Näkemyksiin ja arvoihin" oppilaiden kanssa. Tämä johtaa usein runsaaseen keskusteluun koskien esimerkiksi seuraavia aiheita:

- Mistä arvomme ovat peräisin? (Keskustelua vastauksiin liittyen- kontekstina vanhemmat, isovanhemmat, yhteisö, kulttuuri, uskonto, koulunkäynti jne. jne.).
- Miten nämä arvot vaikuttavat käyttäytymiseesi ja ajattelutapaasi Mitkä asiat vaikuttavat vanhemmuuteen? (Keskustelua vastauksiin liittyen- kontekstina vanhempien ikä, yksinhuoltajuus, vanhemman tai vanhempien työpaikat, koulutus, itseluottamus jne. jne.).
- Mitä asioita tuot esiin vanhemmuustyyliissäsi (Ehkä asiat ovat peräisin lapsena oppimistasi arvoista, ehkä ne ovat sekoitus vanhaa ja uutta?)

Muista, että keskustelu on osa oppimista - vanhemmat oppivat toisilta vanhemmilta. Mikäli oppilaasi eivät ole kovin puheliaita, voit kokeilla muutamia asioita - esimerkiksi jakaa heidät pienempiin ryhmiin tai pareihin keskustelemaan omista kokemuksistaan. Sinulla voi myös olla valmiina "arvokortteja" keskustelun edistämiseksi. Kortit voivat sisältää viitekehyksen tai pelkkiä sanoja, kuten: -

- Turvallisuus
- Uskollisuus
- Välittäminen
- Kulttuuri
- Rakastaminen
- Tunne siitä, että kuulut johonkin
- Kärsivällisyys
- Itsenäisyys
- Ahkeruus työtä tehdessä

Arvomme ovat se, mikä inspiroi ja motivoi meitä. Ne tekevät meidät onnellisiksi, ja ne voivat olla erilaisia yksilöstä riippuen. Olivatpa omat arvosi minkälaisia tahansa, oppilaasi saattavat nostaa keskustelussa esiin täysin erilaisia arvoja. Toinen tapa tehdä harjoitus, on jakaa oppilaat ryhmiin tai pareihin ja antaa kunkin ryhmän vastata kysymyksiin aiemmin esitettyjen kysymysten avulla – esimerkiksi käyttäen seuraavia kysymyksiä:

- Mistä arvosi ovat peräisin?
- Mitkä asiat ovat sinulle tärkeitä?
- Miten arvosi vaikuttavat kasvatustyyliisi?
- Mitkä muut tekijät vaikuttavat kasvatustyyliisi?

Tämän jälkeen kerää oppilaat yhteen keskustelemaan.

Moduulin toisessa harjoituksessa tarkastellaan teoriaa koskien "tarpeeksi hyvää vanhemmuutta". Teoriasta voidaan keskustella yhdessä, sillä se kannustaa vanhempia ymmärtämään itseään ja muita vanhempia paremmin. Ei ole olemassa yhtä tiettyä vakiovanhemmuuden tyyliä, eikä muita vanhempia tulisi tuomita, mikäli heidän lähestymistapansa vanhemmuutta koskien eroaa omastasi. Harjoitus rohkaisee muiden kunnioittamiseen sekä edistää minäpystyvyyttä, luottamusta omia kykyjä kohtaan ja ihmissuhdetietoisuutta.

Mikäli vanhempien halutaan olevan "tarpeeksi hyviä" kuten Winnicottkin (1988) on todennut, tulee vanhempien olla mahdollisimman tietoisia vaikutuksista, joita odotusten heijastaminen heidän lapsiaan kohtaan synnyttää. Vanhempien tulisi olla läsnä ja tietoisia lastensa tarpeista, olematta kuitenkaan ylisuojelevia tai alentavia. Winnicottin teoria käsittelee myös kysymystä "Mikä on tarpeeksi ja kuka sen päättää?" sekä rohkaisee vanhempia ja ammattilaisia oivaltamaan, että käsitys riittävästä muuttuu jatkuvasti kasvun ja kokemusten myötä. Vanhemmat eivät saisi olla liian tuomitseva itseään tai muita vanhempia kohtaan. Sen sijaan tukea muita vanhempia ja yhteisöä kohtaan tulisi edistää. Vanhemmat saattavatkin esittää kysymyksen: "Olenko tarpeeksi hyvä?". Minäpystyvyyden luominen ja omien kykyjen tutkiminen auttavat heitä olemaan armollisempia itseään kohtaan sekä tutkimaan myönteisiä muutoksia, joita tehdä saavuttaakseen onnellisemman ja tuottavamman elämän. Tämä auttaa myös siinä, että ajattelutapa leviää laajemmin. Kouluttajat auttavat oppilaita pohtimaan käyttäytymistä ohjaavia arvoja, lähestymistapoja, vaikutteita ja uskomuksia sekä kannustavat oppilaita tarkastelemaan sellaisia vanhemmuutta koskevia uskomuksiaan, jotka ohjaavat vuorovaikutusta heidän lastensa kanssa.

Riittävän hyvä vanhempi omaa itsetuntemusta, jota hän käyttää hyödykseen pitäessään perheestään huolta ja kehittäessään perhettään. Vanhemmuus ei ole suoraviivaista: on jännitteitä, pulmia, vaikeita päätöksiä, erilaisia yksilöllisiä tarpeita ja oikeuksia, jotka on huomioitava sekä ongelmia, jotka on ratkaistava. Ratkaisuihin on päästävä neuvottelemalla.

Kolmannessa harjoituksessa tutkitaan minäpystyvyyttä ja omiin kykyihinsä luottamista tarkemmin Banduran teoriaosuuden avulla. Apuna käytetään kahta lyhyttä YouTube-videota. Ensimmäisessä videossa tarkastellaan omien kykyjen merkitystä ja toisessa sitä, miten voimme tehdä lapsistamme vahvoja ja kasvattaa heidän tietoisuuttaan omia kykyjään kohtaan. Muistakaa, että videot avittavat keskustelua, joten jos ryhmäsi on hiljainen, voitte esittää videoiden jälkeen seuraavia kysymyksiä: -

Mistä pidit videossa?

Oliko jotain mistä et pitänyt?

Yllättikö jokin?

Mitä luottamus omia kykyjä kohtaan merkitsee sinulle?

Mitkä 5 tapaa auttavat luottamaan omiin kykyihin?

Mitä se sai sinut miettimään omien tavoitteidesi suhteen?

Oppilailla saattaa olla kysymyksiä, joten videon jälkeen anna heille aikaa miettiä. Voit myös pyytää heitä keskustelemaan pareittain ennen koko ryhmän yhteistä keskustelua.

Muista, että omat arvomme heijastuvat usein myös lapsiimme, ja oma itseluottamuksemme voi vaikuttaa myös lastemme itseluottamukseen. Itsetuntemus yksilöllistä vanhemmuustyyliämme koskien on tärkeää, jotta voimme lisätä luottamusta omia kykyjämme kohtaan ja ymmärtää yrittäjäystaitojen roolia vanhemmuudessa.

Moduulin 4 päätelmät

Muistathan, että kaikilla vanhemmilla on vanhemmuuteen liittyen oma matkansa kuljettavana. Tässä moduulissa rohkaisemme vanhempia ymmärtämään omia ja lastensa tarpeita sekä sitä, miten he voisivat astua ulos mukavuusalueeltaan ja tutkia, miten yrittäjäystaitoja voitaisiin käyttää enemmän jokapäiväisessä elämässä. Kaikilla ei ole samanlaisia taitoja tai lähtökohtia; vanhemmat saattavat usein olla eri vaiheissa vanhemmuuden polkua. Tämä riippuu useista tekijöistä, kuten lapsen/lasten iästä, omista kokemuksista sekä muista arvotettävän yhteydessä mainituista tekijöistä.

Moduuli 5:

"Luovuuden ja innovatiivisten ideoiden edistäminen" - VAMK, Suomi

Tässä moduulissa luodaan yleiskatsaus luovuudesta ja ideoinnista perhe-elämässä. Moduulissa esitellään vinkkejä, välineitä ja harjoituksia, joiden avulla luovuutta ja innovointia voitaisiin edistää lasten kanssa, pitäen heidät samalla motivoituneina sekä sitoutuneina pitkäjänteiseen toimintaan.

Moduuli käsittelee luovuutta, motivaatiota, sinnikkyyttä ja ongelmanratkaisukykyä.

Tämän moduulin lopussa oppilas:

- 🌿 ymmärtää mitä luovuus on
- 🌿 ymmärtää luovaa prosessia ja sen merkitystä ongelmanratkaisussa
- 🌿 ymmärtää, miten luovan prosessin tuloksia arvioidaan
- 🌿 osaa edistää lapsensa luovuutta, motivaatiota ja sinnikkyyttä.
- 🌿 kuvata ja soveltaa luovia välineitä ja harjoituksia
- 🌿 osaa tuoda esiin luovuuden ja innovatiivisuuden hyödyt lapsille.

Moduuli sisältää seuraavia asioita luovuuteen ja innovatiivisuuteen liittyen:

- 🌿 Luovan prosessin malli ja ongelmanratkaisuprosessi
- 🌿 Innovatiivinen ajattelu
- 🌿 Lapsen luovuuden edistäminen
- 🌿 Luovuuden hyödyt lapsille
- 🌿 Luovuus, motivaatio, joustavuus ja sinnikkyys.

Harjoitus 1:

Harjoituksen nimi	Työpajan avausharjoitus: X+Y+Z = idea!
Kesto	10-15 minuuttia.
Materiaalit	Luettelo satunnaisesti valittavista sanoista. Sanojen keksimiseen voi käyttää satunnaisluetteloita, jotka löytyvät seuraavasta osoitteesta: https://www.randomlists.com/list-randomizer. Vaihtoehtoisesti voit poimia sanat lehdistä tai kirjoista osoittamalla satunnaisesti valittua sivua sormella. Kyniä, paperia ja fläppitaulu/valkoinen taulu (ryhmätyöskentelyssä) Kannettava tietokone, internet-yhteys (valinnainen).
Tavoite	Tämän harjoituksen tavoitteena on oppia yhdistämään erilaisia epätavallisia elementtejä toisiinsa, jotta ongelmaan tai kysymykseen saataisiin luotua ratkaisu. Samalla harjoitus edistää luovuutta ja toimii lämmittelyharjoituksena.
Selvennykset	Harjoitus on mahdollista toteuttaa yksin, pareittain tai ryhmässä, ryhmän koosta riippuen. Tulosten jakaminen muiden kanssa on tärkeää näissä kaikissa tapauksissa. Esittele harjoitus (jäljempänä) ja sen vaiheet (lueteltu alla) osallistujille esimerkkien kera. Harjoituksen idea: <i>Tässä harjoituksessa osallistujat harjoittelevat luovuutta yhdistelemällä erilaisia ja epätavallisia elementtejä toisiinsa, tavoitteenaan keksiä ideoita ongelmien ratkaisemiseksi.</i> <i>Epätavallisten ja erilaisten elementtien yhdistäminen luo odottamattomia ja innovatiivisia ideoita, ja tätä harjoitetaan yleensä luovilla aloilla.</i> <i>Mietitään epätavallisten elementtien yhdistämistä arkipäiväisissä esineissä. Yksi yksinkertainen esimerkki on se, miten tarranauha on korvannut kengännauhat. Lähtökohtana on saattanut olla se, että kenkien sitominen on tuottanut ongelmia pienille lapsille. Kenkien sitominen vie aikaa ja nauhat saattavat aueta. Tämä voi saada pienet lapset kaatumaan kävellessään tai juostessaan. Mikä voisi siis olla ratkaisu? Napit? Vetoketju? Kengät, joita ei tarvitse sitoa? Tai tarranauhat?</i> <i>Sinulle annetaan ensin ratkaistava ongelma ja sitten satunnaisia sanoja, jotka auttavat sinua keksimään ongelmaan ratkaisun. Sinun tulee käyttää annettuna sanoja ongelman ratkaisemisessa.</i>

Ryhmiin jako tehdään seuraavasti.

Kasvokkain: Jaa ryhmä pareihin. Mikäli ryhmä on pieni, voitte myös työskennellä kaikki yhdessä.

Verkossa: kaikki suorittavat tehtävän itsenäisesti.

Pyydä kutakin ryhmää valitsemaan ratkaistava ongelma. Se voi olla yksinkertainen arkipäiväinen asia, esimerkiksi miten saada lapsi siivoamaan huoneensa.

Anna kullekin ryhmälle tai oppilaalle 3 sanaa käyttämällä Random List – sanaluettelogeneraattoria tai valitse sanat satunnaisesti kirjasta tai lehdestä. Jälkimmäisessä tapauksessa sanat valitaan osoittamalla aukeaman sanaa kynällä. Mikäli kyseessä on kuva, käytä kuvaa vastaavaa sanaa.

Pyydä oppilaita luomaan ratkaisu ongelmaan näitä satunnaisia sanoja käyttämällä. He voivat valita ratkaistavan ongelman tämän jälkeen itse. Esimerkiksi:

Sana: Kukkia

Ongelma: Miten saada lapsi harjaamaan hampaat

Idea: Anna lapselle palkitsevaa palautetta käyttäen paperikukkien terälehtiä, joihin kannustava palaute on kirjoitettu. Joka viikko lapselle voi antaa uuden terälehdet, kunnes kukka on valmis. Erilaisten kukkien käyttäminen voi myös saada lapsen oppimaan luonnosta.

Anna osallistujille 5 minuuttia aikaa työstää sanojaan ja ongelmaa ryhmissä. Kerro heille, milloin heillä on 2 minuuttia ja 1 minuutti jäljellä.

Pyydä kaikkia kertomaan lyhyesti tuloksistaan.

Kysy, mitä mieltä osallistujat olivat harjoituksesta ja luovuudesta ja tiedustele, soveltaisivatko he löytämiään ratkaisuja käytännössä. Harjoituksen päätteeksi tehdään johtopäätös luovaan ongelmanratkaisuun liittyen. Opit siitä lisää vielä tämän moduulin aikana.

Harjoitus 2:

Harjoituksen nimi	Esittely ja arviointi
Kesto	20 minuuttia
Materiaalit	Tusseja, paperia, muistilappuja, pistetarroja tai pieniä värikkäitä muistilappuja sekä fläppitaulu/valkoinen taulu. Verkossa (mahdollinen vaihtoehto): Tietokone, internetyhteys, virtuaalinen valkotaulu (esim. Käyttämällä Mentimeteriä, Miroa tai muuta vastaavaa interaktiivista alustaa). Arviointimenetelmät: Verkköäänestys/äänestys, jolla valitaan virtuaalitoiminnassa käytettävät välineet. Pisteäänestys (kutsutaan myös nimellä Dotmocracy jne.): Ajatuksena on lisätä tarroja vaihtoehtoihin, joita suositetaan. https://www.designthinking-methods.com/en/3Ideenfindung/dotmocracy.html https://www.youtube.com/watch?v=GLYqH3xjKLk https://www.interaction-design.org/literature/article/how-to-select-the-best-idea-idea-idea-istunnon-loppupuoella-ideaistunnon-loppupuoella
Tavoite	Tehtävän tavoitteena on esitellä erilaisia ratkaisuja ryhmälle ja vastaanottaa niistä arvioita. Käsiteltäviä taitoja ovat luovuus ja ongelmanratkaisukyky.
Selvennykset	Esittele osallistujille harjoituksen idea (jäljempänä) sekä sen vaiheet (jäljempänä lueteltuina) ja arvioi suoriutumista kysymysten avulla. (Nämä löytyvät PPT-esityksestä). Muista mainita, että harjoitus rakentuu edellisten harjoitusten tulosten varaan. Pienryhmässä voidaan käyttää enemmän laadullista arviointia. Isommassa ryhmässä ryhmät vastaavat ryhmittäin ja käytetään enemmän kvantitatiivisia menetelmiä. (5 minuuttia). Harjoituksen tarkoitus on esitellä ratkaisuja ryhmälle ja saada niistä arvioinnit. Kukin ryhmä esittelee ideansa. Tätä voidaan mukauttaa ryhmien ja käytettävissä olevan ajan mukaan. (20 minuuttia) Esitykset arvioidaan pisteäänestyksellä sekä suullisesti käyttäen materiaaleissa (yllä) olevia kysymyksiä. (10 minuuttia). Johtopäätökset ja keskustelut ongelmanratkaisuprosessista. Muokattavat ja valittavat kysymykset: (5 minuuttia)

Vinkkejä moduulin 5 ohjaamiseen

Alla mainitaan joitakin tämän moduulin ohjaamiseen liittyviä vinkkejä. Vinkit voivat auttaa muokkaamaan prosesseista hauskoja ja leikkisiä harjoituksia:

Käytä esimerkiksi erilaisia elementtejä, kuten muistilappuja, värejä, esineitä, hassuja piirroksia sekä muita keksimiäsi hauskoja asioita.

Ajatusten ryhmittely on mielenkiintoisempaa, kun apuna käytetään esimerkiksi värikästä paperia.

Ideointia voidaan pitää leikkimielisenä ja motivoivana pyytämällä lapsia kuvittelemaan, mitä eri ideat voisivat tarkoittaa käytännössä. Lapsia voi myös pyytää luomaan skenaarioita, jolloin apuna voi käyttää leikkimielisiä menetelmiä, kuten pisteäänestystä (äänestäminen värikkäillä tarroilla).

Keksi tapoja lisätä vuorovaikutusta ryhmissä sekä mahdollisuuksia kehittää yhdessä. Tällöin lapset voivat vaihtaa kokemuksia ja ideoita sekä innovoida toistensa ideoiden pohjalta.

Idean innovatiivisuuden arvioinnissa voidaan käyttää apuna esimerkiksi seuraavia kysymyksiä: Onko idea jotain uutta? Onko se ainutlaatuinen? Miten se kehittää vanhoja tapoja? Minkä ongelman se ratkaisee? Voiko sitä käyttää? Voisiko joku muu hyödyntää sitä? Miten ihmiset reagoisivat? Saisiko idea ihmiset innostumaan?

Moduulin 5 päätelmät

Yleisesti ottaen moduulin tavoitteena on oppia yhdistämään erilaisia ja epätavallisia elementtejä toisiinsa, jotta ongelmaan tai kysymykseen voitaisiin keksiä ratkaisu. Moduulin harjoituksissa pyritään esittämään ratkaisuja ryhmälle ja niistä pyritään saamaan palautetta, sillä näin tehtäessä, yhteiskehittäminen mahdollistuu. Moduulissa käsiteltäviä taitoja ovat luovuus ja ongelmanratkaisu. Moduulista onkin monenlaista hyötyä, kuten yleistä hyötyä arjessa, hyötyä luokahuoneissa sekä kognitiivisia ja motivoivia hyötyjä. Muutamia taitoja, joita moduuli auttaa lapsia omaksumaan, ovat muun muassa yhteistyökykyisten työskentelytapojen parantaminen, rakentavan kritiikin harjoittaminen, taito esittää kysymyksiä, ratkaisujen luominen, valmius muuttaa mielipidettä sekä halu ottaa riskejä. Keskeinen asia, jota moduuli korostaa, on lopputuotteen sijasta prosessin merkitys. Moduuli on muodostettu siten, että se helpottaa uusien näkökulmien ja ongelmanratkaisutapojen oppimista moduulin harjoitusten avulla. Keskeinen oppi on, että mikäli jokin ei toimi, se ei ole epäonnistumista. Se pikemminkin auttaa poistamaan väärän vaihtoehdon.

Moduuli 6:

"Päivittäisten ongelmanratkaisutaitojen ja päätöksentekokyvyn harjoittelu" - CEYE, Espanja

Useimmilla elämämme osa-alueilla tehdään valintoja, jotka edellyttävät päätöksentekokykyä ratkaistaksemme pieniä tai suuria ongelmia. Yksilöiden kasvaessa ja ottaessa enemmän vastuuta, päätöksenteosta ja sen seurauksista tulee enemmän tai vähemmän tärkeitä riippuen siitä, keihin päätökset vaikuttavat. Yrityksen kannalta hyvä tai huono päätös saattaa vaikuttaa yrityksen kykyyn selvitä taloudellisesti; perheessä keskeiset päätökset vaikuttavat poikien ja tyttöjen elinmahdollisuuksiin. Tämän vuoksi päätöksentekoa ja ongelmanratkaisua ei pitäisi kouluttaa vain niille, jotka aikovat johtaa suuria yrityksiä. Päinvastoin, kaikkia niitä ihmisiä pitäisi kouluttaa, jotka kohtaavat haasteita henkilökohtaisella tasolla tai perhepiirissään. Toisin sanoen, päätöksentekoa ja ongelmanratkaisua koskeva koulutus koskee universaaleja elämäntaitoja ja näiden taitojen pitäisi olla kaikkien kansalaisten saatavilla.

Riippumatta siitä, mikä malli ongelman ratkaisemiseksi valitaan, päätöksentekoprosessi olisi suunniteltava siten, että se edistää halua ottaa vastuuta erilaisissa tilanteissa ja kriittisinä hetkinä. Prosessi on henkilökohtainen elämäntaito, joka edistää päätöksenteon onnistumista monilla tasoilla: henkilökohtaisella tasolla, perheen tasolla sekä ammatillisella tasolla.

Harjoitus 1:

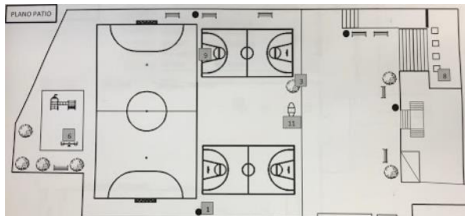
Harjoituksen nimi	PAPERILLE MAALAAMINEN
Kesto	60 minuuttia
Materiaalit	Isoja paperiarkkeja sekä maaleja ja pensseleitä tai värikyniä ja lyijykyniä. Pohdintalehtiö
Tavoite	Edistää oppimista periaatteella "älä koskaan tee asioita puolittain" ja lisätä osallistujien ymmärrystä koskien sitä, että aina asiat eivät tapahdu haluamallamme tavalla. Tavoitteena on parantaa kommunikointikykyä, löytää uusia tapoja ilmaista itseämme sekä purkaa estoja. Harjoituksessa työstetään turhautumista ja luovuutta.
Selvennykset	Harjoituksen tavoitteena on, että joukkueisiin jaetut osallistujat keksivät tarinan tyhjästä, sisällyttävät sen noin 5 metrin pituiselle paperille sisältäen erilaisia kohtauksia sekä arvaavat, mistä kilpailevan joukkueen tarinassa on kyse. Tarinoiden on heijastettava erilaisia arkielämän tilanteita, joissa heidän on käytettävä ongelmanratkaisutaitoja. Esimerkkejä, joita vanhemmille voitaisiin ehdottaa ovat: "Miten ratkaisisitte ajalliset haasteet lasten harrastuksiin liittyen?", "Miten ratkaisisit tilanteen, jossa sinun tulee järjestää lastesi luokkatovereille välipalaa, mukaan lukien pojalle, jolla on gluteeniallergia eikä sinulla näytä olevan hänelle mitään tarjottavaa?".

Harjoitus 2:

Harjoituksen nimi	ELÄMÄN TARJOAMIEN MAHDOLLISUUKSIEN TUTKIMINEN
Kesto	40 minuuttia
Materiaalit	Kuivaa savijauhetta, orgaanista kompostia, puun siemeniä, vettä, pieniä istutusastioita. Pohdintalehtiö
Tavoite	Tavoitteena on edistää ongelmanratkaisukykyä, kykyä sietää epävarmuutta sekä kykyä hallita riskejä. Tämä tehdään kokeellisen toiminnan avulla. Harjoituksessa pohditaan, miten tärkeää näiden taitojen kehittäminen lapsillemme ja itsellemme on.
Selvennykset	Harjoituksessa on kyse NendoDangon tekniikan mukaisten pallojen tekemisestä. Tätä varten jaamme tarvittavan materiaalin ryhmäkohtaisesti (vähintään 3 3-5 hengen ryhmää), mutta kaikkea materiaalia ei tulla jakamaan. Ohjaaja kertoo osallistujille tarinan, jossa hän selittää, että puista on maailmanlaajuinen puute ja että jokaisen maanosan tulisi valmistaa kyseisiä palloja tämän pulan ratkaisemiseksi. Kukin ryhmä edustaa yhtä näistä maanosista. Maanosat tekevät yhteistyötä pallojen valmistamiseksi sekä pohtivat tarvetta huolehtia ympäristöstä. Mitä enemmän palloja yhdistellään, sitä parempi. Heitä kannustetaan tekemään tämä mahdollisimman pian (tämä edistää ryhmien välistä kilpailua), mutta missään vaiheessa ei kuitenkaan puhuta siitä, että ryhmän tulisi olla ensimmäisenä valmis.

Harjoitus 3:

Harjoituksen nimi	KOTONA TOTEUTETTAVA VIHJEPELI
Kesto	50 minuuttia
Materiaalit	Paperi, kyniä, värejä, viivoitin, tarroja. Foorumin sisältävä verkkoalusta ryhmäkeskustelua varten
Tavoite	Tarjota lapsillemme mahdollisuuksia hallita epävarmuutta ja riskejä sekä tehdä päätöksiä ympäristönään peliympäristö. Pohtikaa edellä mainittujen osaamisalueiden hyötyjä lastemme kehitykselle.
Selvennykset	Osallistujien tulisi aluksi ymmärtää avaruudellisen orientaation merkitys lasten oppimisessa. Sen lisäksi, että ratapeleihin liittyvät toiminnot auttavat meitä orientoitumaan, niistä on myös suurta hyötyä päätöksenteko- ja ongelmanratkaisuprosesseissa. Tästä syystä ehdotamme harjoituksen yhteydessä, että tekisit kotona aarrekartan, johon on merkitty reitit ja vihjeet, jotta lapset voivat etsiä aarteita ja muodostaa sanoja vihjeiden perusteella. Osallistuja voi aloittaa tekemällä hyvin yksinkertaisen kartan kotinsa huoneesta, alla esimerkki kuntosalista: Luodun kartan avulla ympäri tilaa asetellaan tarroja ja ne merkitään karttaan. Kun kartta on valmis, se näytetään lapselle ja lapsi kutsutaan pelaamaan vihjepeliä. Seuraavaksi luodaan kartta talon muista huoneista, jopa koko talosta, ja pelataan samaa peliä. Kartan vaikeustaso ja tarrojen löytämiseen liittyvä vaikeusaste on sovitettava lapsen iän mukaan. Lapsen pitäisi seuraavaksi suunnitella omat karttansa samaa menetelmää käyttäen ja jakaa ne perheensä kanssa. Lapsi kohtaa suunnitteluprosessissa vaikeuksia ja joutuu tekemään päätöksiä. Aikuisen tulisi tukea lasta, muttei kuitenkaan ohjata tai auttaa.

	Lapsen tulisi harjoituksen aikana kokea myös epävarmuutta joutuessaan toimimaan prosessin päähenkilönä. Lapsen tulisi tuntea prosessin myönteiset ja kielteiset puolet.
--	---

Vinkkejä moduulin 6 ohjaamiseen

Ongelmanratkaisua ja päätöksentekoa helpottavia malleja on monia ja useimmat niistä pyörivät seuraavien keskeisten vaiheiden ympärillä:

1.- Ongelmaan keskittyminen:

Ensin olisi lisättävä tietoisuutta ongelman luonteesta, tehtävä siitä tuttu sekä lisättävä ymmärrystä sitä kohtaan, että ongelmat ovat osa elämää. Tällä tavoin kehitetään myönteisempää suhtautumista ongelmaa tai tilannetta kohtaan ja vältetään vahingollinen itsekritiikki.

2.- Ongelman määrittely ja muotoilu:

Kun myönteinen asenne ongelman ratkaisemista kohtaan on luotu, tulisi seuraavana tavoitteena olla ongelman analysointi. Tämä tehdään keräämällä ne asiaankuuluvat tiedot, jotka voivat auttaa meitä ratkaisemaan ongelman. Usein ongelman huono määrittely aiheuttaa eniten epävarmuutta ja huolta.

3.- Vaihtoehtoisten ratkaisujen etsiminen: Yksilöt voivat löytää monenlaisia ratkaisuja ongelmiinsa. Jotta voitaisiin kerätä määrällisesti ja laadullisesti suuri määrä ratkaisumahdollisuuksia, edellyttää tämä luovuutta ja mielikuvitusta. Tämä tulisi myös tehdä rakentavan asenteen kera, niin ettei mitään tiettyä ehdotusta arvosteltaisi etukäteen.

4.- Päätöksenteko:

Kun eri vaihtoehdot/ratkaisut ongelmaan on tunnistettu, seuraava vaihe on päätöksen tekeminen. Tässä vaiheessa yksilön on pohdittava kuhunkin ratkaisuun liittyen ratkaisun tuloksia lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä... Tässä vaiheessa olisi myös käsiteltävä päätöksen peruuttamismahdollisuuksia, sen vaikutuksia jne. Jos päätöstä ei voi peruuttaa, seurauksia olisi pohdittava erityisen huolellisesti.

5.- Viimeinen vaihe on päätöksen täytäntöönpano ja sen vaikutusten seuranta.

Valittu vaihtoehto on pantava täytäntöön ja sen tehokkuutta on arvioitava. Tällöin tulee olla itsekriittinen ja ratkaisuja olisi kyettävä muotoilemaan uudelleen, jos tulos ei ole odotusten mukainen. Kuten mainittua, päätöksenteko on ymmärrettävä jatkuvana oppimisprosessina, eikä korjaavien toimien toteuttamista pidä epäröidä tai välttää, jos ne koetaan tarpeellisiksi.

Moduulin 6 päätelmät

Toivomme voivamme tarjota tässä moduulissa joitakin suuntaviivoja ja harjoituksia, joiden avulla kouluttajat voivat kulkea vanhemman kanssa kohti parempaa itsetuntoa ja itse luottamusta sekä auttaa vanhempia tutkimaan rajoja yhdessä lastensa kanssa. Näitä ominaisuuksia tarvitaan, jotta aktiivisesta päätöksentekoprosessista muodostuisi osa lasten asennetta. Lisäksi analysoimme kaikkia niitä oppimismahdollisuuksia, joita päätöksenteosta johtuvien ongelmien ratkaiseminen voi tarjota.

Lisätukea vertaisopettajille

Valmistautuminen on avainasemassa.

Riippumatta siitä, järjestetäänkö koulutus kasvokkain vai verkossa, sinun tulisi valmistautua etukäteen ja varmistaa, että ymmärrät kunkin istunnon sisällön ja tunnet olosi mukavaksi suunnitelman ja sen toteutuksen suhteen. Kaikkien harjoitusten tulisi kannustaa vanhempia pohdiskeluun, sillä se auttaa heitä kehittämään vanhemmuuteen liittyvien taitojen lisäksi myös useita muita taitoja. Vanhemmat voivat oppia ymmärtämään, miksi yrittäjämäiset taidot ovat vanhemmuudessa niin tärkeitä. Nämä taidot auttavat tukemaan sekä vanhempien että heidän lapsensa/lastensa kehitystä. Vanhemmat kehittävät ja käyttävät usein monenlaisia taitoja jokapäiväisessä elämässä, ja useat näistä taidoista ovat hyvin hyödynnettävissä myös työmarkkinoilla - vanhemmat eivät vain aina tunnista taitoja tällaisiksi! Yksittäinen oppija voi kehittyä vain pohtimalla. Vanhemmat, jotka käyttävät reflektiivisiä käytäntöjä, rohkaisevat lasta/lapsia tekemään samoin.

Esittäytymisen ja tunnelmaa keventävän toiminnan jälkeen voit siirtyä istunnon harjoituksiin. Tunnelmaa keventävä toiminta tukee oppijoita toimimaan ryhmänä ja tutustumaan toisiinsa. Tunnelmaa keventävä toiminta eroaa oppimistehtävistä, eikä sen tarvitsekaan liittyä mihinkään oppimistulokseen. Tämä toiminta kestää yleensä 5-10 minuuttia.

Muista vertaisopettajana, että tunti suunnitelma on hyvä käydä läpi etukäteen ja varmistaa, että ymmärrät sen täysin. Ymmärrä sisältö sekä oppimistulokset, joita odotat saavuttavasi. Voit halutessasi luoda PowerPoint-esityksen ja käyttää sitä oppilaiden ymmärryksen ja opetuksesi tukena. Oppilaiden vanhemmat voivat hyvinkin olla eri tasoilla oppimisessaan, mikä sinun tulee ottaa huomioon. Muista, että hiljaisuus on avainasemassa - odottaessasi oppilailta vastauksia, anna heille aikaa miettiä. Älä myöskään paljasta heti haluamaasi vastausta, vaan jaa osallistujat pienempiin ryhmiin yhtä tai useampaa harjoitusta varten. Käytä omaa harkintaasi.

Kunkin koulutustilaisuuden lopussa on hyvä muistuttaa oppijoita seuraavan tilaisuuden päivämäärästä ja kellonajasta sekä käsiteltävästä aiheesta tai moduulista. Kunkin moduulin lopussa on myös hyvä täyttää yksilölliset arvioinnit, jotta oppilaat voivat arvioida oppimistaan ja antaa palautetta siitä, mikä toimi hyvin ja mikä ei. Kannusta myös ryhmäpalautteen antamiseen ja tarkista, onko kelläkään kysyttävää tai tarvitaanko johonkin käsiteltyyn aiheeseen selvennystä. Jos sinulta kysytään kysymys etkä tiedä vastausta, voit kertoa tämän ääneen. Opettajina meillä ei ole kaikkia vastauksia, ja joskus meidän on etsittävä vastaukset, jotta voimme ensi kerralla jakaa ne luokan kanssa. Jos tieto on tarkoitettu vain yhdelle oppilaalle, voit lähettää hänelle sähköpostia ja antaa ehdotuksia, mistä etsiä tietoa esim. viitteitä organisaatioihin tai resursseihin.

Ole luonnollinen sekä oma itsesi, ole tietoinen hengityksestäsi ja pysy rauhallisena. Olet täällä vanhempana, joka tukee muita vanhempia, ja he haluavat kuulla, mitä sinulla on sanottavana. Noudata tuntisuunnitelmia ja ehdotettuja harjoituksia sekä seuraa käytettyä aikaa, jotta voit hallita aikaa, joka mahdollisiin keskusteluihin voidaan käyttää. Mikäli jokin asia ei suju suunnitelmien mukaan, sinun on ehkä oltava kekseliäs ja muutettava tehtäviä lyhyellä varoitusajalla - älä anna tämän kuitenkaan häiritä itseäsi - näin käy meistä parhaillekin silloin tällöin. Etsi omia tapojasi toimia, opi virheistä ja ota oppia omalta esikuvaltasi.

Lisäresurssit

AVOIMET OPETUSRESURSSIT

Nro.	Resurssin nimi ja selitys	Resurssin tyyppi (artikkeli/video jne.?)	Linkki resurssiin	Kieli
1	Entrecomp Edu. Alusta, joka sisältää kaikki materiaalit, liittyen yrittäjävalmiuksiin ja yrittäjyyskoulutukseen. Materiaalit liittyvät seuraaviin aiheisiin: suunnittelu ja organisointi sekä opetus ja koulutus.	Web-alusta	https://entrecompedu.eu/framework/	Monikielinen
2	Familias Cultura Emprendedora. Sisältöä aiheesta Yrittäjyyskasvatus perheissä	Hakemisto työtavoista ja työkaluista	https://culturaemprendedora.extremaduraempresarial.es/comunidad/familias/	Espanja
3	Juega y Crece. Pöytäpeli, jota voi käyttää apuna taitojen kehittämisessä	Alustalta voi ladata pelin "Play and Grow"	http://juventudextremadura.juntaex.es/web/guia-interactiva	Espanja
4	YouTube-kanava cultura emprendedora. Kokemuksia, menetelmiä ja toimintaa Extremaduran yrittäjyysohjelmiin liittyen.	Videoita	https://www.youtube.com/channel/UCdI-2IYNBj6_oCtWPggbVsw	Espanja
5	Lue, leivo ja unelmoi - 8 yksinkertaista tapaa tukea lapsesi luovuutta. Luovuuden tukeminen ei vaadi maksullisia taideharrastuksia ja muodissa olevia leluja. Listasimme helppoja ja edullisia tapoja vaalia lapsen luovuutta. Luo lapselle mahdollisuus	Artikkeli	https://kaksplus.fi/perhe/kasvatus/lukekaa-leipokaa-ja-haaveilkaa-8-yksinkertaista-tapaa-joilla-tuet-lapsen-luovuutta/	Suomi

	nukkua rauhassa, äläkä ratkaise kaikkia arvoituksia hänen puolestaan.			
6	Lapsen luovuuden tukeminen Vuorovaikutus on avain lapsen ajattelun kehittämisessä	Artikkeli	https://www.creativeindustries.fi/lasten-luovuuden-tukeminen/	Suomi
7	Luovuuden ja ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen. lapsi harjoittelee syy-yhteyksiä ja ongelmanratkaisutaitoja Leikin avulla.	Artikkeli	https://www.leikkien.fi/sivu/23/leikkien-learns-luovuus	Suomi
8	Luovuus ja itsenäisyys	Artikkeli	https://aitiidenihme.fi/kasvatus/tapoja-kannustaa-lastaluovuuteen/	Suomi
9	Taiteen rooli lapsen kehityksessä sekä tavat, joilla vanhemmat voivat innostaa Lapsiaan luovuuteen.	Artikkeli	https://fi.momkidzone.com/importance-art-your-child-your-child-s-development	Suomi
10	Miten kasvattaa lapsista menestyksekkäitä	Video	https://www.youtube.com/watch?v=vZ4XcNuNIOg	Englanti
11	Vinkkejä Vanhemmuuteen – Miten opettaa yrittäjyystaitoja lapsille	Video	https://www.youtube.com/watch?v=Gr3SxXz800k	Englanti
12	Yrittäjyyshenkisen ajattelutavan opettaminen lapsillesi	Artikkeli	https://medium.com/age-of-awareness/teaching-your-kids-to-have-an-entrepreneurial-mindset-9aea6146cffd	Englanti

13	Miksi yrittäjyys muistuttaa vanhemmuutta!	Artikkeli	https://www.linkedin.com/pulse/why-entrepreneurship-akin-parenting-revathi-krishna/	Englanti
14	Miksi omiin kykyihin luottaminen on tärkeää	Video	https://www.youtube.com/watch?v=agwsjYg9hJ8	Englanti
15	Viisastu ja ajattele - kuvakirjat (5) Tarinankerronta on tehokas tapa välittää ajatuksia ja tunteita. Se voi auttaa oppijoita tunnistamaan ja käsittelemään asioita sekä selventämään omia uskomuksiaan ja arvojaan.	Tarinakirjat ja oppaat	https://ccea.org.uk/oppimis-resurssit/opetussuunnitelmien tukeminen ja arviointi/perusresurssit#jakso-6538	Englanti
16	Loman suunnittelu Tämä materiaalikokonaisuus edistää oppimista taloudellisiin valmiuksiin liittyen esimerkiksi seuraavin teemoin: Lomakohteen valinta tai Miten maksan lomani?	Materiaalit ja opas	https://ccea.org.uk/oppiminen-resurssit/suunnittelu-your-holiday	Englanti
17	Rahoillasi on merkitystä	Materiaalit ja opas	https://www.young-enterprise.org.uk/your-money-matters-northern-ireland/	Englanti
18	F.A.B.U.L.A.-hankkeen tarkoituksena on sitouttaa, motivoida ja kannustaa nuoria yrittäjyyteen ja talouslukutaitoon sekä poistaa ajatuksia saavuttamattomista, monimutkaisista, elitistisistä tai tavoittamattomissa olevista varoista liittyen jokapäiväiseen elämään ja toimintaan.	Tehtäväkirja, verkkosivusto ja verkkoharjoitukset	https://fabula.conform.it/fedro/financial-koulutus/	Englanti

19	Seuraavan sukupolven henkilökohtainen rahoittaja (NGPF) Ilmaiset verkkopelit tarjoavat tehtäviä, joiden avulla oppilaat voivat ottaa osaa päätöksentekoon, esimerkiksi budjetointiin liittyen.	Vuorovaikutteiset online arcade-pelit	https://www.ngpf.org/arcade/	Englanti
20	7 tapaa opettaa yrittäjyyttä lapsillesi	Artikkeli	https://codakid.com/7-ways-to-teach-your-kids-to-become-entrepreneurs/	Englanti
21	Vanhempien ajattelu, uskomukset ja arvot: Yrittäjätaitojen vakiinnuttaminen perheeseen -	Tutkimusartikkeli	Linkki PDF-tiedostoon: file:///C:/Users/studente/Downloads/Parental Thinking Beliefs and Values Establishing %20(1) .pdf https://www.researchgate.net/publication/338475419 Parental Thinking Beliefs and Values Establishing Entrepreneurial Skills in the Family the Family	Englanti
22	Kannusta kriittiseen ajatteluun 3:lla kysymyksellä Brian Oshiro TEDxXiguan Brian Oshiro TEDxXiguan	Video	https://www.youtube.com/watch?v=0hoE8mtUS1E	Englanti
23	Oppitunti luovan neron kasvattamiseksi Robin Konie TEDxSaltLakeCity TEDxSaltLakeCity	Video	https://www.youtube.com/watch?v=Jv0oEjs68I4	Englanti
24	Kuinka opettaa lapsillesi yrittäjyyttä	Video	https://www.youtube.com/watch?v=Mcwb8A3HYaM	Englanti

25	Entrecomp for all on hanke, jonka tavoitteena on parantaa sekä nuorten yrittäjien että naisyrittäjien yrittäjyysvalmiuksia. Materiaali auttaa käyttäjiä suodattamaan yrittäjyysoppimiseen tarkoitettuja avoimia julkaisuja helpommin. Sivusto poistaa avoimien opetusresurssien käyttöön liittyviä esteitä, kuten esteitä niiden näkyvyydessä, esteitä resurssien välisissä yhteyksissä. Sivusto suodattaa tietomäärää sosiaalisissa verkostoissa, jotta resurssit olisivat helpommin saatavilla.	Diagnostinen arviointi on yhdistetty relevanttien multimediaresurssien yksilölliseen suodattamiseen.	http://entrecom4all.eu/	Englanti, espanja, italia ja unkari
26	Heart over Head -kansalaisliike on perustamisestaan vuodesta 2014 lähtien pyrkinyt siihen, että ihminen ja hänen perusoikeutensa arvioidaan uudelleen. Liikkeen ”kymmenen sydäntoivetta” tarjoavat kohtaamispaikan, josta käsin yhdessä muiden kanssa voidaan tutkia mahdollisuuksia parempaan tulevaisuuteen.	Verkkosivu	http://www.hartbovenhard.be/portfolio/diversiteit-is-realiteit/	Hollanti
27	100000 belgialaista yrittäjää Oppaassa esitetään joukko kysymyksiä, joilla tuetaan yrittäjiksi aikovia sekä kehoitetaan heitä pohtimaan tärkeitä asioita yrittäjäksi ryhtymiseen liittyen.	PDF-tiedosto sisältää kysymyssarjan, joka auttaa tarkentamaan ajatuksia ja pohtimaan tärkeitä asioita.	https://www.100000entrepreneurs.be/wp-content/uploads/2015/07/Guide-de-formation-Intervention-2.pdf	Ranska

28	STEP Entreprendre -ryhmä on perustettu tukemaan yrittäjiksi aikovia sekä jo yrittäjinä toimivia neuvonnalla, koulutustilaisuuksilla ja tapahtumilla. Tarkoituksena on kehittää verkostoja, saada neuvoja, luoda työtiloja sekä käsitellä aiheita, jotka ovat tärkeitä henkilöille, jotka työskentelevät sellaisten hankkeiden tai aloitteiden parissa, joissa käsitellään yrittäjyyteen liittyviä teemoja tai tavoitteita.	Verkkosivu, joka sisältää neuvoja ja ohjeita vapaaehtoisryhmän perustamiseen liittyen.	https://www.stepentreprendre.be/	Ranska
29	Reseau Entreprendre Bruxelles Intohimoa yrittäjyyttä kohtaan sekä halua välittää sitä eteenpäin. Järjestö pyrkii tukemaan aloittelevia yrittäjiä mentoreiden ja vapaaehtoisten avulla. Järjestö tarjoaa yrittäjille myös lainoja.	Yrittäjäverkosto on perustettu tarjoamaan neuvontaa ja rahoitusta seuraaviin tarkoituksiin: yrittäjä-hankkeet	https://www.reseau-entreprendre.org/bruxelles/	Ranska

ParENTrepreneurs- sosiaalinen oppimisalusta

Aiemmin lueteltujen OER:ien (kaikille avoimien opetusresurssien) lisäksi on hyvä muistaa, että myös verkkoalustalta löytyy jo nyt runsaasti saatavilla olevia resursseja.

Osoitteesta <https://parentrepreneurs.eu/> löydät ParENTrepreneurs-hankkeen verkkosivuston.

Sivusto on jäsennelty seuraavasti:

Hanke

Sivuston tästä osiosta löydät lisätietoja hankkeesta, sen tavoitteista sekä tärkeimmistä tuloksista ja osallistuvista hankekumppaneista.

<https://parentrepreneurs.eu/about-the-project/>

Blogi

Hankekumppanit ovat kirjoittaneet blogia, josta löydät mielenkiintoisia artikkeleita ja esimerkkejä yrittäjyyteen ja vanhemmuuteen liittyen.

<https://parentrepreneurs.eu/category/blog/>

Sosiaalisen oppimisen alusta

Olemme luoneet verkkokurssin vanhemmille, jotta he voisivat oppia, miten sisällyttää yrittäjämäinen ajattelutapa osaksi vanhemmuutta auttaakseen lapsiaan ja perhettään menestymään alati muuttuvassa maailmassa. Kurssi sisältää on 6 moduulia (1. Vanhemmuus, perhedynamiikka ja yrittäjähenkisen ajattelutapa, 2. Mahdollisuuksien havaitseminen yrittäjähenkisyyden vahvistajana, 3. Yrittäjähenkisyyden vaaliminen luovuuden edistämiseksi, 4. Sinä ja muut,

5. Luovuuden ja innovatiivisten ideoiden edistäminen, 6. Päivittäinen ongelmanratkaisutaitojen ja päätöksentekokykyjen harjoittelu).

Moduulit ovat vapaasti käytettävissä rekisteröitymisen jälkeen [englanniksi](#), [italiaksi](#), [espanjaksi](#) ja [suomeksi](#). Voit suorittaa ne missä tahansa järjestyksessä ja omaan tahtiisi.

Inspiraatio

Hankekumppanit ovat luoneet kasvavan kokoelman taustalukemista, teoriavideoita, inspiroivia esimerkkejä, itsearviointityökaluja, vanhempien osaamisen kehittämiseen tähtäävää toimintaa sekä toimintaa, joka on suunnattu lapsille.

Materiaalit on järjestetty seuraaviin osaamisalueisiin: 1. Mahdollisuuksien havaitseminen, 2. Luovuus, 3. Ideoiden arvioiminen, 4. Eettinen ja kestävä ajattelu, 5. Minäpystyvyys ja luottamus omiin kykyihin, 6. Motivaatio ja sitkeys, 7. Työskentely muiden kanssa ja muiden motivointi toimintaan, 8. Suunnittelu ja hallinnointi, 9. Epävarmuuden, tulkinnanvaraisuuden ja riskien sietäminen, 10. Kokemuksista oppiminen

Sivustolla on useita suodatinmahdollisuuksia, jotka on suunniteltu tukemaan sivuston käyttöä. Osaamisalueen ja sisältötyypin mukaisen haun lisäksi käyttäjä voi valita kielen (englanti, ranska, espanja, italia, suomi) ja suodattaa tuloksia eri ikäryhmien mukaan (2-6, 6-12, 12-16, 16+).

<https://inspo.pentr.eu/>

Mikäli sinulta löytyy kommentteja tai materiaalia, josta olisi hyötyä vanhemmille, älä epäröi liittyä MeWe-ryhmäämme. Rohkaisemme sinua osallistumaan keskusteluun!

MeWe-ryhmä: <https://mewe.com/group/5fa3f3d5164d6828af2f0025>

Ryhmässä voit keskustella samanhenkisten vanhempien sekä hankekumppaneiden kanssa.

Yhteisö ja yrittäjyyskulttuuri

Hankeorganisaatio: IPA, Alankomaat

Miten vanhemmat voisivat päästä osaksi yhteisöä sekä verkostoitua muiden maan vanhempien kanssa?

Monet käyttävät Alankomaissa järjestettyjä lastenhoitopalveluja jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Erilaisissa instituutioissa, kuten kouluissa, ammattilaiset kuitenkin painottavat vanhempien osallistumista toimintaan. Ihmiset harrastavat usein myös muuta toimintaa yhdessä lastensa kanssa, kuten urheilua, jolloin vanhemmat ovat osa myös tätä yhteisöä.

Vinkkejä, miten verkostoitua maan muiden vanhempien kanssa.

Ota selvää, ketkä ovat avainasemassa niissä yhteisöissä, joihin lapsesi kuuluvat. Mikäli sinusta tuntuu, ettei sinua ole otettu mukaan toimintaan asianmukaisella tavalla, järjestä tapaaminen lapsesi opettajan tai koulun johtajan kanssa.

Miten yrittäjämäistä ajattelutapaa voidaan levittää maassa asuville vanhemmille.

Yrittäjähenkinen ajattelutapa on Alankomaissa vahva osa vanhempien jokapäiväistä elämää. Jos olet syntynyt täällä, pidät täysin normaalina sitä, että luotat lapsiin, annat heille vapautta sekä luotat heidän itsenäisyyteensä. Tällöin annat heidän pyöräillä kouluun tai kauppaan yksin tai kavereiden kanssa jopienestä pitäen. On myös normaalia, että jo 13-14- vuotiailla lapsilla on työ perheen taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Mikäli olet ulkomaalainen tai maahanmuuttaja, kysy rohkeasti kysymyksiä liittyen hollantilaiseen tapaan kasvattaa lapsia. Kysy koulun osoittamasta luottamuksesta lapsia kohtaan sekä lasten itsenäisyydestä. Hollantilaiset vanhemmat ovat rehellisiä ja avoimia, ja useimmissa tapauksissa he myös kertovat muille mielellään hollantilaisuudesta.

Hankeorganisaatio: Inova Consultancy, Iso-Britannia

Miten vanhemmat voisivat päästä osaksi yhteisöä sekä verkostoitua muiden maan vanhempien kanssa?

ParENTrepreneurs-koulutus kannustaa laajempaan verkostoitumiseen vanhempien kesken niin kouluissa, vanhempainjärjestöissä, ilta päiväkerhoissa kuin koulun ulkopuolisessakin toiminnassa jne. Nämä vaihtoehdot edistävät luottamuksen kehittymistä vanhempien ja lasten välillä. Verkostoituminen tukee tiedon jakamista ja opastaa sellaisiin koulutusmahdollisuuksiin liittyen, joilla yrittäjyystaitoja voitaisiin kehittää edelleen. Tämä puolestaan lisää yhteisön osallistumista ja sitoutumista sekä lisää yrittäjähenkistä ajattelutapaa ja toimintaa entisestään. Tämä tekee yhteisöistä kukoistavia ja kestävämpiä. Lapset kukoistavat ympäristöissään ja heistä kehittyy luontaisesti luovia.

Vinkkejä, miten verkostoitua maan muiden vanhempien kanssa.

Osoita kiinnostusta yhteisöäsi kohtaan ja ota selvää, mitä alueellasi tapahtuu. Tämä auttaa lisäämään verkostoitumista ja keskustelua muiden vanhempien kanssa. Keskustele lastesi kanssa siitä, missä yhteisössä he asuvat, mistä he pitävät, mitä voisi parantaa jne. Jos alueellanne on esimerkiksi ongelmia roskaamiseen liittyen, ottakaa lapsenne mukaan ideoimaan, miten ongelma voitaisiin ratkaista. Järjestäkää esimerkiksi viikonloppuna hetki, jolloin roskia kerätään yhdessä - tämä on hyvä tapa verkostoitua ja tutustua toisiin sekä edistää yhteisöä ja yrittäjyyttä koskevaa ylpeyttä. Ottakaa kaikki mukaan.

Miten yrittäjämäistä ajattelutapaa voidaan levittää maassa asuville vanhemmille.

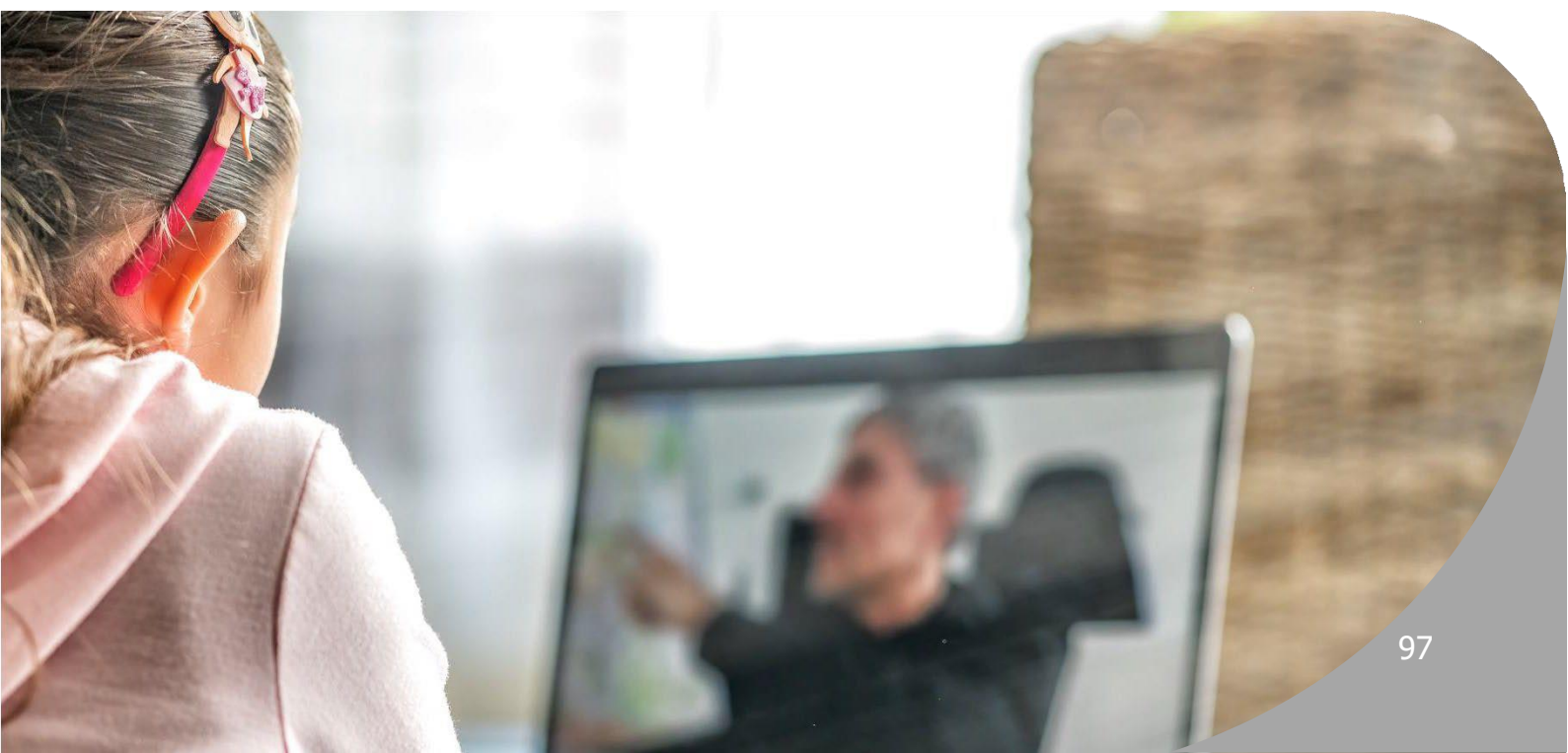
Jos harjoitat esimerkiksi roskien keräämistä tai mitä tahansa muuta toimintaa, jaa tulokset joko ParENTrepreneurs-foorumilla tai paikallisella/alueellisella tasolla. Jaa hyödyllisiä käytäntöjä esimerkiksi uutiskirjeissä, valokuvissa (tietosuojaan ja suostumukseen liittyvät kysymykset huomioon ottaen), vanhempainryhmissä tai erilaisilla verkkoalustoilla. Jos otat valokuvia, muista noudattaa protokollaa ja hankkia lupa niissä näkyviltä ihmisiltä sekä noudata tietosuojaa koskevia ohjeita. Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun on kyse lapsista.

Työskentely ja vuorovaikutus maan koulujen kanssa.

ParENTrepreneurs-ohjelman jatkuvan menestyksen varmistamiseksi on tärkeää selvittää, mitä kouluissa tapahtuu paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Levitä tietoa sosiaalisessa mediassa ja internetin välityksellä.

tiedotusvälineet ja Internet, koska niissä voidaan jakaa runsaasti tietoa.

Isossa-Britanniassa yrittäjätaidot ovat nykyisin osa toisen asteen koulutusta. Koulutuksen johdonmukaisuutta voidaan toki kyseenalaistaa, ja äskettäinen maailmanlaajuinen Covid-pandemia vaikutti tietysti myös valtavasti siihen, miten opetusta järjestetään - eikä ainoastaan pandemian aikana järjestettyyn opetukseen liittyen vaan yleisesti, sillä jotkin uudet tavat ovat yleistymässä, esimerkiksi hybridioppiminen, jolloin opetuksessa käytetään sekä verkossa että kasvokkain tapahtuvaa opetusta. Monet koulut käyttivät luovuutta varmistaakseen, että koulunkäyntiä voidaan jatkaa ja niin henkilökunta, vanhemmat kuin oppilaatkin omaksuivat yrittäjyystaitoja. Perinteisten opetusmenetelmien yhdistäminen digitaalisempiin lähestymistapoihin on nyt paljon yleisempää. Hybridiopetuksessa on omat haasteensa, mikäli puolet oppilaista ovat fyysisessä luokkahuoneessa ja toinen puoli oppilaista verkon välityksellä. Arkielämän taidot, kuten viestintä, päätöksenteko, luottamus omia kykyjä kohtaan, itseluottamus, tiimityö ja verkostoituminen ovatkin uusien toimintatapojen myötä tarkastelun alla.

Hankeorganisaatio: CEYE, Espanja

Miten vanhemmat voisivat päästä osaksi yhteisöä sekä verkostoitua muiden maan vanhempien kanssa?

Vanhempien osallistaminen perustuu sellaisen ympäristön luomiseen, jossa heidän läsnäolonsa on välttämätöntä, jotta he voisivat toimia tehokkaasti osana järjestelmää, joka on kiinnostunut koulutuksen jatkuvasta kehittämisestä ja yhteisön kaikkien osien horisontaalisesta osallistumisesta. Ympäristön tulisi olla sellainen, jossa kommunikaatio on avointa oppilaitosten ja perheiden välillä. Ympäristön tulisi osallistaa kaikkia yhteisön jäseniä. Näin yhteisölle muodostuisi yhteinen ympäristö, jossa se voisi hyödyntää yhteisiä välineitä ja prosesseja. Voisimme antaa vanhemmille mahdollisuuden ottaa mukaan toimintaan myös muita vanhempia ja muita perheitä. Perheiden ja vanhempien kouluttajien toiminta tulisi olla sellaista, että kouluttajat ymmärtävät kasvatuksessa olevan kyse kuuntelemisesta, auttamisesta ja taitojen edistämisestä. Tarkemmin ottaen taidoilla tarkoitetaan konfliktien ratkaisemista sekä motivaatiota ja sitkeyttä. Tällaisten perheiden tunnistaminen ja näiden perheiden huomioiminen on yhteisön tehtävä.

Vinkkejä, miten verkostoitua maan muiden vanhempien kanssa.

- Vanhempia koskevien virallisten ja epävirallisten verkostojen luominen. Virallisilla verkostoilla tarkoitetaan verkostoja, jotka ovat peräisin instituutioista. Epävirallisilla verkostoilla tarkoitetaan verkostoja, joita voidaan tunnistaa ja luoda muissa ympäristöissä, kuten leikkipuistoissa, urheiluseuroissa, yhdistyksissä, kaupungeissa jne.

- Perheiden roolin analysoiminen liittyen monialaiseen koulutukseen ja akateemista koulutusta täydentävään koulutukseen. Näin tehdessä pystymme kartoittamaan yrittäjyyskasvatuksen nykytilaa sekä voimme työskennellä yrittäjyystaitojen parissa kotona.

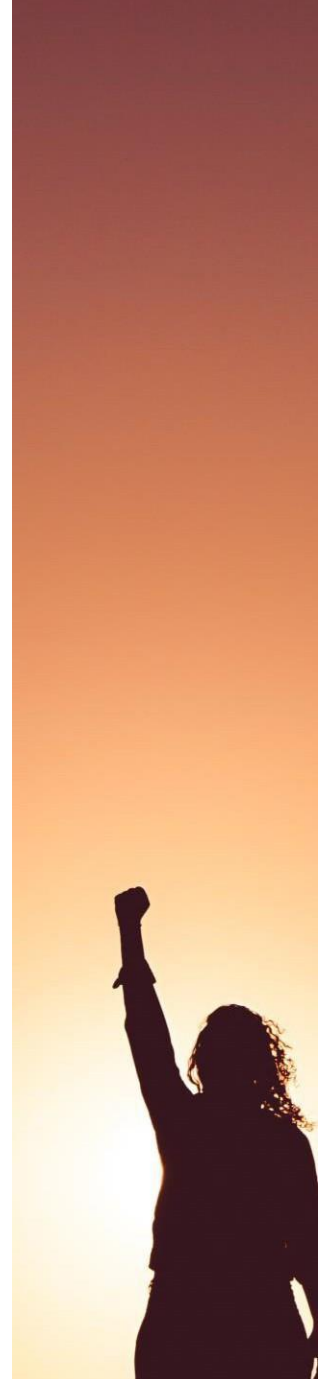
- Sellaisten yhteisön toimijoiden tunnistaminen, jotka voisivat johtaa ja edistää verkostoja.

- Yhteisön osapuolien välisen viestinnän edistäminen. Viestinnän on oltava sujuvaa ja sen on vastattava kaikkien osapuolten tarpeisiin, yrittäjyystaitojen teoreettiskäytännöllisiä puitteita unohtamatta.

- Työryhmien/vertaisryhmien itsenäisyyden edistäminen. Näin voisimme toteuttaa perheissä tapahtuvaa yrittäjyyskasvatusta tehokkaasti ja jatkuvasti.

Miten yrittäjämäistä ajattelutapaa voidaan levittää maassa asuville vanhemmille.

Instituutioiden ja perheiden väliseen suunnitelmalliseen ja tehokkaaseen viestintään olisi hyvä sitoutua. Voimme työskennellä luodaksemme viestiin, jossa korostamme, että koulutus on mahdollista ja, että koko yhteisöllä on tärkeä rooli lasten kouluttamisessa alati muuttuvassa ympäristössämme. Pyrimme pienentämään taloudellisen aseman merkitystä ja korostamme ihmisten uteliaisuutta, joustavuutta ja aktiivisuutta.

Jotta prosessia voitaisiin jatkaa optimaalisella tavalla, on välttämätöntä tunnistaa aloja tai yrityksiä, jotka eivät kuulu kyseisen koulutusalan pariin, mutta joilla on vaikutusta yhteisöön. Näin luomme liittoutumia, jotka edistävät yrittäjyyskasvatuksen edistämistavoitteidemme saavuttamista.

Viestinnässä on pyrittävä vastaamaan koulutusallalla esitettyihin ikuisuuskysymyksiin: Miksi työskennellä yrittäjyyskasvatuksen parissa? Miten henkilökohtaisten ja yhteisön haasteiden ratkaiseminen edistää yhteisöämme, koulutusjärjestelmäämme ja lapsiamme? Haasteet liittyvät sosiaalisiin, ympäristöön liittyviin, kaupunkeihin liittyviin, henkilökohtaisiin haasteisiin jne.

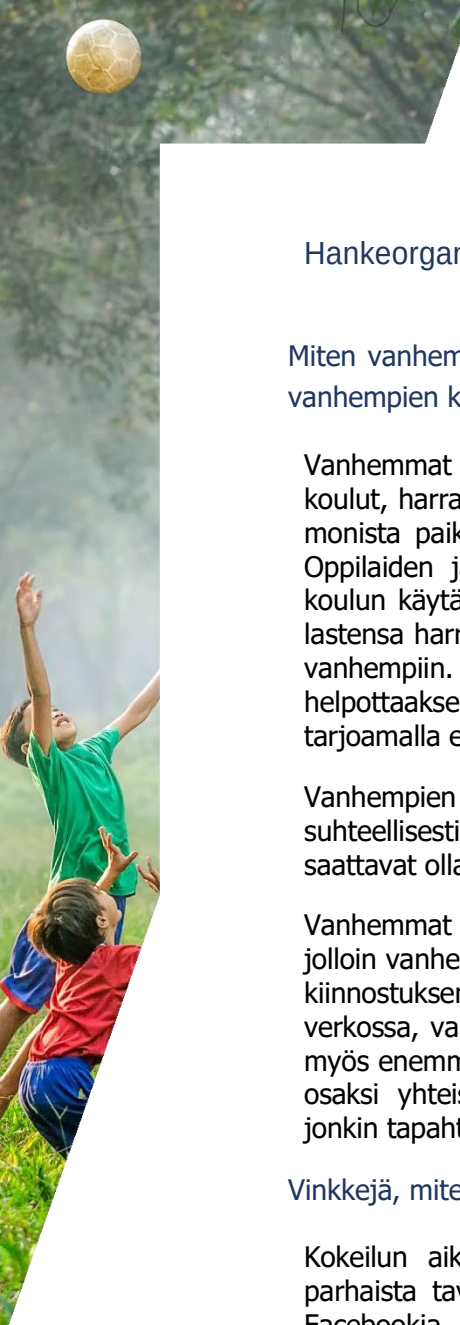
Työskentely ja vuorovaikutus maan koulujen kanssa.

Kokemuksemme mukaan vuorovaikutusta varten on löydettävä "tekosyy", joka mahdollistaa yhteydenpidon ja yhteistyön.

Meidän on löydettävä yhteisiä piirteitä sekä yhteisiä haasteita ja ongelmia, jotta voimme aloittaa vuoropuhelun, jonka avulla aloittaa sellainen toiminta, jolla pyritään avaamaan prosesseja ja työstämään ratkaisuja.

Nämä "tekosyyt" voivat kytkeytyä esimerkiksi kestävästä kehityksen tavoitteisiin liittyvien maailmanlaajuisien kysymysten parissa työskentelyyn, yhteisen alueen parantamiseen tai yhteisten ryhmien kanssa työskentelyyn. Kyse on globaalista paikalliseksi ja paikallisesta globaaliksi siirtymisestä. Tässä vaiheessa luodaan suhteita, jotka vahvistavat toimielinten identiteettiä ja suosivat työtä ja tuloksia.

Oppilaitoksissa on usein haasteellista ottaa käyttöön uutta sisältöä kurssien, ohjelmien tai vastaavien muodossa. Meillä on se etu, että yrittäjyyskasvatus voidaan sovittaa mihin tahansa alaan, minkä vuoksi aihe voitaisiin ottaa käyttöön muita oppimisprosesseja hyödyntäen. Kouluissa on esimerkiksi toimintaa, joka edistää terveellisiä ruokailutottumuksia. Ottaisimmeko siis mukaan toisen aktiviteetin, jossa puhutaan yrittäjyydestä, vai voisimmeko käyttää terveellistä ruokailua koskevaa ohjelmaa myös yrittäjyystaitojen työstämiseen? Voisimme luoda yhteisöä osallistavia prosesseja, joissa koulun oppilaat ovat terveellisen ruokavalion ohjelman päähenkilöitä: he analysoivat mahdollisuuksia hankkia paikallisia, valvottuja ja kestäviä tuotteita ja luovat siten toimintaa, joka helpottaa tuotteiden kulutusta. Oppilaat hankkisivat myös tietoa siitä, mitä oikeanlainen syöminen merkitsee terveydellemme ja tulevaisuudellemme. Prosessilla olisi tietenkin epäilemättä vaikutuksia myös kotona.

Hankeorganisaatio: VAMK, Suomi

Miten vanhemmat voisivat päästä osaksi yhteisöä sekä verkostoitua muiden maan vanhempien kanssa?

Vanhemmat voivat osallistua yhteisön toimintaan yleisimmin lasten kautta. Lasten koulut, harrastusryhmät, vanhempainillat ja vanhempainyhdistykset ovat muutama monista paikoista, joissa vanhemmat voivat mahdollisesti liittyä osaksi yhteisöä. Oppilaiden ja heidän vanhempiansa välisiä WhatsApp-ryhmiä käytetään joskus koulun käytännön asioista keskustelemiseen. Vanhemmat, jotka tapaavat toisiaan lastensa harrastusryhmissä, ovat yleensä aktiivisimpia solmimaan yhteyksiä muihin vanhempiin. Opettajilla on toisaalta myös tapana nähdä jonkin verran vaivaa helpottaakseen vanhempien välisen yhteisön muodostamista, esimerkiksi tarjoamalla englanninkielisiä käännöksiä pyydettyäessä.

Vanhempien kokemusten perusteella on havaittu, että ulkomaalaisten on suhteellisesti vaikeampaa olla osa yhteisöä, koska heidän luonnolliset verkostonsa saattavat olla vähäisempiä kuin niiden, jotka ovat asuneet alueella koko elämänsä.

Vanhemmat tuovat lapsiaan usein erilaisiin lapsille järjestettäviin tapahtumiin, jolloin vanhemmilla on mahdollisuus muodostaa verkostoja tavatessaan yhtenevien kiinnostuksen kohteiden parissa. Nykyään järjestettäessä suurin osa tapahtumista verkossa, vanhempien on helpompaa osallistua tapahtumiin, minkä vuoksi heillä on myös enemmän mahdollisuuksia rakentaa yhteisöä. Vanhemmat voivat myös liittyä osaksi yhteisöä osallistumalla vapaaehtoisesti tapahtumiin tai tekemällä aloite jonkin tapahtuman järjestämiseksi.

Vinkkejä, miten verkostoitua maan muiden vanhempien kanssa.

Kokeilun aikana saatujen kokemusten perusteella Facebook-ryhmät ovat yksi parhaista tavoista tiedottaa tapahtumista ja saada ihmiset osallistumaan niihin. Facebookia käytetään laajalti kaupungin tapahtumista tiedottamiseen, ja siksi siihen saadaan yleensä paljon vastauksia. Toinen tapa ottaa yhteyttä vanhempiin on ottaa yhteyttä paikallisiin päiväkoteihin. Ne ovat yhteydessä laajaan vanhempien verkostoon, ja niistä voi olla apua tiedon levittämisessä laajemmassa mittakaavassa. Kun päiväkodin vastuuhenkilöltä on saatu asianmukainen lupa, sähköpostiviestejä voidaan lähettää kyseisen päiväkodin postituslistalle. Yhteydenotto henkilökohtaisen verkoston kautta esimerkiksi ihmisiin, jotka saatat tuntea entuudestaan, on myös hyvä tapa verkostoitua, ja se on yleensä toimivampaa, koska kyseessä on kahdenkeskinen yhteydenotto. Julisteiden laittaminen ja tapahtumien levittäminen erilaisissa sosiaalisissa ryhmissä (Facebook, WhatsApp jne. voi myös auttaa yhteydenpidossa vanhempiin). Vanhemmat näyttävät yleensä osallistuvan aktiivisesti keskusteluihin, joissa käsitellään uuden oppimista ja opetusta sekä jakavat ideoitaan. Keskustelun aloittaminen asiaan liittyvästä aiheesta sosiaalisessa mediassa voi siis myös auttaa verkostoitumaan vanhempien kanssa.

Miten yrittäjämäistä ajattelutapaa voidaan levittää maassa asuville vanhemmille.

Vanhemmat eivät enää ehdi viettää tarpeeksi aikaa lastensa kanssa. Suomalaisiin juuriin on aina kätkeytynyt käsite SISU, joka tarkoittaa tahdonvoimaa, päättäväisyyttä, sinnikkyyttä ja järkevää toimintaa vastoinkäymisten edessä. Ajan myötä ihmiset ovat kuitenkin alkaneet vieroksumaan käsitteen olemusta eivätkä he enää pysty pysymään uskollisena sen merkitykselle. Tämä johtaa yrittäjäystyylin heikkenemiseen. Kaikki täällä olivat ennen yrittäjähenkisiä. Se on aina ennen ollut olemassa, ja nyt haasteena onkin sen takaisin tuominen ja yhteyden luominen yrittäjyyteen. On aika katsoa taaksepäin ja oivaltaa järjestelmän vahvuudet sekä tunnistaa ne elämäntaidot, joita voidaan soveltaa käytännössä myös nykyaikana.

On myös tärkeää ymmärtää, että yrittäjyydessä ei ole kyse vain rahasta. Se liittyy enemmänkin ajattelutapaan, jossa kyetään ottamaan riskejä, ollaan avoimia uusille ideoille, ei pelätä tuntematonta ja pyritään edistämään yhteiskunnan hyvinvointia kaikin keinoin.

Osallistuminen ryhmäurheilutoimintaan on yksi parhaista tavoista levittää yrittäjähenkistä ajattelutapaa vanhemmille ja lapsille. Urheilutoiminta saa meidät ymmärtämään, että osana ryhmää meidän tulee tehdä parhaamme ja tukea toisiamme. Vanhemmat, jotka saattavat lapsensa osaksi urheilutoimintaa, voivat ehkä opettaa lapsiaan, koska lapset ymmärtävät aihetta nyt paremmin.

Urheilutoiminta edistää joukkuehenkeä, ryhmässä oppimista, sinnikkyyttä ja monia muita ominaisuuksia, jotka ovat linjassa yrittäjähenkisen ajattelutavan kanssa. Suomessa ihmiset harrastavat aktiivisesti urheilua, ja vanhemmat ovat yleensä niitä, jotka vievät lapsensa urheiluharrastuksiin. Näin ollen se voisikin olla yksi parhaista tavoista levittää yrittäjämäistä ajattelua vanhemmille. Urheilun ohella taiteelliseen toimintaan osallistuminen on yksi tapa kehittää ennakkoluulottomuutta, luovuutta ja itseilmaisua, jotka myös osaltaan edistävät yrittäjähenkistä ajattelua.

Työskentely ja vuorovaikutus maan koulujen kanssa.

Tärkein vuorovaikutuskanava koulujen kanssa Suomessa on Vilma-sovellus. Vilma on alusta, jota opettajat käyttävät ollakseen yhteydessä oppilaiden vanhempiin. Opettajat syöttävät sinne yleensä kirjauksia, tapahtumia jne. He käyttävät alustaa myös pitääkseen vanhemmat ajan tasalla lapsensa käyttäytymisestä koulussa ja muista tärkeistä päivityksistä. Alusta kuroo umpeen viestintäkuilun ja saa vanhemmat osallistumaan koulun toimintaan. Vilma-sovellus tarjoaa vanhemmille mahdollisuuden osallistua lapsensa edistymiseen ja ymmärtää hänen käyttäytymistään kodin ulkopuolella. Vuorovaikutus koulujen kanssa on Suomessa pääosin digitaalista, erityisesti covid19:n jälkeen. Suomessa ihmisten osaaminen digitaalisten välineiden kanssa on melko hyvä, mikä tekee lähestymistavasta kätevän. Opettajat ja rehtori ovat Suomessa myös helposti lähestyttäviä.

Miten vanhemmat voisivat päästä osaksi yhteisöä sekä verkostoitua muiden maan vanhempien kanssa?

Italiassa on useita tapoja, joilla vanhemmat voivat osallistua yhteisön toimintaan ja verkostoitua muiden vanhempien kanssa. Virallisiin kanaviin liittyen opetus-, yliopisto- ja tutkimusministeriö on perustanut foorumin, joka sisältää koulujen vanhempainyhdistysten kansallisen foorumin (FONAGS) sekä luettelon eri alueiden vanhempien ja perheiden yhdistyksistä. Valtion tai koulujen virallisiin organisaatioihin liittyviä foorumeita ja yhdistyksiä on paljon. Ne kokoavat yleensä asukkaita alueittain, sillä Italian alueet ovat hyvin itsenäisiä ja niillä on omat erityispiirteensä koulutuksen, politiikan ja talouden suhteen. Vanhemmat voivat osallistua yhteisön toimintaan myös muunlaisten yhdistysten kautta, kuten kansalaisjärjestöjen, kirkollisten yhdistysten, lastensa koulun ulkopuolisten harrastusryhmien jne. kautta. Nämä yhdistykset on yleensä suunnattu vanhemmille, joilla on erityistarpeita tai -intressejä, esimerkiksi yksinhuoltajien yhdistykset tai vammaisten lasten järjestöt ja urheiluseurat. Uskonnolliset yhdistykset ovat erityisen suosittuja Italiassa, ja monet vanhemmat osallistuvat yhteisön toimintaan naapuruston kirkon kautta. Kirkossa he verkostoituvat muiden vanhempien kanssa ja järjestävät toimintaa lapsilleen ja yhteisölle. Yhdistykset maan eri alueilta kokoontuvat myös usein kehittämään vanhempia koskevia hankkeita. Nämä hankkeet on tarkoitettu vanhemmille, jotta he voisivat osallistua yhteisönsä toimintaan paikallisella ja kansallisella tasolla sekä laajentaa verkostoaan. GenitoriCrescono -hanke on hyvä esimerkki aloitteista, joiden tavoitteena on yhdistää eri puolilta maata tulevat vanhemmat ja jakaa vinkkejä koulutukseen, uutisiin ja kulttuuriin liittyen. EU:n rahoittamat hankkeet, kuten ParENTrepreneurs, ovat toinen esimerkki aloitteista, joissa vanhemmat kutsutaan fyysisesti tai verkossa oppimaan uudesta aiheesta, jakamaan kokemuksiaan sekä laajentamaan verkostoa. Toinen tapa, jolla vanhemmat voivat kokoontua muiden kanssa ja verkostoitua, ovat epäviralliset ryhmät. Epäviralliset ryhmät ovat hyvin yleinen tapa, jolla uuteen kaupunkiin saapuvat tai pitkään muualla asuneet vanhemmat voivat tutustua ihmisiin ja naapurustossaan tapahtuviin asioihin. Epäviralliset ryhmät perustetaan yleensä vanhemmista koostuvan ryhmän toimesta, jotka sitten jakavat ryhmää muillekin. Ryhmiä mainostetaan yleensä suullisesti, paikallisten kontaktien kautta ja sosiaalisessa mediassa ja ne vastaavat yleensä paikallisiin tarpeisiin. Esimerkiksi Etelä-Italiassa sijaitsevassa Materan pikkukaupungissa perustettiin epävirallinen äitien ryhmä. Mamme Materane kutsuu äitejä keskustelemaan kasvatuksesta, järjestämään tapahtumia lapsille sekä jakamaan vinkkejä vanhemmuuteen liittyen.

Vinkkejä, miten verkostoitua maan muiden vanhempien kanssa.

Verkostoituminen tapahtuu nykyään enimmäkseen digitaalisesti internetin ovat vanhempien suosituin ja tehokkain tapa verkostoitua. Facebook, Instagram,

välityksellä, erityisesti covid-19-pandemian jälkeen. Koulujen ja yhdistysten verkkosivut ovat paras paikka löytää tietoa lähistöllä järjestettävistä tapahtumista ja aktiviteeteista sekä yhteystietoja ja sähköposteja. Sosiaalisen median alustat ja Twitter ovat hyödyllisimpiä alustoja tavata uusia vanhempia, joilla on samoja kiinnostuksen kohteita. Niiden kautta voi olla vuorovaikutuksessa ja saada kutsuja tapahtumiin ryhmien, sivujen, tunnisteiden, tapahtumien ja markkinapaikan kautta. Tekemällä alustoilla hakuja avainsanojen avulla, vanhemmat voivat laajentaa verkostoaan ympäri maata. Muut sosiaalisen median alustat, kuten foorumit, blogit ja Youtube-kanavat, ovat kaikki loistavia paikkoja liittyä verkkoyhteisöihin. Niihin on helppo päästä, ne ovat useimmiten maksuttomia ja niissä käsitellään rajattomasti erilaisia aiheita, jotka vastaavat kaikenlaisten vanhempien tarpeisiin ja kiinnostuksen kohteisiin. Vanhemmat voivat verkostoitua myös digitaalisen maailman ulkopuolella. Koska Italia on vanhoja perinteitä vaaliva ja yhteisöllinen maa, suurin osa vuorovaikutuksesta perustuu kasvokkain tapahtuvaan viestintään, ja läsnäololla tapahtuvaa verkostoitumista arvostetaan enemmän. Useimmat italialaisvanhemmat verkostoituvat toisten vanhempien kanssa lastensa koulun toiminnan kautta, koulun yhdistyksissä, kuten urheilu- ja taideryhmissä sekä yksityiskoulujen kokoontumisissa. On myös hyvin tavallista, että italialaiset vanhemmat kuuluvat naapuruston kirkkoon ja osallistuvat lasten kanssa kirkkoherran järjestämiin toimiin. Näitä uskonnollisia yhdistyksiä pidetään yhtä tärkeinä kuin koulun ulkopuolisia yhdistyksiä, ja kirkkojen kautta järjestetään paljon tapahtumia, minkä vuoksi ne ovat hyviä paikkoja kokoontumiselle.

Miten yrittäjämäistä ajattelutapaa voidaan levittää maassa asuville vanhemmille.

Jotta ymmärrettäisiin, miten yrittäjämäistä ajattelua voidaan levittää vanhemmille Italiassa, on tärkeää ymmärtää maan poliittista, taloudellista ja kulttuurista kontekstia. Maan poliittiset järjestelmät ja koulutusjärjestelmät ovat melko monimutkaisia, sillä kukin alue voi toteuttaa itsenäisesti omia säännöksiään, mikä tehden maasta monimuotoisen. Autonomia heijastuu myös talousmarkkinoihin, joita pyörittävät pääasiassa pienet ja keskisuuret yritykset, sillä menestyviksi katsotuilla suurilla yrityksillä on taipumus siirtyä ulkomaille. Pk-yritykset ovat usein perheyrityksiä, jotka ovat toisistaan riippumattomia ja perustuvat sukupolvelta toiselle siirtyneisiin perinteisiin. Siksi yrittäjähenkinen ajattelutapa omaksutaan enimmäkseen perheen kautta, mikä yleensä rajoittaa innovointia. Perinteitä vahvasti arvostavassa kulttuurissa yrittäjyyden käsitettä ei vielä täysin hyväksytä kattavana osaamiskokonaisuutena, ja yrittäjätaidot liittyvät enemmän yritysten johtamiseen. Tätä autonomian henkeä korostaa julkisen hallinnon instituutioiden koordinoinnin puute kansallisella tasolla. Tämä korostaa epäyhtenäistä järjestelmää, mikä vaikeuttaa innovatiivisen ajattelun levittämistä. Tästä syystä Italiassa ollaan enemmän sidoksissa sosiaalisiin piireihin ja perheisiin, missä verkostoitumista ja tiedon jakamista tapahtuu eniten. Vanhemmat oppivat todennäköisemmin yrittäjämäisestä ajattelusta muilta vanhemmilta sosiaalisissa piireissään ja välittävät tietoa samalla tavalla. ParENTrepreneurs-hanketta varten Italiassa toteutettu koulutuspilotti on tästä esimerkki, sillä suurin osa istuntoihin osallistuneista päätti liittyä mukaan tuntemansa ja luottamansa yhdistyksen suoran suosituksen perusteella. Nuoremmat sukupolvet ovat kuitenkin

vastaanottavaisempia ajatukselle yrittäjämäisestä ajattelutavasta, joka ei rajoitu pelkkään liiketoimintaan. Covid-19-pandemian jälkeen tapahtunut digitaalinen edistys on auttanut ajattelutavan levittämisessä, sillä se on ylittänyt fyysiset rajat, laajentanut sosiaalisia piirejä ja helpottanut tiedon jakamista.

Työskentely ja vuorovaikutus maan koulujen kanssa.

Vanhempien ja koulujen välistä vuorovaikutusta pidetään Italiassa erittäin tärkeänä, mitä opetusministeriö on edistänyt vuonna 2003 antamallaan asetuksella. Asetuksella esiteltiin "Vanhemmat ja koulu - kumppanuuskokemuksia" -hanke näiden kahden osapuolen välisen yhteistyön puitteissa. Perinteisesti vanhempien ja koulun välinen vuorovaikutus tapahtuu henkilökohtaisella tasolla suoran viestinnän, sähköpostin, säännöllisten opettajien ja vanhempien tapaamisten sekä satunnaisten koulumatkojen aikana ja tapahtumien kautta. Koulut ovat Italiassa itsenäisiä, ja niillä voi olla yksittäisiä vanhempien ja opettajien yhteisiä hankkeita, joissa opettajat ovat toimivat koordinaattoreina. Koulujen verkkosivut edustavat muita välineitä, jotka yhdistävät vanhemmat lastensa kouluympäristöön. Kullakin alueella on alueellinen kouluvirasto (italialaisittain USR), joka on opetusministeriön alainen ja valvoo yleisten sääntöjen noudattamista sekä huolehtii alueellisesta tiedottamisesta koulutusta koskeviin säännöksiin liittyen. Nämä USR:t tukevat vanhempia verkostoitumiseen, koulutukseen ja tiedottamiseen liittyen. Kansallisella tasolla opetusministeriö tarjoaa vanhemmille verkkoalustoja, joiden avulla he voivat etsiä kouluja eri puolilta maata ja saada tietoa heidän lapsiaan koskevista aloitteista, joita rahoitetaan kansallisesti ja kansainvälisesti. Kansallisesti on otettu käyttöön alustoja, jotka toimivat vanhempien ja koulujen vuorovaikutusvälineinä sekä joihin vanhemmat rekisteröivät lapsensa, jotta he pääsevät tutustumaan kotitehtäviin, arviointeihin, opettajien kommentteihin ja muihin lapsiinsa ja kouluun liittyviin tietoihin. Covid- 19 pandemia on myös rohkaissut ministeriötä ja italialaisia kouluja käyttämään enemmän välineitä, jotka yhdistävät vanhempia, oppilaita ja opettajia. Karanteenin aikana useimmat koulut käyttivät Microsoft Teams -ohjelmistoa apunaan verkko-opetuksessa, vanhempien ja opettajien tapaamisissa sekä kotitehtävien jakamisessa. Lukuvuoden 2021-2022 aloittamista varten ministeriö on kehittänyt verkkoalustan, joka koskee erityisesti oppilaiden fyysistä kouluun paluuta käsitteleviä säännöksiä ja kysymyksiä.

Hankeorganisaatio: Bantani, Belgia

Miten vanhemmat voisivat päästä osaksi yhteisöä sekä verkostoitua muiden maan vanhempien kanssa?

Useat organisaatiot työskentelevät vanhempien kanssa tukeakseen ja puolustaakseen heitä, tarjotakseen heille koulutusta sekä edistääkseen verkostojen ja yhteistyön kehittämistä yrittäjyyskasvatukseen liittyen. Vanhemmat voivat ottaa yhteyttä paikalliseen yhteistyökumppaniinsa selvittääkseen, mitkä paikalliset verkostot voisivat olla kiinnostuneita osallistumaan paikalliseen koulutukseen.

Vinkkejä siitä, miten verkostoitua maan muiden vanhempien kanssa.

Keino löytää samanhenkisiä vanhempia, joiden kanssa verkostoitua, on tutkia vanhempien tukemiseksi perustettuja sosiaalisen median ryhmiä. Sivustoja ja ryhmiä on monia, ja niiden tavoitteet ja painopistealueet vaihtelevat. Alla on lueteltu joitakin näistä:

Belgian Safer Internet -keskus pyrkii edistämään internetin ja mobiiliteknologian turvallisempaa ja parempaa käyttöä: <http://www.clicksafe.be>.

Belgian koulujen verkosto: Julkinen, yksityinen, koti -
<https://www.facebook.com/groups/ParentsandBCTSchoolSupportNetworkinBelgium/>

Brussels Childbirth Trust: <https://bctbelgium.org/sociallife/supportgroups/>

SOS-lapsikylät: <https://www.sos-villages-enfants.be/>

Kylä – raskaus, synnytys ja sen jälkeinen aika Belgiassa:

<https://www.thevillage.be/parenting/parentin-support/>.

Yhteisön avustuspalvelu: <https://www.chsbelgium.org/en/index.php/helpline/support-groups>

Miten yrittäjämäistä ajattelutapaa voidaan levittää maassa asuville vanhemmille

Monet organisaatiot työskentelevät EU:n tukemien hankkeiden parissa, joilla edistetään ja tuetaan yrittäjyyteen liittyvän oppimisen ja osaamisen kehittämistä. Tarjolla on erityisryhmille suunniteltua koulutusta sekä useia välineitä ja resursseja, joita voidaan käyttää itsenäisesti ja ryhmien kanssa sekä muissa tarkoituksissa ja yhteyksissä.

Työskentely ja vuorovaikutus maan koulujen kanssa.

Belgiassa on useita tapoja työskennellä tehokkaasti koulujen kanssa. Kouluihin voidaan ottaa suoraan yhteyttä tai koulujen verkkosivuihin voi tutustua löytääkseen ne koulut, jotka ovat kiinnostuneita yrittäjyyskasvatuksesta ja -oppimisesta tai joilla on lisäarvoa yrittäjyyskasvatukselle ja -oppimiselle. Paikallisiin vanhempainyhdistyksiin voi myös ottaa yhteyttä. Ne ovat joko koulujen tai alueiden yhteydessä. Paikallis-, alue- ja keskushallinnossa on myös tehtäviä, joilla pyritään yrittäjyyskasvatuksen kehittämiseen ja

levittämiseen. Näihin tahoihin on hyvä ottaa yhteyttä, päästäkseen ottamaan osaa aloitteisiin, käytäntöihin ja uusiin oppimismahdollisuuksiin.

Käytännön neuvoja suunnittelua, toteutusta, seuranta ja arviointia varten

TOTEUTUS

Seuraavat käytännön neuvot auttavat sinua järjestämään koulutusjakson (mieluiten kasvotusten sisältäen varasuunnitelman siltä varalta, ettei tämä ole mahdollista). Tässä osiossa annetaan vinkkejä ja neuvoja toteutuksesta ja samalla käydään läpi suunnitteluvaihe. Useat tekijät tulisi huomioida: Milloin toivot voivasi järjestää koulutuksen? Kuinka monta osallistujaa toivoisit? Toteutetaanko koulutus kasvokkain vai verkossa? Muista: Huolellinen suunnittelu estää virheet. Harjoittele ja valmistaudu hyvin. Mitä valmiimpi olet, sitä varmempi olet. Mikäli koulutus järjestetään kasvotusten, oletko varannut huoneen ja vahvistanut varauksen?

Mikään ei ole pahempaa kuin tuplavarauksen tekeminen tai se, että viime hetkellä selviää, ettei varauksestasi ole mitään tietoa. Jos järjestät koulutuksen verkossa, oletko sopinut sopivasta verkkoalustasta? Jos aiotte käyttää esimerkiksi ZOOMia, oletko jakanut linkin kaikille ilmoittautuneille? Tarvitseeko joku lisätukea alustan käytön kanssa. Nauhoitatko koulutuksen tai otatko kuvakaappauksia? Älä unohda ilmoittaa oppilaille nauhoituksesta - voit laittaa tästä muistutuksen tuntisuunnitelmaan. Määriteltäysi päivämäärän, kellonajan jne. sekä päätettyäsi läpikäytävän moduulin tai

moduulit, sinun tulisi mainostaa koulutusta. Tapahtuuko se esimerkiksi koulussa, jota omat lapsesi käyvät? Mikä olisi paras markkinointimenetelmä? Se voi olla yhdistelmä Facebookin käyttöä, mainoslehtisiä tai muita menetelmiä. Jätä markkinoinnin ja koulutuksen toteutuksen välille hyvin aikaa. Alta löydät apua tuntisuunnitelman tekemiseen. Suunnitelman tekeminen osana kouluksesi pitämistä on tärkeää, joten vilkaise ohjeet läpi ja käy läpi myös suunnitelman tekemistä koskeva listaus.

Ennen koulutuksen toteuttamista, kouluttajaa kehoitetaan lukemaan läpi ParENTrepreneurs-hankkeen kuvaus saadakseen käsityksen hankkeen visiosta ja tavoitteista. Kuvaus löytyy [hankkeen verkkosivuilta](#). On myös suositeltavaa tutustua EntreComp-viitekehukseen sekä jolla tietoinen siitä, miten Euroopan komissio määrittelee ja tunnustaa tietyt pätevyudet. Kun nämä kaksi vaihetta suoritettu kouluttajaa kehoitetaan käymään koulutuksen sisältö, työpaperit, liitteet, viitteet ja linkit läpi. Kouluttajan tulee ymmärtää kunkin moduulin idea ja kunkin toiminnon tarkoitus. Kouluttajan tulee myös sallia tietynlaista joustavuutta koulutuksen toteuttamiseen liittyen. Kouluttajan saattaa olla tarpeen mukauttaa harjoitusten muotoa siirryttäessä kasvokkain tapahtuvasta koulutuksesta verkkoon. Siksi koulutuksen toteuttamiseen saattaa sisältyä paljonkin

edistämään koulutusta? Se voi olla yhdistelmä

voivat lähestyä koulutuspakettia

joustavuutta, kunhan koulutuksen sisältö säilyy olennaisena.

Koulutuksen onnistunut toteuttaminen edellyttää, että kouluttaja käyttää koulutuspaketissa annettuja ja mainittuja materiaaleja. Joitakin digitaalisia ja teknologisia välineitä tullaan tarvitsemaan, joten on tärkeää, että kouluttaja tuntee nämä välineet hyvin helpottaakseen materiaalien ja asiakirjojen jakamista ja videoiden katselusta.

On olemassa useita verkkotyökaluja, joita kouluttajan ja osallistujien on suositeltavaa käyttää kurssin toteutuksen aikana. Näitä ovat mm:

- Hankkeen verkkosivusto, josta löytyy julkista tietoa hankkeesta.
- Alusta, johon osallistujien on rekisteröidyttävä päästäkseen käyttämään kurssin itsenäistä osaa, tietokilpailuja ja foorumia.
- Yksittäiset blogit, joita kukin osallistuja voi luoda.
- Sosiaalisen median alusta, joka toimii valinnaisena välineenä sosiaalisessa vuorovaikutuksessa.

Materiaalien valmisteleminen etukäteen on erittäin suositeltavaa, jotta mahdolliset tekniset haasteet voidaan ennakoida ja koulutuksen sujuva toteutus voidaan varmistaa. Kaikki tarvittavat materiaalit löytyvät kohdasta 4. Kunkin moduulin liitteet (harjoitusmateriaali).

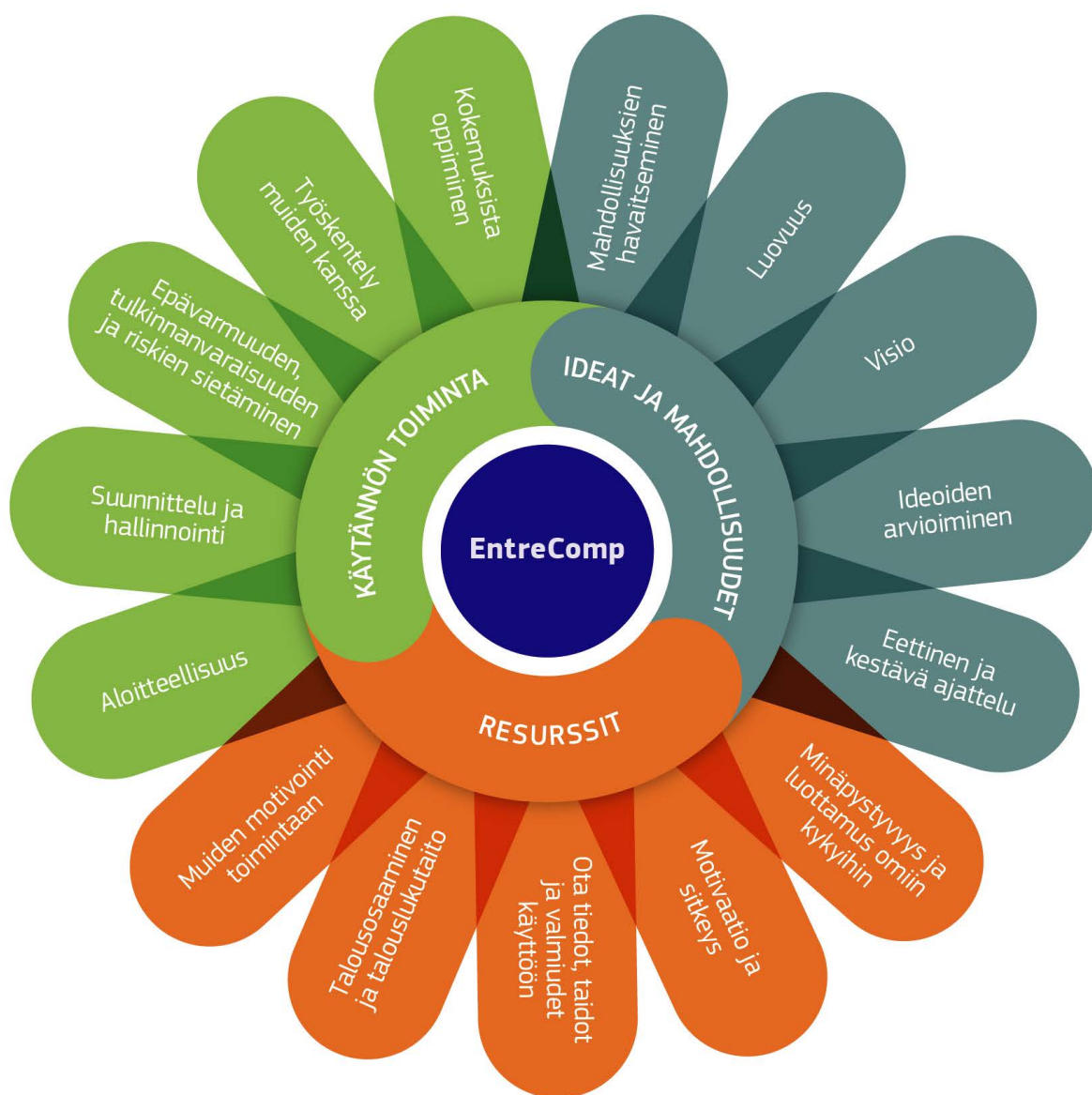
Onnea! Tulet olemaan loistava!

ParENTrepreneurs-koulutuksen pilottijaksojen yksi keskeinen anti on se, että vanhemmille annettiin aikaa ideoida, keskustella ja jakaa ideoita keskenään kutakin toimintoa varten. On tärkeää, että kouluttaja varaa riittävästi aikaa oman toiminnan arvioinnille, ryhmän arvioinnille ja palautteen jakamiselle. Vanhemmilla on varmasti paljon jaettavaa, ja he voivat oppia toisiltaan kokemuksistaan kertomalla.

Teoriaosuuden sisältö on hyvä esittää visuaalisesti tuettuna käyttämällä kuvia sisältäviä powerpoint-esityksiä, kaavioita, lainauksia tai videoita. Kun teoriaosuudesta tehdään mahdollisimman vuorovaikutteinen, eikä sen läpi kiirehdiä, auttaa tämä vanhempia omaksumaan tiedot ja niiden arvon. Moduuli kannattaa jakaa jaksoihin, jotta tietoa ei tule liikaa kerralla. Koska kukin moduuli sisältää teoriasisältöä ja tehtäviä, on suositeltavaa keskittyä yhden moduulin opettamiseen istuntoa kohden ja antaa vanhemmille aikaa palata kotiin pohtimaan ja kokeilemaan. Tämän jälkeen he voivat palata paremman käsityksen kanssa liittyen siihen, miten he voivat soveltaa saatua tietoa todellisessa elämässään. Seuraava istunto voidaan aloittaa lyhyellä pohdinnalla liittyen vanhempien kokemuksiin edellisen moduulin toteuttamisesta käytännössä. Silloin kouluttaja voi pyytää vanhempia kertomaan, miten he ovat tunnistaneet edellisissä istunnoissa oppimaan asioita kotonaan. Kouluttaja voi kysyä, ovatko vanhemmat yrittäneet toteuttaa jotain oppimiaan asioita ja miten? Kouluttajan perimmäisenä tavoitteena on rohkaista vanhempia kokeilemaan kutakin toimintoa perheensä kanssa, jotta toiminnoista voitaisiin oppia lisää.

ParENTrepreneurs-koulutustilaisuuden suunnittelu	Merkitse tehdyksi
Valmistele koulutusmateriaalit, arvioinnit ja tuntisuunnitelmat ohjeiden mukaan	
Aseta koulutukselle päivämäärä, kellonaika ja paikka (tai ZOOM, mikäli verkossa)	
Mainostaminen (määrittele asiaankuuluvat paikat) Kuinka laajasti on mainostettava? Jossain koulussa paikallisella tasolla? Eventbrite-alustalla?	
Rekrytoi osallistujat ja vahvista osallistuminen - lähetä sähköpostivahvistukset tai tekstiviestit	
Tarkista oma PPT:si, jos sinulla on sellainen (se voi auttaa opettamisessa ja täydentää koulutusta)	
Harjoittele tai tarkista materiaalit ennen opetuksen aloittamista sekä varmista, että tuntisuunnitelma ja aikataulu ovat selkeitä	
Tee viimeinen tarkastus koulutuspäivänä, huone, resurssit jne.	
Valmistaudu pitämään koulutusta ja tee tarvittaessa varasuunnitelma	
Anna osallistujille aikaa istunnon arviointiin	

Muista rastittaa laatikot sitä mukaa, kun etenet, sillä se auttaa tunnistamaan osa-alueet, joihin on vielä puututtava. Varasuunnitelmasi voi olla esimerkiksi toisen vanhempainohjaajan ottaminen mukaan siltä varalta, että sinä sairastut - mikään ei ole pahempaa kuin joutua perumaan kaikki kovan rekrytointityön jälkeen! Saatat myös tarvita varasuunnitelman teknisten ongelmien varalta, jos opetat verkossa tai jopa luokahuoneessa, mikäli käytät teknologiaa. Jos olet rastittanut kaikki valmistelua koskevat kohdat - olet nyt valmis pitämään koulutuksen. Käytettävissäsi on esimerkit tuntisuunnitelmasta ja tuntisuunnitelmamallista, jotka voit täyttää. Jos tunnet itsesi varmaksi, voit luoda näistä omat versiosi. Tarkkaile aikaa, jotta ehdit suorittaa kaikki suunnitellut toiminnot ja varmista, että aikaa on varattu myös vanhempien keskustelulle, pohdinnalle ja arvioinnille. Kuten edellä mainittua, Euroopan komissio tunnustaa yrittäjyystaitojen ja yrittäjyyskasvatuksen merkityksen yhteisöjen tukemisessa kaikkialla Euroopassa, ja heidän verkkosivuiltaan löytyykin tästä runsaasti tietoa: - <https://www.eee-platform.eu/the-entrecomp-competence-framework/>

KOULUTUKSEN TOTEUTTAMINEN

Koulutuspäivä koittaa. Mikäli pidät koulutusta ensimmäistä kertaa, se saattaa tuntua hieman pelottavalta. Jos kuitenkin suhtaudut tehtävään innostuneesti ja positiivisesti, kasvattaa se itseluottamustasi. Anna äänesi kuulua ja anna oppijoille aikaa vastata kysymyksiin, mutta hallitse samalla opetussuunnitelman toteutuminen ja keskusteluihin käytettyä aikaa. Ole luonteva ja muista, että sisältö on oppijoille uutta sekä, että he ovat paikalla, koska he haluavat kuunnella, mitä sinulla on sanottavana.

Siirrä tietoasi oppilaille. Tee siitä siis hauskaa ja mielenkiintoista, jotta he pysyvät mukana, ja lisää mukaan muutamia vinkkejä tai lainauksia. Pyydä oppilaita jakamaan myös omia vinkkejään. Varmista, että olet harjoitellut aihealueita, joiden opettamisesta sinulla ei ole varma olo - tämä voi tarkoittaa ylimääräistä opiskelua ennen koulutusta ymmärtääksesi kaikki teoriat, jotka aiot esitellä. Hengitä syvään ja paljon onnea koulutuksen pitämiseen.

Varmista aina, että sinulla on kaikki koulutustilaisuutta varten tarvittavat materiaalit. Toivota oppijat tervetulleiksi ja esittele itsesi. Esittele ensin itsesi ja mahdolliset tukihenkilösi, ja kierrä sitten ryhmässä ja anna heidän esitellä itsensä vuorotellen.

Ensimmäisellä viikolla on hyvä sopia joistakin asioista ryhmän kesken, jotta oppiminen ja opetus sujuu. Esimerkiksi seuraavista asioista voidaan sopia:

Älä tuomitse

Kunnioita

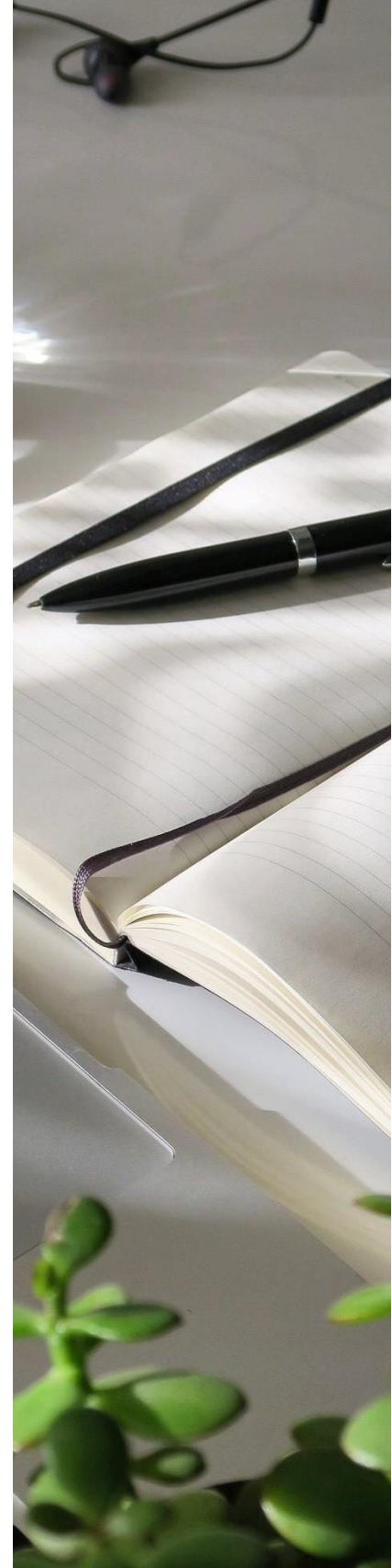
Matkapuhelimet äänettömälle (ellei ohjaaja pyydä muuta)

Harjoittele muiden kuuntelemista.

Osallistu

Nauti!

Vanhemmat on hyvä ottaa mukaan sääntöjen laatimiseen, sillä se valmistaa koulutukseen ja keventää tunnelmaa. On hyvä aloittaa siitä, että he tietävät, ettei tyhmiä kysymyksiä ole olemassa. Oppilaita osallistavan ja kunnioittavan oppimisympäristön luominen auttaa myös oppimista. Miksi puhelinten on oltava äänettömällä? Matkapuhelimet ovat yksi yleisimmistä opetusta häiritsevistä tekijöistä, joten oppilaita tulee pyytää kunnioittamaan sopimusta. Sillä ei ole väliä, pidetäänkö koulutus verkossa vai kasvokkain> Jos et tee sopimusta, on olemassa aina se yksi

oppilas, jonka puhelin soi jatkuvasti ja joka ajattelee, ettei se haittaa muita!

Kunkin koulutuksen ensimmäisenä aktiviteettina tulisi olla tunnelmaa keventävä harjoitus, johon löytyy useita vaihtoehtoja. Yritä valita näistä ryhmällesi sopivin ja varaa sille aikaa noin 10-15 minuuttia. On hienoa, mikäli voit yhdistää sen osaksi istunnon oppimistuloksia.

Seuraavien koulutuspäivien alussa sinun tulisi aina kerrata edellinen oppitunti ja kysyä oppilailta, mitä he muistavat edellisestä istunnosta, mistä he nauttivat, mitä he oppivat ja miten he ovat mahdollisesti tehneet muutoksia tai toteuttaneet oppimaansa jokapäiväisessä elämässään.

SEURANTA JA ARVIOINTI

Seuranta on prosessi, jossa kerätään tietoja sen arvioimiseksi, miten hyvin jokin asia onnistuu tai ei onnistu, ja arviointia voidaan tehdä henkilön ajatuksiin tai tekoihin liittyen. Prosessiin voi kuulua tietojen kokoamista useista eri lähteistä sekä vertailujen tekemistä edistymisen varmentamiseksi.

ParENTrepreneursin kehittäjien mukaan on tärkeää varmistaa, että oppilaat ymmärtävät koulutuksen idean ja että oppimista tapahtuu. Kouluttajana välität esimerkiksi tietoa yrittäjyystaitojen merkityksestä jokapäiväisessä elämässä, ja haluatkin olla varma, että tämä on oppilaille selkeää. Myös seurantalomakkeiden täyttäminen ja oman roolisi pohtiminen vanhempien vertaisohjaajana on tärkeää. Voit arvioida ja seurata kutakin harjoitusta varmistaaksesi niiden toimivuuden sekä sen, että ne täyttävät yhden tai useamman asetetuista oppimistuloksista. Sinun on tiedettävä, mitkä kunkin istunnon oppimistulokset ovat voidaksesi luoda seurantakysymyksiä. Näin voit arvioida, kuinka onnistunutta koulutus on ollut.

Taitojen arvioinnilla tarkoitetaan prosessia, jossa varmistetaan, että opetus on oppilaiden tasolle sopivaa sekä että opetus on toteutunut. Tämä voidaan tehdä henkilön ajatuksiin tai tekoihin liittyen, ja sillä varmistetaan oppilaan kehittyminen jatkossa. Oman suoritukseksi arviointi on tärkeä osa opettamista, sillä se auttaa sinua kehittämään taitojasi ja ymmärtämään: -

Ymmärsivätkö oppilaat sisällön

Oliko oppiminen onnistunutta

Saavutettiin oppimistavoitteet

Mitkä käytännöt olivat toimivia

Mitkä käytännöt eivät toimineet

Seuranta ja arviointi ovat osa laadun varmistamista ja voit ottaa mukaan myös ulkopuolisia arvioijia, jotta saat lisäpalautetta ja että ohjelman jatkuva kehittäminen voidaan varmistaa.

Kysy itseltäsi seuraavat kysymykset: -

Vaikuttivatko oppilaat sitoutuneilta?

Osallistuivatko kaikki oppilaat keskusteluihin?

Vaikuttivatko oppilaiden kysymykset aiheeseen liittyviltä?

Osasitko vastata kysymyksiin?

Pyydettiinkö oppilaita pohtimaan oppimistaan?

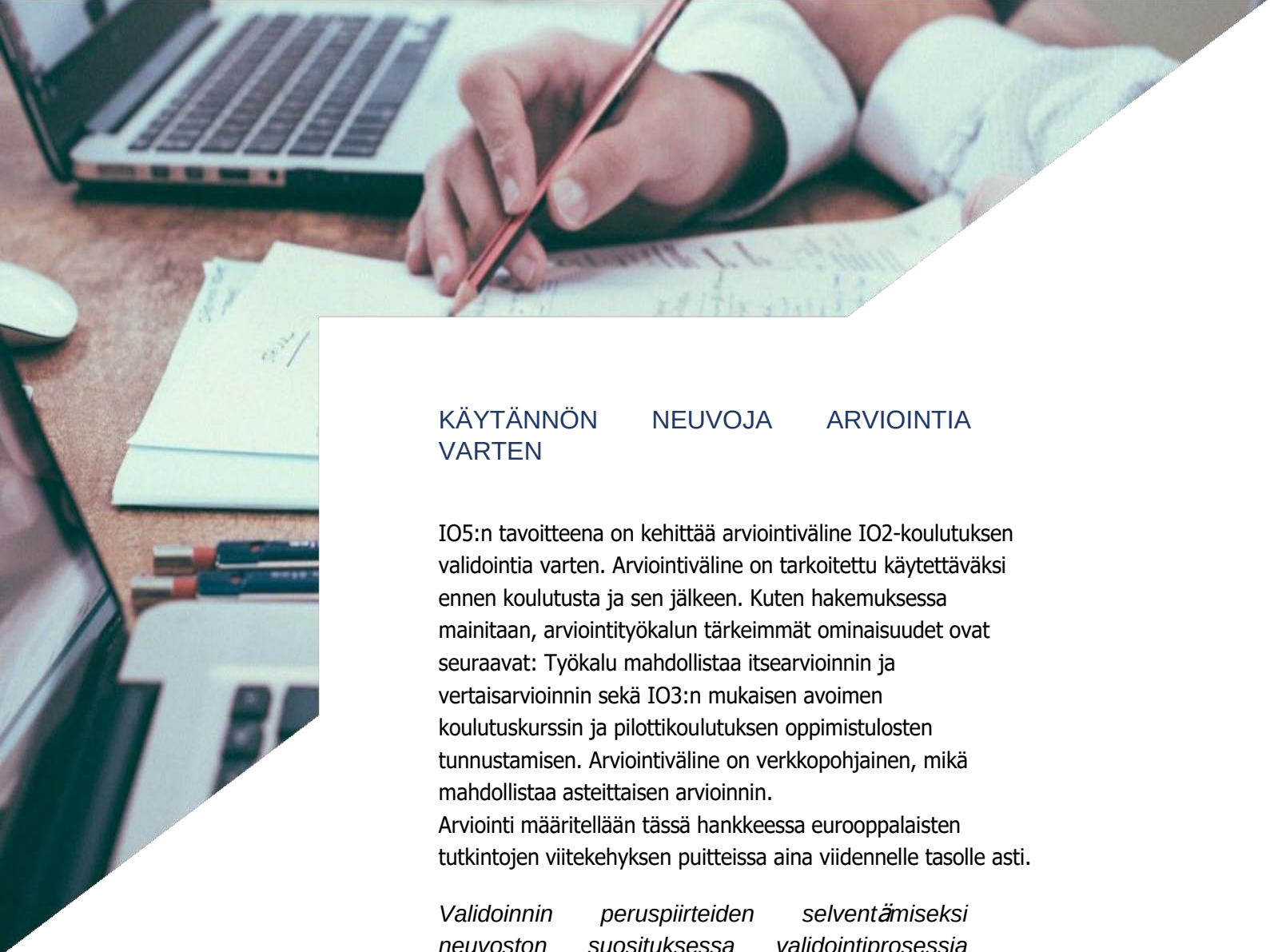
Täyttivätkö oppijat arvioinnit?

Helpottivatko arvioinnit ja pohdinnat sisällön ymmärtämistä?

Pohditko koulutusta itse ja kirjoitit ylös kommentteja?

Olivatko toimet asianmukaisia?

Jos pitäisit koulutuksen uudelleen, tekisitkö jotain toisin?

KÄYTÄNNÖN NEUVOJA ARVIOINTIA VARTEN

IO5:n tavoitteena on kehittää arviointiväline IO2-koulutuksen validointia varten. Arviointiväline on tarkoitettu käytettäväksi ennen koulutusta ja sen jälkeen. Kuten hakemuksessa mainitaan, arviointityökalun tärkeimmät ominaisuudet ovat seuraavat: Työkalu mahdollistaa itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin sekä IO3:n mukaisen avoimen koulutuskurssin ja pilottikoulutuksen oppimistulosten tunnustamisen. Arviointiväline on verkkopohjainen, mikä mahdollistaa asteittaisen arvioinnin. Arviointi määritellään tässä hankkeessa eurooppalaisten tutkintojen viitekehyksen puitteissa aina viidennelle tasolle asti.

Validoinnin peruspiirteiden selventämiseksi neuvoston suosituksessa validointiprosessia koskien on neljä erillistä vaihetta:

Epävirallisessa kontekstissa tapahtuneen oppimisen ja oppimistulosten tunnistaminen yksilötasolla;

Epävirallisessa kontekstissa tapahtuneen oppimisen ja oppimistulosten dokumentointi yksilötasolla

Epävirallisessa kontekstissa tapahtuneiden oppimistulosten arviointi

Epävirallisessa kontekstissa tapahtuneiden oppimistulosten arvioinnin perusteella tehtävä sertifiointi on esitettävä tutkintoon sisällytettävänä opintopisteinä tai tarvittaessa muussa muodossa (Euroopan unionin neuvosto, 2012: 3).

Validointi alkaa tunnistamalla yksilön epävirallisessa kontekstissa tapahtunut oppiminen ja oppimistulokset. Euroopan unionin neuvosto (2017: 13) määrittelee oppimistulokset "lausunnoiksi siitä, mitä oppija tietää, ymmärtää ja pystyy tekemään suoritettuaan kyseisen oppimisprosessin".

Oppimistulokset määritellään EQF:ssä tietojen, taitojen, vastuun ja itsenäisyyden osalta seuraavasti:

Ymmärryksellä tarkoitetaan oppimisen kautta tapahtuvan tiedon omaksumista. Tieto on johonkin työ- tai opiskelualaan liittyvien tosiasioiden, periaatteiden, teorioiden ja käytäntöjen kokonaisuus. Eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen yhteydessä osaamista kuvataan teoreettisena ja/tai tosiasioihin perustuvana.

Taidoilla tarkoitetaan kykyä soveltaa tietoa sekä taitoa käyttää tietoa tehtävien suorittamiseksi ja ongelmien ratkaisemiseksi. EQF:n yhteydessä taidot kuvataan kognitiivisiksi (joihin liittyy loogisen, intuitiivisen ja luovan ajattelun käyttö) tai käytännöllisiksi (joihin liittyy kädentaitoja ja menetelmien, materiaalien, työkalujen ja välineiden hallintaa).

Vastuu ja itsenäisyys tarkoittavat oppijan kykyä soveltaa tietoja ja taitoja itsenäisesti ja vastuullisesti. (Euroopan unionin neuvosto, 2017: 14.)

Johtopäätökset

ParENTrepreneurs-kumppanit toivottavat sinulle kaikkea hyvää vertaiskoulutukseesi liittyen. Toivomme, että olette nauttineet oltuanne osa tätä hienoa matkaa, sekä että jatkatte osallistumista tähän jännittävään, palkitsevaan ja rikastuttavaan ohjelmaan. Tietoa ja ymmärrystä yrittäjyystaitojen merkityksestä jokapäiväisessä elämässä ei ole koskaan tarvittu enemmän kuin nyt.

ParENTrepreneurs käsikirja tarjoaa inspiraatiota, jotta vanhemmat voivat menestyä roolissaan. tarinat roolimalleista voivat innostaa sinua. Roolimallit kertovat yrittäjyystaitoja toteuttavasta vanhemmuudesta, jonka avulla he saivat alkusysäyksen innovaation ja luovuuden pariin. He ovat tehneet henkilökohtaisia havaintoja siitä, että he menestyvät hyvin vanhempina, ovat riittävän hyviä, usein jopa enemmän kuin hyviä sekä, että he tekevät erinomaista työtä kasvattaakseen uteliaita, kekseliäitä ja sosiaalisesti vastuullisia nuoria kansalaisia.

ParENTrepreneurs-kurssin kehittäminen pandemian aikana oli haasteellista, mutta se tekee siitä entistäkin tärkeämmän ja tarpeellisemman. Kurssin ansiosta on olemassa toimia, joilla vanhempia voidaan tukea yrittäjyysoppimisen opettamisessa lapsilleen. Pandemian pitkäaikaisten kielteisten vaikutusten välttäminen edellyttää yhteisiä ponnisteluja, vertaisoppimista ja sitoutumista, jotta kestäviä yhteisöjä eri maissa voidaan tukea. Pandemia toi esiin myös vanhempien kekseliäisyyden, ja monet tarinat ovatkin osoittaneet hämmästyttävää kestävyyttä ja yrittäjyyttä. Muistakaa, että teidän ei tarvitse tehdä kaikkea, vaan vastuu voidaan jakaa, joten ehkäpä voisitte muodostaa ryhmän ja arvioida, millaisia taitoja teillä on, jotta voitte käynnistää aloitteen koulutuksesta, olipa se sitten kuinka pieni tahansa. Tiedämme, että voitte vaikuttaa!

Onnea oman harjoittelusi kanssa. On hyvin todennäköistä, että oikealla tuella myös omista oppilaistasi tulee vertaisoppijoita ja että sinusta tulee heidän esikuvansa.

Lopuksi suuri kiitos - roolinne tässä prosessissa on erittäin tärkeä ParENTrepreneurs-ohjelman ylläpitämiseksi ja jatkuvan kestävyuden ja menestyksen varmistamiseksi. Kiitos tarinoistanne, henkilökohtaisista kokemuksistanne, näkemyksistänne, ideoistanne ja tiedon jakamisesta. Tiedämme, että vanhemmat ovat todennäköisesti sopivimpia kouluttajia toisilleen ja lapsilleen, sekä kiitämme teitä monista kokemuksistanne, jotka ovat vaikuttaneet tämän ohjelman suunnitteluun.

Käsikirja on saatavilla sähköisesti, ja sitä jaetaan myös eri tahoille, kuten kouluille, sidosryhmille, vanhempainjärjestöille sekä poliittisille päättäjille, jotta tuloksia voitaisiin levittää laajasti.

Hankkeen lopulliset tulokset tullaan julkistamaan ja vanhemmat, opettajat, yhteisötyöntekijät, poliittiset päättäjät jne. voivat käyttää resursseja. Käsikirja on saatavilla eri kumppanikielillä, esimerkiksi italiaksi, espanjaksi, suomeksi ja ranskaksi.

Sanastoa

Asenne	"Asenne" on suorituskyvyn lähde. Asenteet koostuvat arvoista, toiveista ja prioriteeteista (EntreComp, 2016).
Osaaminen	EntreComp-kehiksen yhteydessä osaaminen käsitetään kokonaisuudeksi, johon kuuluvat tiedot, taidot ja asenteet (EntreComp, 2016).
Työllistettävyys	Tekijöiden yhdistelmä, jonka avulla yksilöt voivat edetä kohti työllistymistä, saada töitä, pysyä työsuhteessa tai edetä uransa aikana. Yksilöiden työllistettävyys riippuu seuraavista tekijöistä: i) henkilökohtaiset ominaisuudet (mukaan lukien tietojen ja taitojen riittävyys); ii) se, miten nämä henkilökohtaiset ominaisuudet esitetään työmarkkinoilla; iii) ympäristöllinen ja sosiaalinen konteksti (halut ja mahdollisuudet kehittää tietoja ja taitoja sekä niiden todentaminen); ja iv) taloudellinen konteksti (Cedefop, 2014).
EntreComp	EntreComp on Euroopan unionin yrittäjyysosaamisen viitekehys. Se julkaistiin vuonna 2016, ja siinä hahmotellaan yrittäjyysosaamista. EntreComp-kehys koostuu kolmesta osaamisalueesta (Ideat ja mahdollisuudet, Resurssit, Käytännön toiminta), joista näistä kukin käsittää edelleen viisi taitoa kahdeksanportaisessa etenemismallissa.
Yrittäjyys	EntreComp määrittelee yrittäjyyden seuraavasti: mahdollisuuksien ja ideoiden hyödyntäminen sekä niiden muuttaminen arvoksi. Tuotettu arvo voi olla taloudellista, kulttuurista tai sosiaalista (EntreComp, 2016).
Yrittäjyyskoulutus	Yrittäjyyskoulutuksessa on kyse siitä, että oppilaat kehittävät taitoja ja ajattelutapoja, joiden avulla he voivat muuttaa luovat ideansa yrittäjämäiseksi toiminnaksi. Tämä on kaikkien oppijoiden avaintaito, ja se tukee henkilökohtaista kehitystä, aktiivista kansalaisuutta, sosiaalista osallisuutta sekä työllistävyyttä. Sillä on merkitystä elinikäisen oppimisen prosessissa, kaikilla oppimisen osa-alueilla sekä kaikissa sellaisissa koulutusmuodoissa (muodollinen, epävirallinen ja arjessa tapahtuva oppiminen), joilla edistetään yrittäjyyshenkeä tai -käyttäytymistä, kaupallisen tavoitteen kera tai ilman (Eurydice, 2016).
Virallinen oppiminen	Oppimista, joka tapahtuu organisoidussa ja jäsennellyssä ympäristössä (esim. oppilaitoksessa tai työpaikalla), sekä se on nimenomaisesti

nimetty oppimiseksi (tavoitteiden, ajan tai oppimisen kannalta). Virallinen oppiminen on oppilaan näkökulmasta taroituksellista. Se johtaa myös yleensä osaamisen sertifiointiin (Cedefop, 2014).

Kasvuun tähtäävä ajattelutapa

Stanfordin yliopistossa työskentelevä psykologian professori Carol Dweck on kehittänyt käsitteen "kasvuun tähtäävä ajattelutapa". Dweckin mukaan on olemassa erilaisia ajattelutapoja, jotka vaikuttavat oppimiseen, opettamiseen ja älykkyyden käsitteen ymmärtämiseen. Hän uskoo, että älykkyys ei ole ennalta määrättyä ja että sitä voidaan kehittää. Hänen käsitteensä perustuu kahteen "ajattelutapaan", joilla yksilö voi käsittää itsensä: Kiinteän ajattelutavan mukaan yksilö uskoo, että hänen perusominaisuutensa - älykkyys ja lahjakkuus - ovat piirteitä, joita ei voi kehittää tai alentaa. Kyvykkyydet tulevat lahjakkuudesta eikä niinkään oppimisen kautta tapahtuvasta taitojen kehittymisestä. Ajattelutavan omaavilla ihmisillä on taipumus käyttää aikansa älykkyytensä ja lahjakkuutensa esittelyyn sen sijaan, että he kehittäisivät itseään.

Kasvuun tähtäävällä ajattelutavalla tarkoitetaan uskoa siihen, että ihmisen peruskykyjä voidaan kehittää omistautumisen, kovan työn ja soveltamisen avulla. Tällaiset oppilaat uskovat, että kyvyt ja menestys syntyvät oppimisesta sekä, että oppiminen vaatii aikaa ja ponnistelua. Aivot ovat kuin lihas, joka vahvistuu harjoittelun myötä. Kohdatessaan vaikeuksia, kasvumielinen yksilö yrittää kovemmin, omaksuu erilaisen lähestymistavan tai hakee apua ja tukea. Asia, jota he eivät tee, on luovuttaminen haasteiden edessä. Ihmiset, joilla on kasvuun tähtäävä ajattelutapa, rakastavat oppimista ja ymmärtävät, että sinnikkyys on olennainen osa saavutuksia.

Epävirallinen oppiminen

Työhön, perheeseen tai vapaa-aikaan liittyvästä päivittäisestä toiminnasta syntyvä oppiminen. Opetusta ei ole organisoitu tai jäsenelty tavoitteiden, ajan tai oppimisen tuen suhteen. Epävirallinen oppiminen on useimmiten oppijan näkökulmasta tahatonta.

Epäviralliset oppimistulokset voidaan validoida ja sertifioida;

Epävirallisesta oppimisesta käytetään myös nimitystä kokemuksellinen oppiminen tai satunnainen oppiminen (Cedefop, 2014).

Tieto	Tieto on tiettyyn työ- tai opiskelualaan liittyvien tosiasioiden, periaatteiden, teorioiden ja käytäntöjen kokonaisuus. Eurooppalaisessa tutkintojen viitekehyksessä osaaminen kuvataan teoreettiseksi ja/tai tosiasioihin perustuvaksi (Euroopan parlamentti ja neuvosto, 2008; EntreComp, 2016).
Elinikäinen oppiminen	Koko elämän ajan tapahtuvaa oppimistoimintaa, jonka tavoitteena on parantaa tietoja, taitoja/osaamista ja/tai pätevyyttä henkilökohtaisista, sosiaalisista ja/tai ammatillisista syistä (Cedefop, 2014).
Taidot	Taidot ovat kykyä soveltaa tietoa sekä taitoa käyttää tietoa tehtävien suorittamiseksi ja ongelmien ratkaisemiseksi. EOF:n yhteydessä taidot kuvataan kognitiivisiksi (joihin liittyy loogisen, intuitiivisen ja luovan ajattelun käyttö) tai käytännöllisiksi (joihin liittyy kädentaitoja ja menetelmien, materiaalien, työkalujen ja välineiden hallintaa).

Lähteet

Dweck, Carol S. (2008) Mindset :menestyksen uusi psykologia New York : Ballantine Booksreferences.

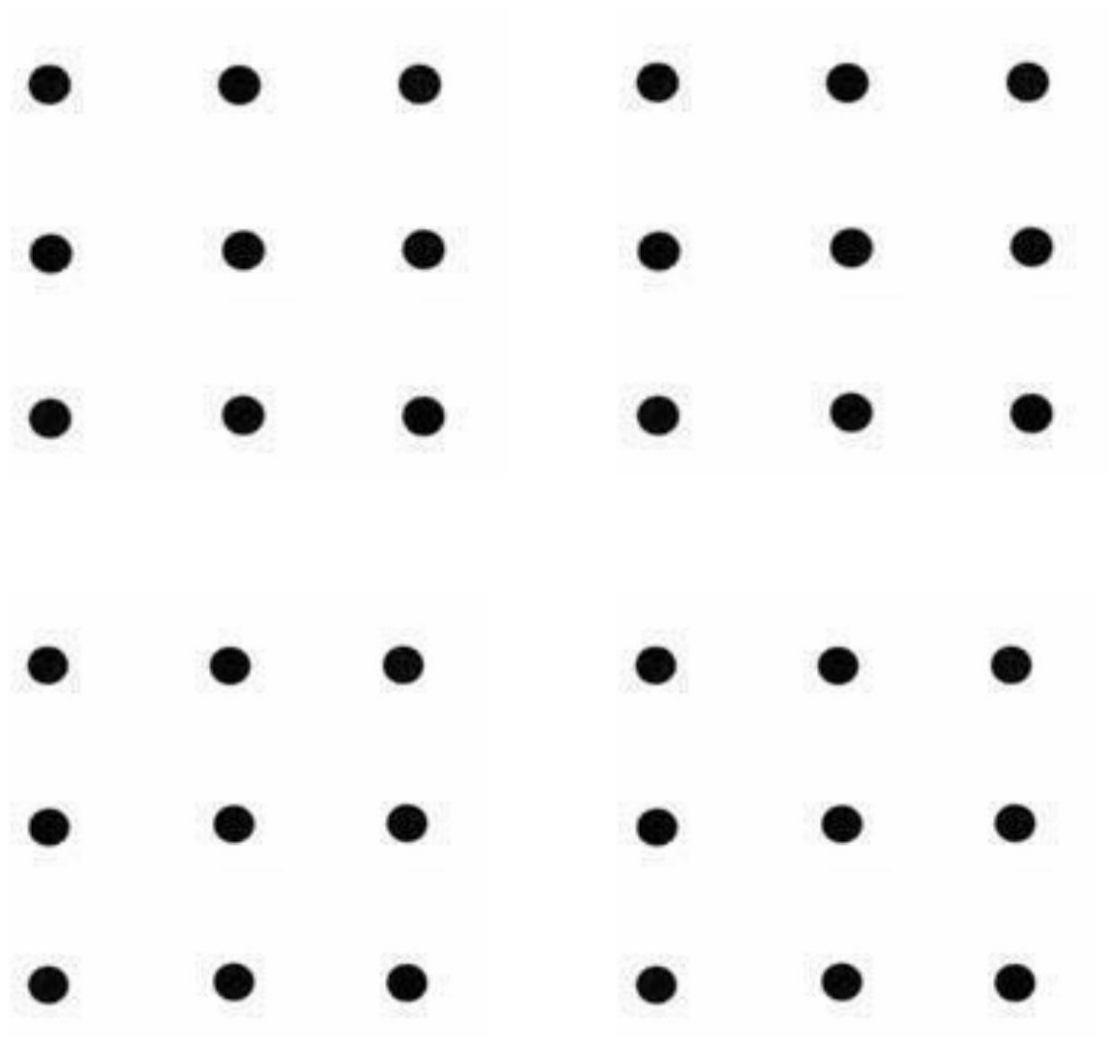
Cedefop (2014). *Eurooppalaisen koulutuspolitiikan terminologia: valikoima 130 termiä*: Toinen painos: Luxembourg: Publications office. <https://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/validation-non-formal-and-informal-learning/european-inventory/european-inventory-glossary#V>

Winnicott, D.W.(1988) Äidit ja heidän lapsensa. Lontoo : Free Association Books.

Liitteet

Liite 1- Moduuli 2, harjoitus 1: "9 pisteen palapeli".

Tässä palapelissä on yhdeksän pistettä, jotka ovat yhtä kaukana toisistaan: 3 x 3. Palapelin ratkaisemiseksi sinun on yhdistettävä kaikki pisteet neljällä suoralla viivalla irrottamatta kynää paperista. Katsotaan, kuinka monta ratkaisua kykenet löytämään.

Liite 2 - Moduuli 2, harjoitus 2: "Minä teen - me teemme - te teette" -menetelmä.

"Minä teen - me teemme - sinä teet" -menetelmä

Tutkimukset osoittavat, että paras tapa opettaa uusi taito on ensin näyttää se (minä teen), sitten tehdä se lapsen kanssa (me teemme) ja sitten antaa lapselle mahdollisuus tehdä se itse valvotusti palautteen kera (sinä teet).

★ Aloita siis kodasta "Minä teen". Mallinna strategia useita kertoja lapsellesi. Valitse yksi omista tavoitteistasi. Käytä graafista apuvälinettä ja "ajattele ääneen" jokaisen vaiheen kohdalla. Valitse ensin välittömät tavoitteet (haluan siistin kylpyhuoneen, haluan istuttaa kukkia), sitten tavoitteet, jotka ovat monimutkaisempia ja tapahtuvat ajan kuluessa (perjantaina haluan tarjoilla päivällisen ystäväilleni, haluan lähteä lomalle kahden kuukauden kuluttua jne.)

★ Siirry sitten kohtaan "Me teemme". Auta lasta käyttämään graafista apuvälinettä, jotta hän voi järjestellä tavoitteensa (mitä hän haluaa), suunnitella vaiheet sekä rastittaa vaiheet ne suoritettuaan. Aloita välittömistä tavoitteista (haluan ___lounaalle), sitten siirry tavoitteisiin, jotka ovat monimutkaisempia ja jotka tapahtuvat ajan kuluessa (Perjantaina haluan___, haluan _____ensi kuussa). Lapsesi tarvitsee sinua ohjaamaan häntä kysymysten avulla jokaisessa vaiheessa.

Esimerkiksi:

AJATTELE - Lapsesi saattaa valita tavoitteen, johon hänellä ei ole tarvittavia resursseja. Kysy kysymyksiä, kuten "Löytyykö meiltä tarvittavat ainekset? Onko sinulla tarpeeksi rahaa? Riittääkö aika?" Tämä auttaa lastasi ymmärtämään, millaisia kysymyksiä hänen on esitettävä hänen kehittäessään tulevia tavoitteitaan.

SUUNNITTELE - Lapsesi voi tarvita apua tavoitteen saavuttamiseen tarvittavien vaiheiden miettimisessä.

TEE - Kun lapsesi alkaa suunnitella tavoitteita, jotka toteutuvat ajan kuluessa, sovi päivittäisistä tai viikoittaisista "tarkistuserroista", jolloin voit kysyä, onko hän toteuttanut suunnittelemansa vaiheet. (Älä tee tarkastuksia satunnaisesti, sillä muuten lapsesi kokee tämän nalkutukseksi). On parasta, että kaikki "Ajattele-suunnittele-tee"-ajat on sovittu etukäteen, jotta lapsesi tietää, että vietätte aikaa yhdessä, etkä vie häntä pois hänen lempipuuhiensa parista ilman ennakkovaroitusta. Haluamme, että lapsemme kokevat harjoituksen positiivisena, voimaannuttavana ja vuorovaikutteisena sen sijasta, että harjoitus koettaisiin rasittavana työnä, joka vie heidät pois hauskanpidon parista.

★ Useiden "Me teemme" -kokemusten jälkeen rohkaise lastasi käyttämään graafista apuvälinettä itsekseen ("Sinä teet") tai toisen henkilön, kuten luotettavan perheenjäsenen tai ystävän, kanssa.

– Lapsesi saa suunnitella itselleen tärkeää tavoitetta. Kun lapsellesi on syntynyt useita onnistuneita kokemuksia Ajattele-Suunnittele-Tee -strategian käytöstä, sinä ja lapsesi haluatte ehkä istua alas lapsesi opettajan kanssa ja selittää opettajalle kyseisen strategian idean, jotta opettaja voi tukea lasta strategian käytössä myös koulussa.

Liite 3: Moduuli 2, harjoitus 3: Matkan suunnittelu.

Perheen matkasuunnitelma			
Matkan yleiskatsaus		Matkustajan tiedot	
		Nimi	Veriryhmä
Matkan alkamispäivä			
Matkan päättymispäivä			
Päivien/öiden määrä			
Matkusta- jien määrä			
Lemmikkieläinten lukumäärä			

Matkasuunnitelma			
Päivä 1		Päivä 2	
Aika	Aktiviteetti	Aika	Aktiviteetti
Aika	Aktiviteetti	Aika	Aktiviteetti
Aika	Aktiviteetti	Aika	Aktiviteetti
Aika	Aktiviteetti	Aika	Aktiviteetti
Aika	Aktiviteetti	Aika	Aktiviteetti
Aika	Aktiviteetti	Aika	Aktiviteetti
Aika	Aktiviteetti	Aika	Aktiviteetti
Aika	Aktiviteetti	Aika	Aktiviteetti

Kuljetus							
Kuljetusmuoto							
							
Matkustajien määrä			Tarvittavat asiat (bensa, liput...)			Kustannukset €	

Varaukset			
Varauksen kohde (hotelli, liput, parkki- maksut...)?	Varattu ✓ ✕	Maksettu?	Kustannukset €
Kokonaisbudjetti:			

 Pakkaaminen					
Nimi	Vaatteet ✓ ×	Kengät	Tarvikkeet	Matkustus- asiakirjat	Muut (lääkitys..)

Hätäkontaktit	
Nimi ja suhde henkilöön	
Puhelinnumero	
Osoite	
Muita huomioita	

Liite 4: Moduuli 2, harjoitus 3: Juhlan suunnittelu

Suunnittelu- kaavake			
Tapahtuman yleiskatsaus		Tapahtuman Yksityiskoh- dat	
Tapahtuman luonne (syntymäpäivät, perheillallinen.)		Isäntä (Isännät)	
Päivämäärä		Osoite	
Kellonaika (alku ja loppu)		Vieraiden määrä	

Tapahtuman tarkoitus (esim. siskoni 18-vuotissyntymäpäivien viettäminen).

Vaihe 1- Kutsut			
Vieraslista	Kutsut tehty	Kutsut lähetetty	Osallistuminen vahvistettu

 Vaihe 2: Ruoka- lista 			
Elintarvike- luettelo (esim. suklaata kakkua varten...)	Ostettu ✓ ✕	Tilattu ✓ ✕	Valmis- tettu ✓ ✕

Vaihe 3: Teema / Koristeet					
Teeman kuvaus					
Koristeet		Puvut		Tarvikkeet	
Löytyy	Tarvitaan	Löytyy	Tarvitaan	Löytyy	Tarvitaan

 Vaihe 4: Toiminta	
Toiminnan kuvaus	Tarvittava materiaali

 Vaihe 5: Vastuuhenkilöt		
Tehtävältä (esim. Käy ostoksilla, leivo kakku...)	Kuka on toimesta vastuussa?	Kuka auttaa?